PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

obce Stročín

na roky 2026 – 2032

Názov:	**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2026 – 2032**

Územné vymedzenie: Prešovský kraj, okres Svidník, obec Stročín

Územný plán obce schválený: Áno (2018)

Dátum schválenia PHRSR: Zámer schválený 11.10.2026 uznesením č. 148/10/2026

Dokument PHRSR schválený ...

Dátum platnosti: 2026 – 2032

Verzia: 1.0

Publikovaný verejne: Áno

Vypracoval:

Obsah

Príhovor starostu obce 5

Úvod 7

Legislatívne východiská a zoznam koncepčných dokumentov 9

Poslanie dokumentu 16

Inštitucionálne a procesné parametre participácie 17

Ex post hodnotenie realizácie predchádzajúceho PHRSR 18

Časť A – Analytická časť 23

A.I Analýza vnútorného prostredia 23

Základná charakteristika obce a jej stručný historický vývoj 23

Obyvateľstvo 29

Domový a bytový fond 45

Občianska vybavenosť 48

Rozpočet a finančné hospodárenie obce 57

A. II Analýza vonkajšieho prostredia 61

Väzby na dopravné komunikácie 63

Prírodné pomery 67

Využitie zeme 71

Životné prostredie 72

Cestovný ruch 75

A. III Zhodnotenie súčasného stavu územia 77

Polohový potenciál obce Stročín 77

SWOT analýza a syntéza jej výsledkov 79

Návrh rozvojového plánu obce Stročín na základe analýzy SWOT: 84

Hlavné disparity a faktory rozvoja 87

Budúci rozvoj obce 88

STEEP analýza 89

Časť B – Strategická časť 91

Vízia územia 91

Návrh stratégie rozvoja obce Stročín na roky 2026 - 2032 91
Časť C – Programová časť 94
ČasŤ D – Realizačná časť 119
Časť E – Finančná časť 128
E.I Indikatívny finančný plán PHRSR 128
E.II Finančná časť 131
Záver 133
Prílohy 137

Príhovor starostu obce

Vážení obyvatelia, návštevníci a priaznivci obce Stročín!

Predkladáme Vám Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Stročín na roky 2026 – 2032. Predkladaný dokument PHRSR a územný plán obce sú dva najdôležitejšie strategické a plánovacie dokumenty, ktoré sa priamo dotýkajú rozvoja obce. Ich schválením v obecnom zastupiteľstve sa stávajú záväznými nástrojmi systémového riadenia rozvoja.

Stročín je miestom, kde sa snúbi história s prítomnosťou, prírodné krásy s ľudskou prácou a tradície s novými výzvami. Naša obec sa môže pýšiť jedinečným kultúrnym dedičstvom, prírodným prostredím a komunitou, ktorá si aj v dnešných časoch zachováva úprimnosť, vzájomnú pomoc a dobré susedské vzťahy. Našou povinnosťou je tieto hodnoty chrániť a odovzdať ich ďalším generáciám, zároveň však vytvárať také podmienky, aby naša obec napredovala a rozvíjala sa podľa potrieb súčasnej doby.

Vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je zákonnou povinnosťou každej obce na území Slovenskej republiky bez ohľadu na jej veľkosť a počet obyvateľov. Táto povinnosť vychádza zo zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Dokument PHRSR obce Stročín obsahuje víziu rozvoja našej obce, ako aj zoznam opatrení z hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktorých realizácia prispeje k naplneniu zadefinovanej vízie. Úlohou samosprávy je zabezpečiť realizáciu jednotlivých plánovaných opatrení a aktivít, ako aj ich súlad so strategickým plánovaním a podmienkami podpory regionálneho rozvoja v zmysle požiadaviek na čerpanie nenávratných finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Predkladaný dokument PHRSR obce Stročín na roky 2026 – 2032 je základným strednodobým plánovacím dokumentom podpory regionálneho rozvoja a komunálnej politiky na lokálnej úrovni. Priamo nadväzuje na strategické a programové dokumenty na vyššej regionálnej, národnej a najvyššej nadnárodnej úrovni. Dokument rešpektuje lokálne špecifiká a jedinečnosti územia a práve z ich analýzy stanovuje oblasti, ktoré majú potenciál pre rozvoj v obci Stročín. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je spracovaný na obdobie rokov 2026 – 2032. Na jeho tvorbe sa podieľalo viacero externých a interných spolupracovníkov, poslanci obecného zastupiteľstva a zamestnanci Obecného úradu Stročín.

Týmto by som rád vyjadril svoje presvedčenie, že smerovanie našej obce v súlade s týmto strategickým dokumentom bude prispievať k napĺňaniu stanovených cieľov, ktoré pomôžu naplniť očakávania nás všetkých, ktorí v obci Stročín žijeme, ktorí sa aktívne zaujímame o verejné dianie v našej obci, a ktorým na rozvoji našej obce a kvalite života v obci úprimne

záleží. Zároveň pevne verím, že zostaneme aktívni počas celého programového obdobia a budeme sa podieľať na tom, aby bol PHRSR otvorený a živý dokument, schopný reagovať na nové, aktuálne podnety a výzvy prichádzajúce z vnútorného, či vonkajšieho prostredia.

Stročín je obec s bohatou históriou, krásnou prírodou a silným komunitným duchom. Naším cieľom je tieto hodnoty zachovať, chrániť a zároveň vytvárať nové príležitosti – pre našich občanov, pre podnikanie, vzdelávanie i voľnočasové aktivity.

Srdečne sa chcem poďakovať všetkým, ktorí na tejto neľahkej a časovo náročnej tvorbe PHRSR aktívne participovali a prispeli tým k formovaniu lepšej budúcnosti našej obce.

Ďakujem Vám za dôveru a podporu. Teším sa na našu spoločnú cestu, ktorá nás povedie k lepšej budúcnosti pre obec Stročín.

Stanislav Potoma

Starosta obce Stročín

ÚVOD

Strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2026 – 2032 (ďalej iba „PHRSR“) bol vypracovaný na základe Zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a rovnako aj v súlade s platnou metodikou na vypracovanie PHRSR, ktorú vydalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Dokument PHRSR je spolu s územným plánom základným dokumentom riadenia samosprávy a podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Cieľom tohto dokumentu je detailná analýza sociálnych, ekonomických, kultúrnych, environmentálnych, technických a iných východiskových podmienok v riešenej lokalite, ako aj identifikácia potenciálnych príležitostí rozvoja územia a navrhnutie konkrétnych opatrení pre rozvoj obce. PHRSR má charakter strednodobého dokumentu (7 rokov). Aktivity obsiahnuté v tomto dokumente boli navrhnuté tak, aby riešili aktuálne potreby obce, vzhľadom na jej finančné možnosti, boli v súlade so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja a zároveň prispievali k napĺňaniu cieľov regionálnej a národnej politiky. Dokument PHRSR slúži ako významný podklad pri získavaní finančných prostriedkov z európskych fondov a dotácií zo štátneho rozpočtu.

Dokument je členený na päť hlavných častí (A – E), ktoré sa následne delia na parciálne časti v závislosti od daného kontextu:

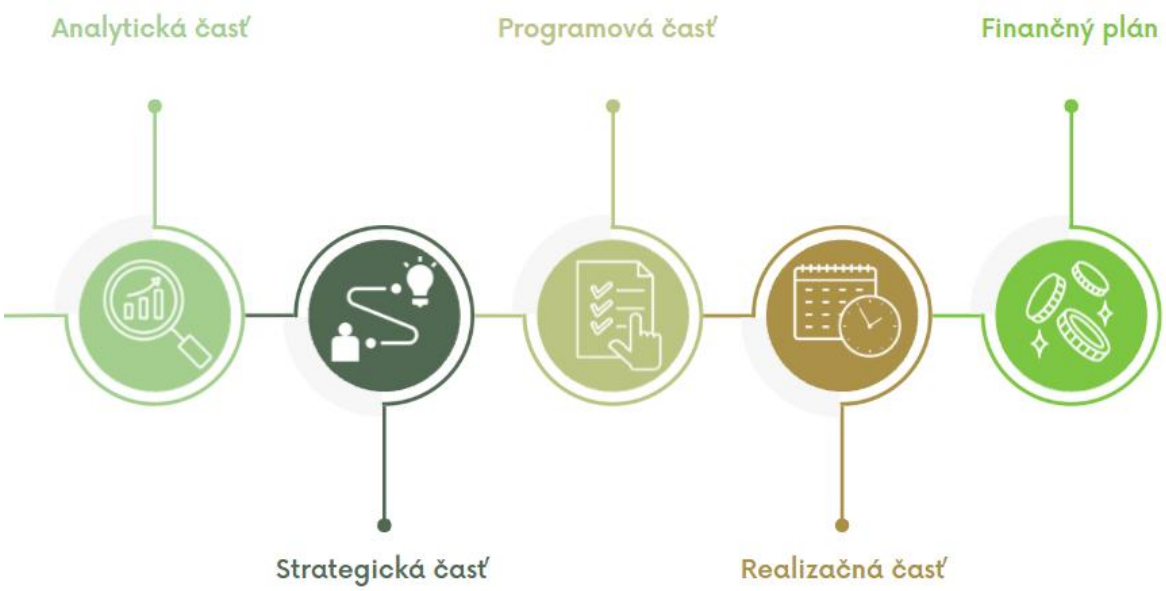

Schéma 1: Členenie dokumentu PHRSR, Zdroj: vlastné spracovanie

Analytická časť (A) predstavuje opis vnútorného a vonkajšieho prostredia. Obsahuje podrobné socioekonomické, územno-technické a prírodno-environmentálne analýzy.

Strategická časť (B) dokumentu je definovaná víziou, ktorej ciele sú bližšie špecifikované prostredníctvom priorít, opatrení a aktivít, ktorými sa má zabezpečiť dosiahnutie budúceho želaného stavu.

V **programovej časti** (C) sú uvedené konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich výstupov a merateľných ukazovateľov zamýšľaných projektov, prostredníctvom ktorých bude možné dosiahnuť stanovené ciele.

Realizačná časť (D) opisuje proces zabezpečenia realizácie, ktorý pozostáva z inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, z monitorovania a následného hodnotenia realizovaných aktivít. Súčasťou realizačnej časti je časový harmonogram stanovených projektových aktivít.

Finančná časť (E) zahŕňa indikatívny finančný plán vrátane zdrojov financovania jednotlivých projektových aktivít.

Dokument PHRSR sa vypracováva s možnosťou pravidelnej aktualizácie. Vzhľadom na to, že na tvorbe PHRSR sa podieľajú samotní občania a zástupcovia obce, ako aj podnikatelia a záujmové skupiny pôsobiace v obci, je PHRSR najrelevantnejším odrazom skutočných potrieb lokálnych aktérov. V tejto súvislosti možno PHRSR označiť za dokument, ktorý umožňuje občanom a ďalším subjektom interakciu v oblasti zodpovednosti za kvalitu svojho života v obci, avšak v neposlednom rade slúži aj ako propagačný materiál pre potenciálnych návštevníkov obce, záujemcov o bývanie, či domácich a zahraničných investorov.

Tvorbu PHRSR pre obec Stročín zrealizovala spoločnosť ... Spoločnosť pri tvorbe dokumentu spolupracovala s pracovnými skupinami pozostávajúcimi z miestnych aktérov – zamestnancov obecného úradu, občanov a odborníkov z verejného, súkromného i mimovládneho sektora.

Ťažisková bola predovšetkým spolupráca so zamestnancami Obecného úradu Stročín, občanmi a organizáciami pôsobiacimi v obci. Jednotliví aktéri zapojení do procesu prípravy dokumentu poskytovali spoločnosti ... relevantné informácie a dáta.

LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ A ZOZNAM KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

PHRSR obce Stročín je úzko previazaný s operačnými programami, ktoré vznikli na základe Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020 a taktiež s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR do roku 2030. Táto stratégia stanovuje cieľ: „Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.“ PHRSR obce Stročín je v súlade s uvedeným cieľom.

Na základe analýz realizovaných pri príprave dokumentu Národná stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 boli definované tieto ciele a priority regionálneho rozvoja:

- udržateľná konkurencieschopná, environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika regiónov

- zvýšenie kvality života a využitie prírodného a ľudského kapitálu

- harmonizácia regionálneho a územného rozvoja

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín rešpektuje tieto ciele a priority a realizáciou aktivít, ktoré sú predmetom PHRSR prispeje k napĺňaniu týchto cieľov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín schvaľuje Obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo bude následne realizovať aj vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

PHRSR obce Stročín bol vypracovaný tak, aby boli rešpektované nasledovné princípy:

- spĺňal požiadavky na tvorbu základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja podľa § 5, § 7, § 8 a § 8a zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov

- plnil úlohu programovacích dokumentov pre implementáciu EŠIF na regionálnej a subregionálnej úrovni v období 2021 - 2027

- bol kľúčovým nástrojom implementácie a územnej koordinácie napĺňania cieľov Národnej stratégie regionálneho rozvoja a implementácie Národného investičného plánu SR

- bol nástrojom formulovania a implementácie smart, teda inteligentných/rozumných integrovaných rozvojových stratégií s využitím inovatívnych prístupov pre efektívnejšie zabezpečenie kvality života občanov. **Smart prístupy** by sa mali stať kľúčovými východiskami integrovaných rozvojových stratégií v podobe PHRSR umožňujúcimi využívanie informácií, vedomostí a technológií pre efektívne zabezpečenia prístupu obyvateľov ku vyššej kvalite

života. Smart stratégia rozvoja sleduje štyri základné princípy smart špecializácie, ako je výber a koncentrácia na hlavné priority, využitie svojich konkurenčných výhod, vodcovstvo v spolupráci s kľúčovými zainteresovanými skupinami a podpora spolupráce aj prostredníctvom rozličných klastrov.

- bol relevantným východiskom pre programové rozpočtovanie obcí a následný monitoring a hodnotenie v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov

- bol nástrojom integrácie verejných politík na úrovni regiónov a obcí a zabezpečenia skutočného zvýšenia kvality života obyvateľov, zlepšenia podnikateľského prostredia a prístupu občanov k rozhodovaniu

- bol nástrojom efektívneho, aktívneho a vecného zapojenia aktérov regionálneho rozvoja nielen z hľadiska definovania potrieb, priorít, cieľov, stratégií rozvoja obce, skupiny obcí a VÚC, ale aj implementácie, riadenia a monitorovania stratégií

- podporoval vytváranie systému integrovaného územného manažmentu (integrujúceho sektorové politiky a investičné intervencie verejného sektora), efektívnych štruktúr verejnej správy a služieb verejnosti čo najbližšie k občanovi v polycentrickej sústave obcí a miest

- bol postavený na vecnom prístupe k riešeniu výziev a problémov rozvoja obcí a regiónov založenom na ich poznaní, objektívnom zhodnotení a hľadaní najefektívnejších a najúčinnejších riešení s využitím najnovších poznatkov, techník a technológií

- bol užitočným, efektívnym a vecným nástrojom pre potreby orgánov samosprávy

Súčasťou spracovania PHRSR je zabezpečenie úkonu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tento proces podlieha zákonu NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmysle neskorších zmien a doplnkov. Na základe tohto zákona PHRSR, ako strategický rozvojový dokument, podlieha strategickému environmentálnemu hodnoteniu (Proces SEA). (Zákon NR SR 24/ 2006).

Dokument je spracovaný aj v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválnej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 a Metodiky tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.4, február 2022.

PHRSR sa spracúva v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v nasledujúcich nadnárodných, národných, regionálnych a lokálnych strategických dokumentoch.

Na nadnárodnej úrovni:

Za kľúčový nadnárodný strategický dokument môžeme považovať Agendu OSN pre udržateľný rozvoj 2030 (Agenda 2030), ktorá je súhrnom globálnych záväzkov, ktorými

medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti, ako sú zmena klímy, chudoba, zvyšujúce sa ekonomické a sociálne nerovnosti alebo neudržateľnosť prevládajúcich vzorcov výroby a spotreby sú komplexné a navzájom previazané problémy. Agenda udržateľného rozvoja obsahuje 17 cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a 169 súvisiacich čiastkových cieľov, ktoré vyvažujú tri aspekty udržateľného rozvoja – ekonomický, sociálny a environmentálny. Slovenská republika sa k implementácii Agendy 2030 prihlásila v dokumente Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj schválenom uznesením vlády č. 95/2016.

Na národnej úrovni:

Agenda pre udržateľný rozvoj 2030

Národné priority implementácie Agendy 2030, ktoré prijala Vláda SR v roku 2018:

- Vzdelanie pre dôstojný život
- Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí
- Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia
- Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy
- Právny štát, demokracia a bezpečnosť
- Dobré zdravie

Zodpovednosť za Agendu 2030 je na Slovensku rozdelená medzi Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. V rámci konzultatívneho procesu zahrňujúceho vládu, samosprávy a odbornú verejnosť sa navrhli národné priority implementácie Agendy 2030 (Vzdelanie pre dôstojný život, Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí, Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia, Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy, Právny štát, demokracia a bezpečnosť a Dobré zdravie), ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a budú základom ďalšej strategickej a koncepčnej práce, a ktoré boli predložené vláde SR a schválené 13. júna 2018 uznesením č. 273/2018.

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

Dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky) je základným implementačným dokumentom plnenia národných priorít Agendy pre udržateľný rozvoj 2030 v Slovenskej republike. Definuje 3 integrované rozvojové programy:

I. Ochrana a rozvoj zdrojov, s cieľom rastu a kvalitatívneho rozvoja populácie, so špeciálnym dôrazom na vzdelanie, zdravie, kultúru, právny štát a ochranu, a zveľaďovanie prírodných zdrojov;

II. Udržateľné využívanie zdrojov, ktorého cieľom je udržateľné hospodárstvo SR, ktoré generuje dobré mzdy a prosperitu. Jeho konkurenčná schopnosť sa zakladá na inovatívnom a efektívnom zhodnocovaní zdrojov;

III. Rozvoj komunít so zameraním sa na zvýšenie kvality života pre všetky sociálne skupiny prostredníctvom priblíženia správy vecí verejných občanom, sociálnej inklúzie a dostupných, kvalitných a efektívnych služieb.

Partnerská dohoda Slovenskej republiky

Z pohľadu nového programového obdobia EÚ (2021 - 2027) je zásadným strategickým dokumentom Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027, ktorá stanovuje stratégiu, priority a opatrenia na účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti EÚ. Ciele Partnerskej dohody Slovenskej republiky sú bližšie špecifikované v Programe Slovensko 2021 - 2027 prostredníctvom priorít, špecifických cieľov a opatrení.

Partnerská dohoda pre programové obdobie 2021 - 2027 stanovuje päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- Inteligentnejšia Európa
- Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
- Prepojenejšia Európa
- Sociálnejšia Európa
- Európa bližšie k občanom

Program Slovensko

Tento dokument slúži pre implementáciu Európskych štrukturálnych a investičných fondov na Slovensku pre roky 2021 - 2027.

Priority Programu Slovensko na roky 2021 - 2027:

- Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko
- Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko
- Zelenšie Slovensko
- Prepojenejšie Slovensko
- Európa bližšie k občanom

- Fond na spravodlivú transformáciu

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je reakciou na dôsledky krízy spojenej s pandémiou Covid-19. Je zameraný na 5 kľúčových oblastí verejných politík: zelená ekonomika; vzdelávanie; veda, výskum a inovácie; zdravie; efektívna verejná správa a digitalizácia. Zahŕňa problematiku zelenej transformácie a digitálnej transformácie, podporuje inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast vrátane hospodárskej súdržnosti, pracovných miest, produktivity, konkurencieschopnosti, výskumu, vývoja a inovácií a dobre fungujúceho vnútorného trhu so silnými malými a strednými podnikmi a sociálnu a územnú súdržnosť. Posilňuje zdravotnú, ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť a zavádza politiky pre budúce generácie, deti a mládež, ako sú vzdelávanie a zručnosť, pričom naprieč opatreniami kladie dôraz na zachovávanie princípov rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí pre všetkých. Plán obnovy a odolnosti SR bol dňa 13.7.2021schválený Radou pre hospodárske a finančné záležitosti a začalo sa s jeho implementáciou.

<u>Na regionálnej úrovni:</u>

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030 (PHRSR PSK)

Základným regionálnym strategickým dokumentom, na ktorý bude PHRSR obce Stročín nadväzovať, je Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030 (PHRSR PSK). Dokument predstavuje základný rámec pre dlhodobý hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj Prešovského kraja. Identifikuje hlavné rozvojové potenciály a problémy kraja a stanovuje priority a opatrenia v oblastiach hospodárskeho rozvoja, kvality života obyvateľov, infraštruktúry, životného prostredia a strategického riadenia územia. Medzi jeho hlavné priority patrí podpora inovatívnej a konkurencieschopnej ekonomiky, zlepšovanie životných podmienok obyvateľov, rozvoj infraštruktúry a energetiky v priaznivom životnom prostredí a podpora strategického riadenia územia a územne vyváženého rozvoja. PHRSR obce Stročín bude na tieto priority nadväzovať ich premietnutím do podmienok a potrieb obce, napríklad prostredníctvom podpory miestnej ekonomiky a podnikateľského prostredia, zlepšovania kvality verejných služieb a občianskej vybavenosti, rozvoja technickej a dopravnej infraštruktúry, ochrany životného prostredia, energetickej efektívnosti a skvalitňovania podmienok pre život obyvateľov.

Integrovaná územná stratégia Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2027

Významnú väzbu predstavuje Integrovaná územná stratégia Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2027, ktorá je orientovaná na integrovaný územný

rozvoj a koordináciu verejných investícií v rámci kraja. Jej význam spočíva najmä v prepájaní rozvojových aktivít z viacerých oblastí tak, aby jednotlivé investície nevznikali izolovane, ale prispievali k riešeniu širších územných problémov a rozvojových potrieb. Integrovaný prístup je významný aj z hľadiska využívania finančných zdrojov Európskej únie. PHRSR Stročína preto môže na tento rámec nadväzovať najmä identifikáciou projektových zámerov, ktoré majú potenciál byť súčasťou širších integrovaných investícií. Ide napríklad o kombináciu opatrení v oblasti dopravnej infraštruktúry, verejných priestranstiev, energetickej efektívnosti, životného prostredia, občianskej vybavenosti alebo cestovného ruchu.

Integrovaná územná stratégia Strategicko-plánovacieho regiónu Šariš

Z pohľadu postavenia obce Stročín je mimoriadne významná Integrovaná územná stratégia Strategicko-plánovacieho regiónu Šariš. Stročín je súčasťou tohto strategicko-plánovacieho regiónu a obec sa v roku 2020 pripojila k Memorandu o spolupráci na príprave a implementácii Integrovanej územnej stratégie SPR Šariš. Táto skutočnosť vytvára prirodzenú väzbu medzi rozvojovými aktivitami obce a širšími rozvojovými prioritami regiónu. IÚS SPR Šariš sa zameriava na riešenie problémov a využívanie potenciálu územia, ktoré presahujú administratívne hranice jednotlivých obcí. Ide najmä o otázky dopravnej dostupnosti, verejnej dopravy, hospodárskeho rozvoja, životného prostredia, energetiky, sociálnej infraštruktúry, cestovného ruchu a verejných služieb. PHRSR obce Stročín by preto mal identifikovať také projekty a aktivity, ktoré bude možné prepájať s rozvojovými zámermi okolitých obcí, mesta Svidník a celého SPR Šariš. Významnú úlohu môže zohrávať najmä spolupráca pri rozvoji dopravy, cyklodopravy, cestovného ruchu, environmentálnej infraštruktúry a dostupnosti verejných služieb.

Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník na roky 2022 – 2026

Na rozvojové potreby obce vplýva aj Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník na roky 2022 – 2026, resp. aktuálny systém podpory územia okresu Svidník po zmenách systému podpory najmenej rozvinutých okresov. Dokument identifikoval hlavné hospodárske, sociálne a infraštruktúrne problémy okresu a navrhol opatrenia zamerané najmä na podporu podnikania a zamestnanosti, rozvoj ľudských zdrojov, zlepšovanie dopravnej a technickej infraštruktúry, skvalitňovanie verejných služieb a využívanie miestneho potenciálu. Pre PHRSR obce Stročín je tento dokument významný preto, že obec je súčasťou okresu Svidník a jej rozvoj je ovplyvňovaný spoločnými problémami a charakteristikami okresu.

Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v Prešovskom kraji na roky 2024 – 2030

V oblasti cestovného ruchu bude PHRSR obce Stročín zohľadňovať Koncepciu rozvoja cestovného ruchu v Prešovskom kraji na roky 2024 – 2030. Tento dokument vytvára rámec

pre rozvoj cestovného ruchu na území kraja, pričom sa zameriava na využívanie prírodného, kultúrneho a historického potenciálu jednotlivých území, rozvoj turistickej a rekreačnej infraštruktúry, skvalitňovanie služieb a podporu spolupráce aktérov cestovného ruchu. Pre obec Stročín môže byť táto väzba významná najmä pri rozvoji cykloturistiky, pešej turistiky, lokálnych turistických atrakcií a prezentácii kultúrneho a prírodného dedičstva. Rozvoj cestovného ruchu by pritom mal byť vnímaný ako súčasť širšieho regionálneho produktu a mal by byť prepájaný s ponukou mesta Svidník a ďalších obcí v regióne. Pri spracovaní PHSR je potrebné zohľadniť aktuálny stav schválenia a implementácie tejto koncepcie. „smart regiónu", ktorý bude využívať inovácie na zvýšenie kvality života obyvateľov.

Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja

Dôležitým dokumentom pre oblasť dopravy je Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja. Jeho cieľom je vytvoriť podmienky pre efektívny, bezpečný a udržateľný dopravný systém a riešiť mobilitu obyvateľov, dochádzku za prácou a službami, verejnú dopravu, automobilovú dopravu, cyklistickú a pešiu dopravu.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Prešovského samosprávneho kraja

V sociálnej oblasti bude PHRSR obce Stročín nadväzovať na Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Prešovského samosprávneho kraja. Tento dokument sa zaoberá potrebami obyvateľstva v oblasti sociálnych služieb, ich dostupnosťou, kapacitami a ďalším rozvojom. Pre obec Stročín je dôležité najmä zohľadnenie demografického vývoja, potrieb seniorov, osôb so zdravotným znevýhodnením a ďalších skupín obyvateľstva odkázaných na sociálnu pomoc. PHRSR môže na krajskú koncepciu nadviazať podporou terénnych a komunitných sociálnych služieb, spoluprácou s poskytovateľmi sociálnych služieb v širšom území a zlepšovaním dostupnosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Pri menšej obci je pritom vhodné posudzovať možnosti medziobecnej spolupráce a využívania služieb poskytovaných v širšom území namiesto budovania samostatných kapacít v každej obci.

<u>Na úrovni obce:</u>

Na lokálnej úrovni má obec Stročín schválených niekoľko strategických a koncepčných dokumentov, ktoré usmerňujú jej rozvoj, územné plánovanie a zabezpečovanie verejných služieb. Pri menších obciach býva rozsah dokumentov užší než na úrovni samosprávneho kraja, no ide o povinné alebo prakticky významné rozvojové materiály.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2021 – 2025

PHRSR obce Stročín na roky 2021 – 2025 vychádzal z troch základných oblastí rozvoja – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. Medzi jeho strategické prioritné rozvojové oblasti patrili trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce, investície do občianskej

infraštruktúry, rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry, rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva a ochrana životného prostredia. V hospodárskej oblasti bol stanovený cieľ podporovať hospodársky rozvoj založený na miestnych zdrojoch, zvyšovať atraktivitu obce pre malých a stredných podnikateľov a podporovať zamestnanosť. V sociálnej oblasti bol dôraz kladený na dostupnosť kvalitnej občianskej a sociálnej infraštruktúry a na integráciu rôznych skupín obyvateľstva. Environmentálna oblasť smerovala k zlepšovaniu stavu životného prostredia a environmentálneho povedomia.

Územný plán obce Stročín (ÚPN-O)

Veľmi dôležitou väzbou je Územný plán obce Stročín. Územný plán predstavuje základný priestorový a územnoplánovací rámec rozvoja obce. Určuje funkčné využitie jednotlivých častí územia, možnosti rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby, dopravy, technickej infraštruktúry, zelene a ďalších funkcií a zároveň stanovuje limity a podmienky využívania územia. PHRSR a územný plán preto musia byť vzájomne previazané – PHRSR určuje predovšetkým čo chce obec z hľadiska svojho hospodárskeho a sociálneho rozvoja dosiahnuť, zatiaľ čo územný plán vytvára priestorové podmienky, kde a za akých podmienok je možné tieto rozvojové zámery uskutočniť. Táto väzba je v prípade Stročína aktuálna aj preto, že obec v rokoch 2025 – 2026 pripravovala Zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu obce Stročín. Pôvodný územný plán bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Stročíne uznesením č. 219/02/2018 zo dňa 23. 2. 2018 a jeho záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 1/2018. PHRSR na roky 2026 – 2032 by preto mal byť spracovaný s prihliadnutím na aktuálne znenie územného plánu a na schválené, resp. pripravované zmeny a doplnky. Je dôležité, aby rozvojové zámery PHRSR, napríklad v oblasti bývania, podnikania, dopravy alebo verejnej vybavenosti, boli v súlade s územnoplánovacou koncepciou obce.

Program odpadového hospodárstva obce / systém nakladania s komunálnym odpadom

Tento dokument upravuje spôsob nakladania s komunálnym odpadom na území obce. Stanovuje pravidlá triedeného zberu, znižovania množstva odpadu a spôsob financovania odpadového hospodárstva. Jeho cieľom je zvýšiť mieru recyklácie a zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľov.

POSLANIE DOKUMENTU

PHRSR tvorí základ pre usmerňovanie aktivít miestnych samospráv. Hlavným poslaním dokumentu je na základe analýz vytvoriť komplexné zhodnotenie územia, zadefinovať smer

rozvoja územia prostredníctvom vízie a vymedziť prioritné oblasti, opatrenia a konkrétne aktivity, ktoré smerujú k naplneniu vízie.

Tvorba tohto strategického dokumentu umožňuje stakeholderom (zainteresovaným subjektom) v území aktívne sa zapájať do diania prostredníctvom účasti vo všetkých fázach procesu.

INŠTITUCIONÁLNE A PROCESNÉ PARAMETRE PARTICIPÁCIE

Participatívne metódy v procese tvorby PHRSR sú dôležitou súčasťou tvorby tohto programového dokumentu. Ich dôležitosť spočíva najmä v získaní spätnej väzby od obyvateľov a všetkých zainteresovaných subjektov, ktorí budú, alebo môžu byť programom rozvoja obce dotknutí.

Kľúčovým nástrojom implementácie strategickej vízie rozvoja obce Stročín s cieľom zvýšiť úroveň kvality života je aktívna spolupráca obce s odbornou a širokou laickou verejnosťou. Stakeholderi budú aktívne informovaní a zapájaní do procesu tvorby PHRSR. Budú môcť vyjadrovať svoje pripomienky a požiadavky, ktoré budú zohľadnené a v čo najväčšej možnej miere zapracované do tvorby PHRSR. Nasledujúca schéma kategorizuje skupiny stakeholderov a približuje spôsob participácie.

Nasledujúca schéma kategorizuje skupiny stakeholderov a približuje spôsob participácie.

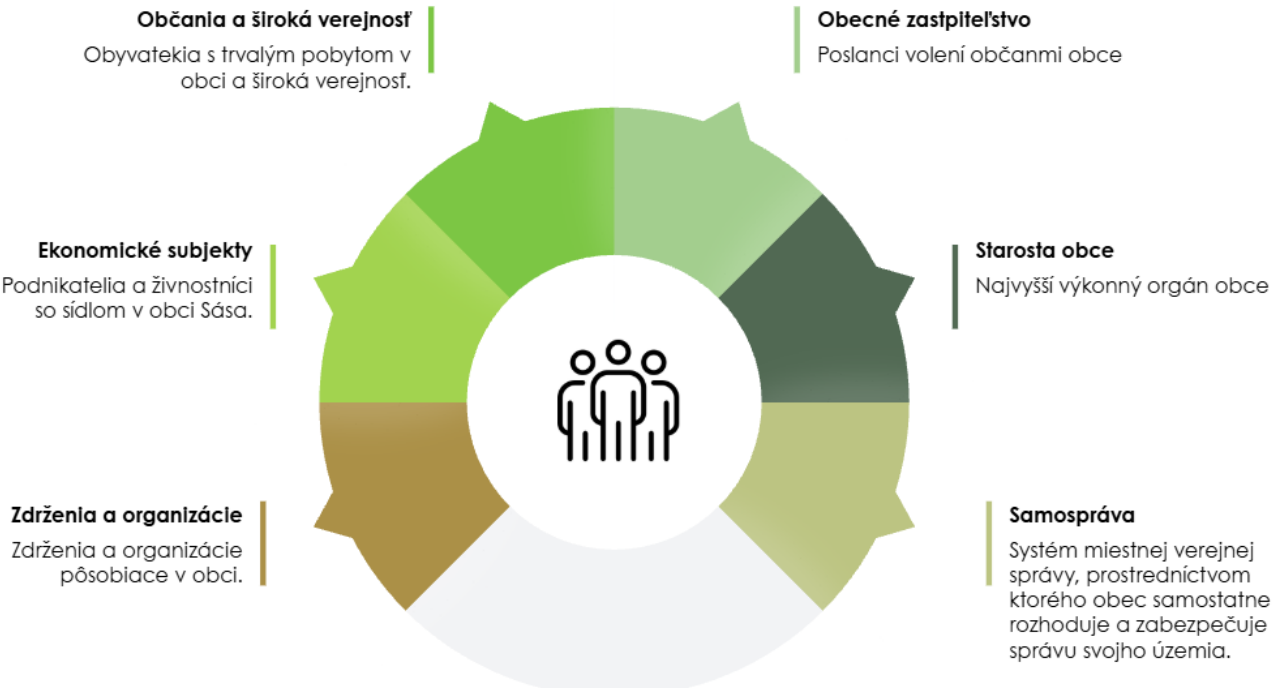

Schéma 2: Skupiny stakeholderov pri tvorbe PHRSR, Zdroj: vlastné spracovanie

EX POST HODNOTENIE REALIZÁCIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2021–2025 bol počas svojho programového obdobia čiastočne napĺňaný prostredníctvom konkrétnych investičných, sociálnych, environmentálnych a infraštruktúrnych aktivít obce. Najvýraznejší posun bol zaznamenaný v oblasti občianskej vybavenosti, verejných priestorov, sociálnej podpory, prípravy rozvojových lokalít a technickej infraštruktúry.

Z hľadiska rozvoja obce možno identifikovať viacero hlavných oblastí, do ktorých smerovali získané finančné prostriedky:

- **Technická infraštruktúra a životné prostredie** – prepojenie a rozšírenie vodovodnej siete, rozšírenie kanalizácie vrátane lokalít marginalizovaných rómskych komunít (MRK), príprava rekultivácie a sanácia skládky odpadu.
- **Občianska vybavenosť a verejné budovy** – rekonštrukcia fasády obecného úradu, rozšírenie a modernizácia jeho priestorov, modernizácia kuchyne a sociálneho zariadenia, obnova vybavenia kultúrnej sály a rekonštrukcia šatní športovísk.
- **Bezpečnosť a ochrana obyvateľov** – obstaranie kamerového systému, podpora dobrovoľného hasičského zboru (DHZ), obnova požiarnej zbrojnice a podpora miestnych poriadkových služieb.
- **Kultúra a zachovanie tradícií** – opakovaná podpora festivalu tradičnej ľudovej kultúry, prezentácie ľudových tradícií a spolupráce kultúrnych komunít.
- **Šport, voľný čas a komunitný život** – výstavba viacúčelového ihriska, vybavenie športovísk a doplnenie herných prvkov na detskom ihrisku.
- **Sociálna oblasť a zamestnanosť** – podpora chránenej dielne, príspevky na zamestnávanie a pracovné aktivity, ako aj mimoriadna podpora v období pandémie.

Na druhej strane zostala časť zámerov PHRSR 2021 – 2025 nenaplnená alebo len čiastočne pripravená. Ide predovšetkým o rozsiahlejšie investície do miestnych komunikácií a chodníkov, komplexnejšie dobudovanie technickej infraštruktúry rozvojových lokalít, rozvoj cyklistickej infraštruktúry, vytvorenie komplexnejších podmienok pre hospodársky rozvoj a podnikanie, ako aj niektoré environmentálne opatrenia. Významnou dlhodobou témou zostáva dopravné zaťaženie obce a riešenie nadradenej dopravnej infraštruktúry.

Celkovo možno ex post hodnotenie uzavrieť konštatovaním, že PHRSR 2021 – 2025 vytvoril základný strategický rámec rozvoja obce a jeho priority zostali v zásade relevantné, pričom ich realizácia prebiehala postupne a v rozsahu determinovanom finančnými, projektovými a externými podmienkami. Nový PHRSR 2026 – 2032 by mal na dosiahnuté výsledky priamo

nadviazať, zároveň však presnejšie rozlišovať medzi projektmi pripravenými na realizáciu, projektmi v príprave a dlhodobými strategickými zámermi.

Nasledujúca tabuľka prináša ich prehľad a hodnotenie naplnenia cieľa.

P.č.	Rok	Dotácia prijatá od:	Prijatý finančný príspevok v €	Celkové náklady na projekt so spoluúčasťou	Účel dotácie
1.	2010	Úrad vlády SR	39 832,70		Výstavba viacúčelového ihriska
2.	2012	Environmentálny fond - BA	53 228,00		Prepojenie vodovodu v obci Stročín
3.	2012	Nadácia VÚB	6 000,00		Oprava obecného kamenného kríža
4.	2012	PSK	404,00		Deň ľudových tradícií - festival
5.	2013	MV SR	3 200,00		Prevencia kriminality v obci Stročín- kamerový systém
6.	2013	Ministerstvo ŽP	5 000,00		Projektová dokumentácia rekultivácie skládky TKO
7.	2014	Úrad vlády SR	1 000,00		Keď kultúra spája - festival
8.	2014	PSK	1 000,00		Festival
9.	2015	Úrad vlády SR	1 800,00		Zachovanie rómskej kultúry – tvorivé dielne a festival
10.	2015	MK SR	14 000,00		Oprava fasády a kamennej ohrady kostola Sv. Mikuláša
11.	2016	Úrad vlády SR	2 300,00		Kultúra spája, Spolupráca Rusínov a Rómov - festival
12.	2016	PSK	1 000,00		Festival
13.	2016	Environmentálny fond - BA	71 137,00		Prepojenie vodovodu - Starina
14.	2017	Úrad vlády SR	1 500,00		Kultúrou k poznaniu - festival
15	2017	PSK	1 000,00		Dotácia na realizáciu festivalu
16.	2017	Úrad vlády SR	76 538,71		Sanácia skládky odpadu v obci Stročín
17.	2018	Environmentálny fond	44 000,00	46 840,50	Názov projektu: Rozšírenie vodovodnej siete pre MRK Popis projektu: rozšírenie vodovodu pre MRK v oblasti, kde sú nové domy

18	2018	DPO SR	1 400,00	-	Dotácia pre DHZ
19.	2018	Úrad vlády SR	10 000,00	10 980,00	Názov projektu: Prekládka NN vzdušného vedenia Popis projektu: preloženie stĺpov el. vedenia na iné miesto
20.	2018	Environmentálny fond	50 000,00	53 002,12	Názov projektu: Rekonštrukcia fasády OcÚ č. 15 Stročín Popis projektu: zateplenie budovy OcÚ + nová fasáda
21.	2018	MV SR	30 000,00	54 890,96	Názov projektu: Požiarna zbrojnica Stročín
22.	2019	Environmentálny fond	100 000,00	105 475,36	Názov projektu: Rozšírenie kanalizačnej siete v obci Stročín Popis projektu: rozšírenie už existujúcej kanalizačnej siete v obci
23.	2019	Pôdohospodárska platobná agentúra	148 720,00	148 720,00	Názov projektu: Rekonštrukcia šatní športovísk Popis: Celková oprava fasády, strechy a interiéru budovy šatní
24.	2019	PSK	800,00	-	Festival
25.	2019	DPO SR	1 400,00	1 487,50	Dotácia pre DHZ
26.	2020	DPO SR	3 000,00	3 174,00	Dotácia pre DHZ
27.	2020	MF SR	7 000,00	7 000,00	Rozšírenie a modernizácia obecného úradu
28.	2020	FNPNM	~~1 500,00~~	-	Festival národnostných menšín
29.	2020	PSK	700,00	849,00	Nákup materiálno-technického vybavenia na futbalové ihrisko (košačky)
30.	2020	ENVIROFOND	90 914,00	97 103,11	Názov projektu: Zníženie energetickej náročnosti Materskej školy Popis projektu: zateplenie budovy MŠ + nová fasáda
31.	2021	PPA	15 501,61	-	Oplotenie a revitalizácia cintorína
32.	2021	DPO SR	3 000,00	3 179,50	Dotácia pre DHZ
33.	2021	Úrad vlády SR	1 500,00	-	Festival tradičnej ľudovej kultúry

34.	2021	PSK	1 395,00	1 695,50	Obnovenie kuchynského inventára na obecnom úrade
35.	2021	MPSVaR	6 053,31	-	Príspevok §54 -50j
36.	2021	KNPNM	1 500,00	1 575,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry
37.	2021	MPSVaR	1 352,00	-	Poskytnutie mimoriadnej finančnej podpory pre zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a vybraných subjektov SPODaSK za obdobie druhej vlny pandémie
38.	2021	Ministerstvo školstva SR	450,00	-	Nákup pomôcok pre interakčný program „Múdre hranie 2“ (pre MŠ)
39.	2021	ÚPSVaR	12 106,62	-	Príspevok 50j
40.	2022	KNPNM	2 000,00	2 000,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry
41.	2022	DPO SR	3 000,00	3 000,00	Dotácia pre DHZ
42.	2023	DPO SR	3 000,00	3 000,00	Dotácia pre DHZ
43.	2023	PSK	1 500,00	1 500,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry - dotácia
44.	2023	Úrad vlády SR	83 372,33	0,00	MOPS- občianska poriadková služba
45.	2023	MPSVaR	790,51	790,51	§60 – Chránená dielňa
46.	2024	KNPNM	2 200,00	2 200,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry - dotácia
47.	2024	Úrad vlády SR	7 000,00	7 000,00	Modernizácia kuchyne a sociálneho zariadenia OcÚ
48.	2024	DPO SR	3 000,00	3 160,00	Dotácia pre DHZ
49.	2024	PPA	73 035,83	73 035,83	Rozšírenie kanalizácie v MRK
50.	2024	KNPNM	2 200,00	2 200,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry
51.	2024	MPSVaR	2 354,52	2 354,52	§60 – Chránená dielňa
52.	2024	ÚPSVaR	1 695,24	1 695,24	Finančné stimuly- Práca na skúšku
53.	2025	ÚPSVaR	2 354,52	2 354,52	§60 – Chránená dielňa
54.	2025	DPO SR	3 000,00	3 000,00	Dotácia pre DHZ
55.	2025	ÚPSVaR	909,54	909,54	Finančné stimuly- Práca na skúšku
56.	2025	KNPNM	1 200,00	1 200,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry - dotácia

57.	2025	PSK	1 000,00	1 000,00	Doplnenie vybavenia kuchyne a kultúrnej sály
58	2025	MF SR	14 000,00	14 000,00	Modernizácia vybavenia sály kultúrneho domu
59.	2026	ÚPSVaR	2 689,95	2 689,95	§60 – Chránená dielňa
60.	2026	DPO SR	3 000,00	3 000,00	Dotácia pre DHZ
61.	2026	KNPNM	1 500,00	1 500,00	Festival tradičnej ľudovej kultúry - dotácia
62.	2026	PSK	800,00	800,00	Nové herné prvky na detské ihrisko

Tabuľka 1: Zoznam realizovaných projektov, Zdroj: OcÚ Stročín

ČASŤ A – ANALYTICKÁ ČASŤ

A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Základná charakteristika obce a jej stručný historický vývoj

Základné charakteristiky obce

Obec Stročín s rozlohou 8,66 km² leží v severovýchodnej časti Slovenska, v nadmorskej výške približne 213 m n. m. v centre obce. Z hľadiska územnosprávneho členenia Slovenskej republiky sa nachádza v rámci územia NUTS II Východné Slovensko. V rámci úrovne NUTS III patrí do Prešovského samosprávneho kraja a na úrovni NUTS IV do okresu Svidník. Z regionálneho hľadiska je súčasťou oblasti Horný Šariš.

Obec Stročín	
Kód obce	527831
Názov regiónu	Horný Šariš
Názov kraja	Prešovský
Názov okresu	Svidník
Štatút	Obec
PSČ	089 01
Prvá pís. zmienka	Rok 1317
Nadmorská výška	213 m .n. m.
Počet obyvateľov	568 obyvateľov k 31. 12. 2025
Rozloha	8,66 km²

Tabuľka 2: Základné charakteristiky obce Stročín, zdroj: ŠÚSR, e-obce, 2025

Obec Stročín sa nachádza v severovýchodnej časti Prešovského kraja, v okrese Svidník, v oblasti Nízkych Beskýd a Ondavskej vrchoviny. Katastrálne územie obce sa rozprestiera v údolí rieky Ondava, pričom nadmorská výška územia sa pohybuje približne od 200 do 358 m n. m. Zastavané územie obce leží prevažne pozdĺž cesty I/73, ktorá zabezpečuje dopravné spojenie v smere sever – juh. Na miestne komunikácie nadväzujú ďalšie spojenia s okolitými obcami. Územie obce tvorí predovšetkým poľnohospodárska krajina, lúky a

pasienky, pričom východnú časť katastra pokrývajú lesné porasty. Lesy zaberajú približne 272 ha z celkovej výmery katastrálneho územia.

Prírodné prostredie obce charakterizuje zvlnený reliéf Ondavskej vrchoviny a blízkosť vodného toku Ondava. Krajinná štruktúra vytvára podmienky na poľnohospodárske využívanie územia, bývanie a zachovanie vidieckeho charakteru sídla. Poľnohospodárske plochy, lúky, pasienky a lesné porasty predstavujú významnú súčasť miestneho prírodného zázemia a prispievajú k ekologickej stabilite krajiny. Rozvoj územia je potrebné plánovať s ohľadom na ochranu prírodných hodnôt, hospodárne využívanie pôdy a primerané rozširovanie zastavaného územia.

Z klimatického hľadiska sa Stročín nachádza v oblasti severovýchodného Slovenska, kde sa uplatňujú podmienky mierneho klimatického pásma. Charakter počasia ovplyvňuje poloha v členitej krajine Ondavskej vrchoviny a nadmorská výška územia.

Od okresného mesta Svidník je obec vzdialená približne 5 km južne. Dopravné spojenie zabezpečuje predovšetkým cesta I/73, ktorá prepája obec s okresným centrom a ďalšími sídlami regiónu. Poloha v blízkosti Svidníka je výhodou z hľadiska dostupnosti zamestnania, školstva, zdravotnej starostlivosti, verejnej správy a ďalších služieb. Stročín má zároveň väzby na okolité obce, najmä Mestisko, Duplín, Potoky a Novú Polianku.

Obec mala k 31. decembru 2025 568 obyvateľov, čo ju zaraďuje medzi malé vidiecke obce s počtom obyvateľov do 1 000. Pri rozlohe 8,66 km² dosahuje hustota osídlenia približne 66 obyvateľov na km². Základná občianska a technická vybavenosť zahŕňa okrem iného materskú školu, futbalové ihrisko, verejný vodovod a kanalizáciu. Ďalší rozvoj obce je spojený s potrebou priebežnej obnovy technickej infraštruktúry, zlepšovania kvality verejných priestranstiev a rozvoja služieb pre obyvateľov.

Polohový potenciál obce Stročín možno hodnotiť ako priaznivý najmä vďaka blízkosti okresného mesta Svidník, dostupnosti cestnej infraštruktúry a zachovanému vidieckemu prostrediu. Medzi významné rozvojové príležitosti patrí modernizácia miestnych komunikácií a chodníkov, rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry, obnova verejných budov, zvyšovanie energetickej efektívnosti a podpora kultúrneho a komunitného života. Dôležitou úlohou pre programové obdobie 2026 – 2032 bude využívať tieto predpoklady na zvyšovanie kvality života obyvateľov, zlepšovanie dostupnosti služieb a podporu udržateľného rozvoja obce.

História obce

Obec Stročín patrí medzi historicky staré sídla severovýchodného Slovenska. Jej dejiny sú úzko späté s vývojom Šariša, so stredovekými feudálnymi panstvami a s hospodárskym a spoločenským životom oblasti dnešného okresu Svidník. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1317, keď sa Stročín uvádza pod názvom Strachyna. Historické pramene

zároveň naznačujú, že obec a jej širšie územie mali význam už v období pred touto písomnou zmienkou. Stročín sa v stredoveku vyvíjal ako významnejšie sídlo, ktoré plnilo nielen obytnú, ale aj hospodársku a správnu funkciu.

V stredoveku patril Stročín k majetkom šľachtických rodov, pričom jeho vlastnícke pomery sa v priebehu storočí menili. V polovici 13. storočia sa územie spájalo s majetkami Abovcov a v roku 1269 ho získali príslušníci zemianskej rodiny Thekuleovcov. V roku 1317 sa obec spomína v súvislosti s mýtom a s majetkovými zmenami za vlády uhorského kráľa Karola Róberta. Neskôr sa Stročín stal významným centrom rovnomenného panstva. V 14. storočí sa jeho vlastníctvo opäť menilo a v roku 1379 sa obec s panstvom dostala do rúk Cudarovcov, ktorí ju pričlenili k makovickému panstvu. K tomuto panstvu patrila aj v nasledujúcich obdobiach.

Význam Stročína v stredoveku potvrdzuje aj jeho hospodárska a trhová funkcia. V 13. a 14. storočí bol dôležitým strediskom panstva a jeho rozsiahly chotár zahŕňal aj územia viacerých dnešných obcí v okolí. Historické súvislosti spájajú so stročinským panstvom napríklad územia Duplína, Dubovej, Bokše, Chotče, Tisinca, Nižného Orlíka a neskoršieho Svidníka. Takéto postavenie svedčí o niekdajšom význame obce v rámci regionálnej sídelnej štruktúry.

V nasledujúcich storočiach sa Stročín rozvíjal ako poľnohospodárska a remeselnícka obec. Podľa historických údajov mal v roku 1427 až 48 poddanských usadlostí, čo ho radilo medzi väčšie obce vtedajšieho regiónu. V roku 1618 sa uvádza 52 rodín žijúcich na ôsmich usadlostiach. Obyvatelia sa pravdepodobne venovali povozníctvu, chovu hospodárskych zvierat a ďalším činnostiam súvisiacim s vidieckym hospodárstvom. V obci pôsobili aj tkáči a fungovala píla, čo poukazuje na rozvinutú remeselnú a hospodársku činnosť.

Vývoj počtu obyvateľov a domov v 18. a 19. storočí dokladá postupný rast obce. V roku 1787 mala 53 domov a 386 obyvateľov, zatiaľ čo v roku 1828 už evidovala 68 domov a 514 obyvateľov. Tieto údaje poukazujú na postupné rozširovanie sídla a stabilné osídlenie územia. V 19. storočí patrili miestne majetky Holländerovcom. Obyvatelia sa naďalej živili najmä poľnohospodárstvom a chovom dobytka, povozníctvom a sezónnymi prácami.

Významnú úlohu v historickom a kultúrnom vývoji obce zohrávala náboženská tradícia. V Stročíne sa nachádzajú dva významné sakrálne objekty: rímskokatolícky kostol svätého Mikuláša, ktorého pôvod sa spája so stredovekým obdobím a ktorý bol neskôr barokovo upravený, a gréckokatolícky chrám Zosnutia Presvätej Bohorodičky z prvej tretiny 20. storočia. Tieto stavby predstavujú súčasť historického a kultúrneho dedičstva obce a dokladajú prítomnosť rozmanitých náboženských tradícií v regióne.

Dejiny obce v 20. storočí už výrazne ovplyvnili svetové vojny. Stročín bol poškodený počas prvej aj druhej svetovej vojny, čo zasiahlo život miestnych obyvateľov a hospodárske fungovanie sídla. V období prvej Československej republiky zostávalo základným zdrojom obživy poľnohospodárstvo, ktoré si obyvatelia dopĺňali prácou v lesoch. Po druhej svetovej vojne sa hospodárske pomery postupne menili. Obyvatelia pracovali v miestnych jednotných roľníckych družstvách a čoraz viac aj v priemyselných podnikoch v širšom okolí. Tým sa postupne menil charakter zamestnanosti a každodenného života v obci.

V povojnovom období a v nasledujúcich desaťročiach sa Stročín postupne prispôsoboval spoločenským a hospodárskym zmenám. Rozvoj cestnej a technickej infraštruktúry, zmeny v organizácii poľnohospodárstva a pracovné príležitosti v okolitých sídlach ovplyvňovali spôsob života obyvateľstva. Obec si pritom zachovala svoj vidiecky charakter a väzbu na tradície regiónu. Významným prvkom miestnej identity zostali kultúrne podujatia, folklór a spoločenské aktivity, ktoré podporujú medzigeneračné odovzdávanie zvykov a upevňovanie komunitných vzťahov.

V súčasnosti Stročín nadväzuje na svoju historickú tradíciu rozvojom občianskej vybavenosti, podporou kultúrneho a športového života a postupným skvalitňovaním technickej infraštruktúry. Dôležitou súčasťou miestnej identity je zachovávanie ľudových tradícií, ktoré sa prezentujú aj prostredníctvom festivalu tradičnej ľudovej kultúry a ďalších obecných podujatí. Historické sakrálne stavby a ďalšie prvky kultúrneho dedičstva zároveň predstavujú potenciál na posilňovanie miestnej identity a rozvoj kultúrnych aktivít.

Obecné symboly

K obecným symbolom obce Stročín patria erb obce a vlajka obce.

Erb obce:

Obrázok 1: Erb obce Stročín zdroj: obec Stročín

Erb obce Stročín tvorí v striebornom štíte zelený trojlístok so zlatými žilkami v strednom lístku. Základným heraldickým motívom je trojlístok, ktorý predstavuje charakteristické znamenie obecného erbu. Farebné vyhotovenie je založené na kombinácii striebornej, zelenej a zlatej farby. Erb je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod číslom S-121/1996.

Vlajka obce:

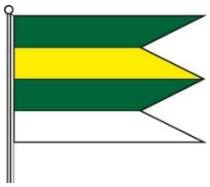

Obrázok 2: Vlajka obce Stročín, zdroj: obec Stročín

Vlajka obce vychádza z farebnosti obecného erbu. Pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, zelenej a bielej. Má pomer strán 2 : 3 a je ukončená tromi cípmi, ktoré vznikajú dvoma zástrihmi siahajúcimi približne do tretiny listu vlajky. Vlajka sa používa pri slávnostných a oficiálnych udalostiach obce a pri reprezentácii obce navonok.

Kultúrne a historické pamiatky

Hmotné kultúrne pamiatky

Obec Stročín má hodnotné hmotné kultúrne dedičstvo, ktoré dokumentuje jej historický vývoj, náboženské tradície a architektonický vývoj regiónu Horného Šariša. Najvýznamnejšími pamiatkami sú dva kostoly nachádzajúce sa v historickom jadre obce – rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša a gréckokatolícky Chrám Zosnutia Presvätej Bohorodičky. Oba objekty sú evidované ako národné kultúrne pamiatky v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky.

Rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša

Rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša patrí k najstarším a najvýznamnejším historickým stavbám obce. Ide o stredoveký gotický kostol, ktorého vznik sa podľa pamiatkových podkladov predpokladá v druhej polovici 15. storočia. V priebehu ďalších storočí bol stavebne upravovaný a zbarokizovaný. Nachádza sa v centre obce, v blízkosti gréckokatolíckeho chrámu, čím tvorí jednu z hlavných dominánt historického jadra Stročína.

Kostol má význam nielen z hľadiska sakrálnej architektúry, ale aj ako doklad dlhodobého náboženského a spoločenského života miestnych obyvateľov. Jeho zachovanie a údržba sú dôležité pre ochranu historickej identity obce.

Obrázok 3: Rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša v Stročíne, zdroj: obec Stročín

Kostol sv. Mikuláša v obci Stročín je po viacerých etapách obnovy v dobrom a udržiavanom stave. Slúži ako filiálny rímskokatolícky kostol duplinskej farnosti a je chránený ako národná kultúrna pamiatka. V posledných rokoch prebehol architektonicko-historický výskum fasád a postupné opravy exteriéru aj interiéru s podporou Ministerstva kultúry SR a obce.

Gréckokatolícky Chrám Zosnutia Presvätej Bohorodičky

Druhou významnou sakrálnou pamiatkou obce je gréckokatolícky Chrám Zosnutia Presvätej Bohorodičky. Ide o pseudobarokovú stavbu postavenú v prvej tretine 20. storočia. Chrám predstavuje dôležitú súčasť duchovného a kultúrneho života gréckokatolíckej komunity a zároveň dopĺňa historickú a architektonickú podobu centrálnej časti obce. V pamiatkových podkladoch je evidovaný pod číslom ÚZPF 10395/1.

Oba kostoly sú významnými orientačnými bodmi obce a pripomínajú historickú kontinuitu náboženských tradícií. Ich blízkosť zároveň odráža konfesionálnu rozmanitosť typickú pre širší región severovýchodného Slovenska

Nehmotné kultúrne pamiatky

Obec Stročín disponuje aj nehmotným kultúrnym dedičstvom, ktoré tvoria miestne tradície, zvyky, náboženské slávnosti, folklórne prejavy a historická pamäť obyvateľov. Hoci obec nepatrí medzi veľké folklórne centrá Slovenska, zachováva si viaceré prvky tradičnej vidieckej kultúry typické pre jej región.

Ľudové tradície, zvyky a kultúrne podujatia

Ľudová hudba, spev a tanec patria k najvýraznejším prejavom tradičnej kultúry regiónu severovýchodného Slovenska. V Stročíne sa tieto prejavy prezentujú predovšetkým prostredníctvom festivalových vystúpení a kultúrnych osláv. Význam takýchto podujatí spočíva v tom, že približujú tradičné hudobné a tanečné formy aj mladšej generácii a podporujú záujem o regionálne kultúrne dedičstvo.

Tradičný život obcí na východnom Slovensku bol v minulosti úzko spätý s cirkevným rokom a striedaním ročných období. K širšiemu regionálnemu zvykosloviu patria najmä vianočné a veľkonočné obyčaje, fašiangové obdobie, jarné zvyky a oslavy spojené s príchodom leta či ukončením poľnohospodárskych prác.

Obyvateľstvo

Ukazovatele demografického vývoja majú veľmi dobrú vypovedaciu schopnosť. Hovoria o sociálno-ekonomických podmienkach – minulých, súčasných, ale čiastočne vedia predikovať aj tie budúce. Vďaka analýze demografických ukazovateľov je PHRSR dokumentom, ktorý odráža potreby občanov na lokálnej úrovni, preto je potrebné venovať tejto problematike pozornosť v samostatnej podkapitole.

Vývoj počtu obyvateľov

Ukazovateľ vývoj počtu obyvateľov sa v priebehu rokov dynamicky mení v dôsledku mechanického i prirodzeného pohybu obyvateľstva. V sledovanom období, v rokoch 2016 – 2025 došlo v obci Stročín striedavo k nárastu k úbytku obyvateľstva.

Vývoj počtu obyvateľov obce Stročín v sledovanom období zaznamenával mierne rastúci trend do roku 2020, keď počet obyvateľov postupne vzrástol z 565 v roku 2016 na 569 v roku 2020. V nasledujúcich dvoch rokoch došlo k poklesu, pričom v roku 2021 mala obec 561 obyvateľov a v roku 2022 dosiahla najnižšiu hodnotu sledovaného obdobia, a to 559 obyvateľov.

Od roku 2023 sa počet obyvateľov opäť zvýšil na 568 a v roku 2024 dosiahol maximum 572 obyvateľov. V roku 2025 následne klesol na 568 obyvateľov.

Celkovo sa počet obyvateľov obce v období rokov 2016 – 2025 zvýšil o 3 obyvateľov, čo predstavuje približne 0,5 %. Napriek výkyvom v jednotlivých rokoch zostal počet obyvateľov pomerne stabilný a pohyboval sa v rozpätí od 559 do 572 osôb.

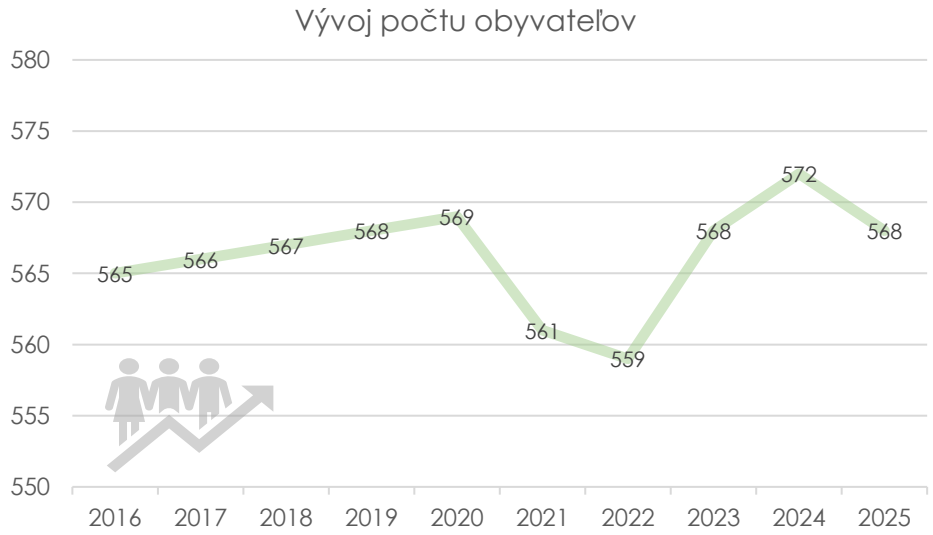

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce je vhodné naďalej sledovať demografický vývoj, najmä zmeny v počte narodených a zomretých obyvateľov, migráciu a vekovú štruktúru populácie. Tieto ukazovatele môžu pomôcť pri plánovaní kapacít materskej školy, sociálnych služieb, bývania a občianskej vybavenosti.

Pohlavná štruktúra obyvateľov obce Stročín bola v sledovanom období pomerne vyrovnaná, pričom počet mužov a žien sa pohyboval na podobnej úrovni. V roku 2016 mala obec 282 mužov a 283 žien. V nasledujúcich rokoch sa tieto počty menili len mierne.

V poslednom sledovanom roku 2025 žilo v obci 285 mužov a 283 žien, čo predstavuje spolu 568 obyvateľov. Muži tak tvorili miernu väčšinu obyvateľstva, pričom rozdiel medzi pohlaviami predstavoval iba dvoch obyvateľov.

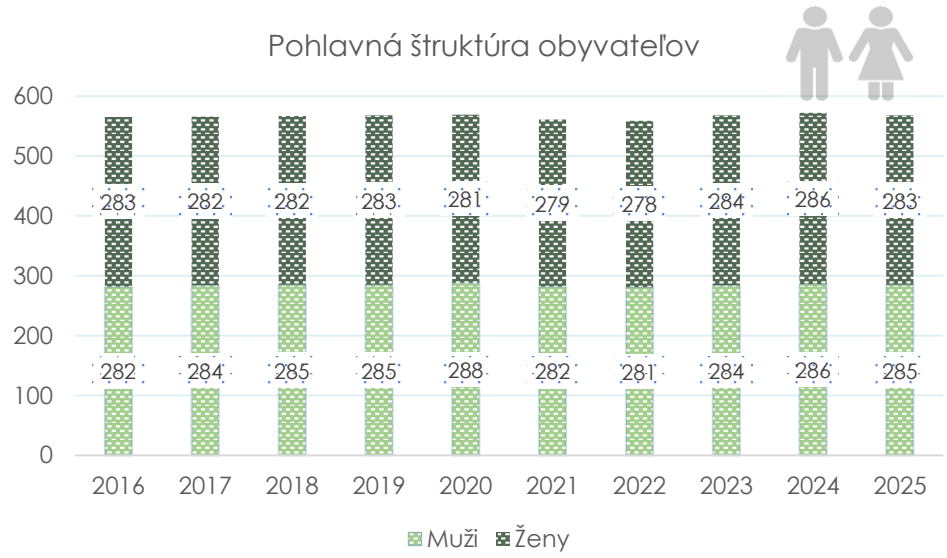

Graf 2: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Pohyb obyvateľstva

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Ukazovateľ prirodzený pohyb obyvateľstva je vyjadrený prostredníctvom hlavných populačných procesov, ktorými sú pôrodnosť (natalita) a úmrtnosť (mortalita). V rokoch 2016 – 2025 boli tieto dva ukazovatele v obci Stročín striedavo v pozitívnom a v negatívnom vzťahu – počet zomrelých prevyšoval počet živonarodených obyvateľov v rokoch 2021 a 2022. V ostatných sledovaných rokoch to bolo naopak.

Napriek kolísaniu hodnôt prevažovali počas sledovaného obdobia kladné hodnoty, čo poukazuje na celkovo priaznivý prirodzený pohyb obyvateľstva v obci.

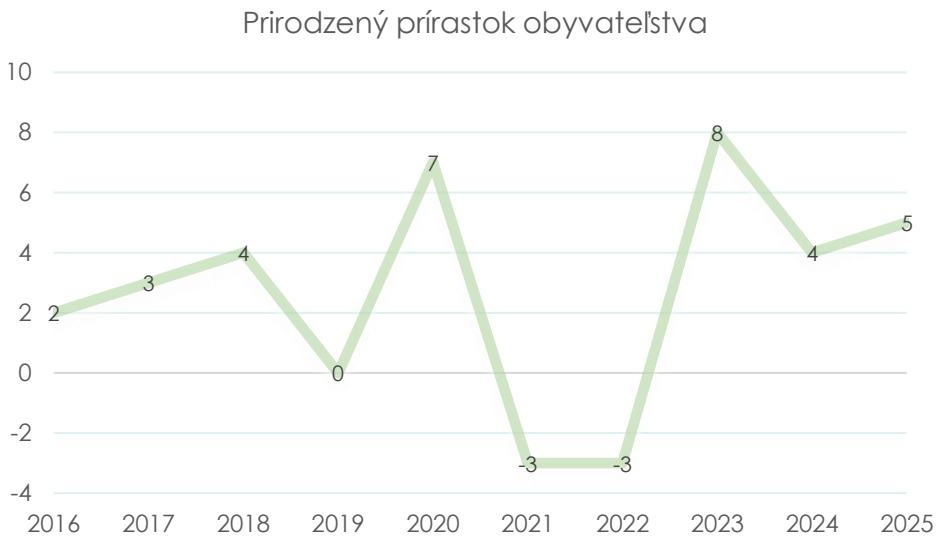

Graf 3: Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Prirodzený pohyb obyvateľstva detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Živonarodení	4	5	7	6	10	4	3	8	9	10
Zomretí	2	2	3	6	3	7	6	0	5	5
Prirodzený prírastok/úbytok	2	3	4	0	7	-3	-3	8	4	5

Tabuľka 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 - 2025, zdroj: ŠÚ SR

Mechanický pohyb obyvateľstva

Okrem prirodzeného pohybu obyvateľstva má významný vplyv na vývoj počtu obyvateľov obce aj mechanický pohyb obyvateľstva. Výsledkom mechanického pohybu je migračné saldo. Mechanickým pohybom rozumieme migráciu (imigráciu a emigráciu, resp. prisťahovanie a vysťahovanie), ktorú možno interpretovať aj ako indikátor celkovej atraktivity prostredia obce. Rozhodovanie obyvateľov, či vo svojej súčasnej lokalite zostanú, sa takmer vždy deje na základe mnohých faktorov: dostupných pracovných príležitostiach, cenovej relácie nehnuteľností, kvality životného prostredia, dostupnosti sociálnych služieb, možností trávenia voľného času, kvality dopravnej infraštruktúry, rodinných väzieb a podobne. V prípade, že viac ľudí z lokality odchádza než do nej prichádza, pravdepodobne existuje nesúlad medzi potrebami občanov a možnosťami, ktoré lokalita

ponúka. V tejto súvislosti je dokument PHRSR zdrojom cenných informácií, ktoré môže obec využiť vo svoj prospech.

Migračné saldo v obci Stročín dosahovalo striedavo pozitívne, aj negatívne hodnoty. Priemerné migračné saldo v obci Stročín počas rokov 2016 – 2025 bolo -1,5 osôb/rok. Najpozitívnejšie obdobie bolo 2021 – 2023, kedy bol zaznamenaný najväčší prírastok obyvateľstva.

V roku 2024 bola migrácia vyrovnaná (saldo 0), pričom v roku 2025 nastal výrazný pokles na hodnotu -9 osôb, čo predstavuje najnižšiu hodnotu za celé sledované obdobie.

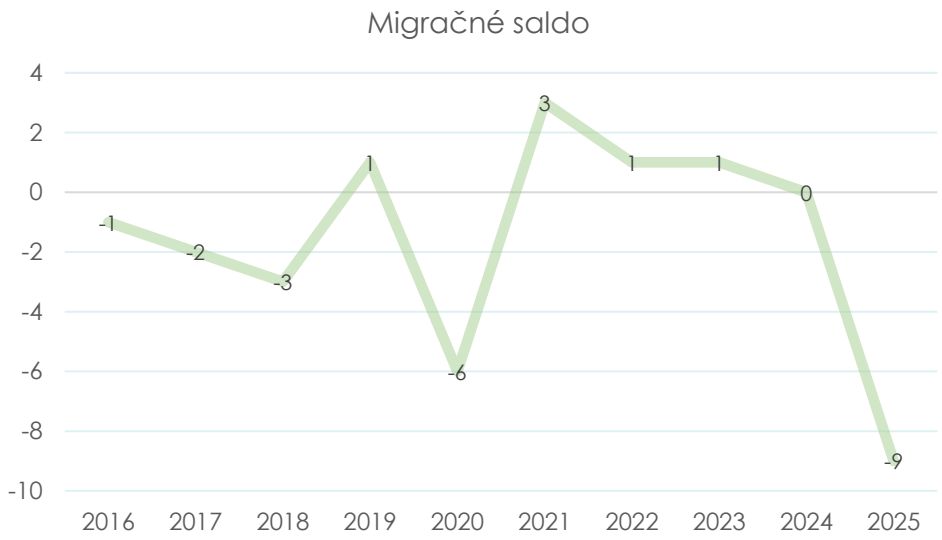

Graf 4: Vývoj mechanického pohybu obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Mechanický pohyb obyvateľstva detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prisťahovaní	3	9	16	6	7	8	3	13	18	8
Vysťahovaní	4	11	19	5	13	5	2	12	18	17
Migračné saldo	-1	-2	-3	1	-6	3	1	1	0	-9

Tabuľka 4: Mechanický pohyb v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Celkový pohyb obyvateľstva

Ukazovateľ celkový pohyb obyvateľstva je výsledkom súčtu prirodzeného prírastku/úbytku a mechanického (migračného) prírastku/úbytku.

Vo väčšine sledovaných rokov obec dosahovala kladný prirodzený prírastok. Výnimkou boli len roky 2021 a 2022. To znamená, že v obci sa spravidla narodí viac obyvateľov, než zomrie. Z demografického hľadiska ide o pozitívny jav, ktorý naznačuje relatívne priaznivú vekovú štruktúru a reprodukčný potenciál obce.

Migračné saldo je podstatne nestabilnejšie. Vo viacerých rokoch obec zaznamenala odliv obyvateľov, pričom výrazne negatívne hodnoty boli najmä v rokoch 2020 a 2025. To naznačuje, že časť obyvateľov, najmä mladých ľudí v produktívnom veku, môže odchádzať za prácou, bývaním alebo štúdiom do väčších centier.

Počas väčšiny sledovaného obdobia priaznivý prirodzený prírastok vyrovnával alebo zmierňoval negatívne dopady migrácie. To znamená, že obec si zatiaľ dokázala udržať relatívne stabilný počet obyvateľov.

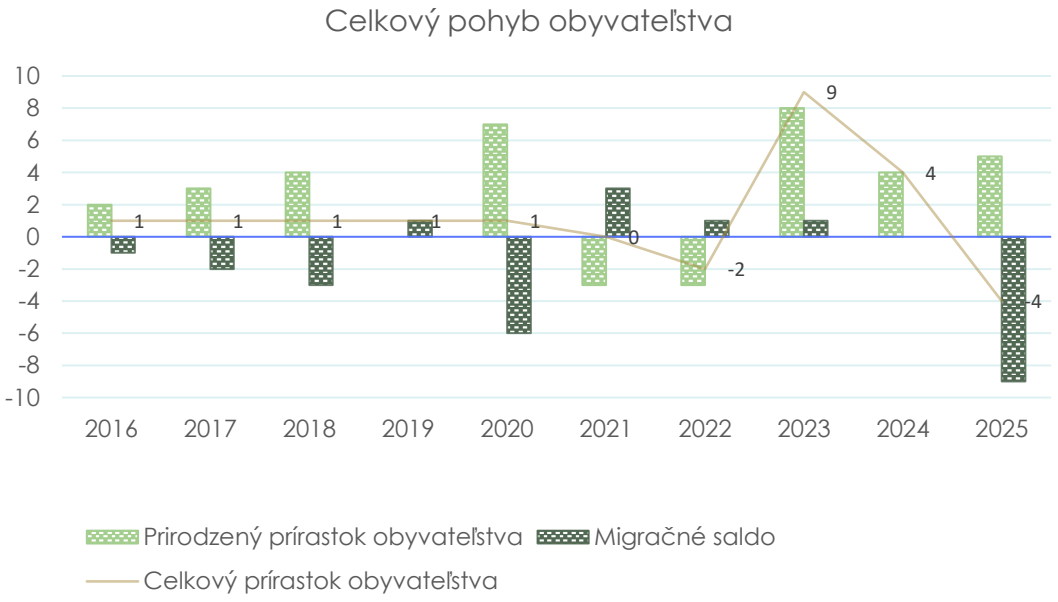

Graf 5: Vývoj celkového pohybu obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Celkový pohyb obyvateľstva v obci Stročín detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prirodzený pohyb	2	3	4	0	7	-3	-3	8	4	5
Mechanický pohyb	-1	-2	-3	1	-6	3	1	1	0	-9
Celkový pohyb	1	1	1	1	1	0	-2	9	4	-4

Tabuľka 5: Celkový pohyb v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Štruktúra obyvateľstva

Pre dôkladnú a podrobnú demografickú analýzu je potrebné poznať aj demografické ukazovatele, ktoré patria do takzvanej demografickej statiky. Síce táto kategória evokuje strnulý stav, sú ukazovatele štruktúry obyvateľstva výsledkom predchádzajúceho populačného vývoja, t. j. súčasnú štruktúru obyvateľstva ovplyvnil populačný vývoj za posledných 60 až 100 rokov prostredníctvom prirodzeného a mechanického pohybu.

Rodinný stav

Rodinný stav sa chápe ako osobitná podmienka, ktorá charakterizuje osobu z hľadiska jej osobných väzieb s jednotlivcami iného alebo rovnakého pohlavia, s ktorými si vytvorí väzby, ktoré budú právne uznané, aj keď nie sú príbuznými. Rodinný stav priamo ovplyvňuje ďalšie ukazovatele, akými sú napríklad sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť a iné.

V roku 2021, kedy sa uskutočnilo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, z ktorého vychádzame, žilo v obci Stročín 44,7 % slobodných obyvateľov, 44,9 % ženatých alebo vydatých, 5,5 % rozvedených a 4,8 % ovdovených obyvateľov.

Veková štruktúra obyvateľstva a index populačnej dynamiky

Poznanie vekovej štruktúry obyvateľstva môže byť užitočné predovšetkým z hľadiska plánovania sociálnych potrieb občanov. Napríklad neustále sa zväčšujúca skupina starších občanov môže indikovať potrebu budovania zdravotných stredísk, klubov seniorov, či sociálnych zariadení pre seniorov. Naopak, zväčšujúca sa skupina mladých pravdepodobne vyvolá potrebu budovania detských ihrísk, centier voľného času pre deti, škôlok, škôl a podobne.

Z celkového počtu obyvateľov, ktorí žili v obci Stročín v roku 2025, bolo 18,7 % v predproduktívnom veku, 67,8 % v produktívnom veku a 13,6 % v poproduktívnom veku. Uvedenú situáciu dokumentuje nasledujúci graf. V rámci Slovenskej republiky bol počas roka 2025 tento pomer nasledovný: 15,6 % v predproduktívnom veku, 65,2 % v produktívnom veku a 19,3 % v poproduktívnom veku. Z uvedeného teda vyplýva, že podiel obyvateľov obce Stročín v predproduktívnom veku je výrazne vyšší než je celoslovenský priemer, podiel obyvateľov v produktívnom veku je mierne vyšší než celoslovenský priemer a podiel obyvateľov obce Stročín v poproduktívnom veku je výrazne nižší než je celoslovenský priemer.

Celkovo možno konštatovať, že obec Stročín má relatívne mladú vekovú štruktúru obyvateľstva a priaznivejšie demografické predpoklady pre budúci rozvoj než je celoslovenský priemer. Pre zachovanie tohto pozitívneho trendu bude dôležité vytvárať

podmienky na zotrvanie mladých ľudí a mladých rodín v obci, najmä prostredníctvom podpory bývania, občianskej vybavenosti, služieb a pracovných príležitostí.

Za uplynulých 10 rokov sa podiel osôb v predproduktívnom veku v obci Stročín výrazne nezmenil (pokles o 1,2 percentuálnych bodov), podiel osôb v produktívnom veku poklesol (pokles o 1,8 percentuálnych bodov) a podiel osôb v poproduktívnom veku vzrástol (nárast o 2,9 percentuálnych bodov).

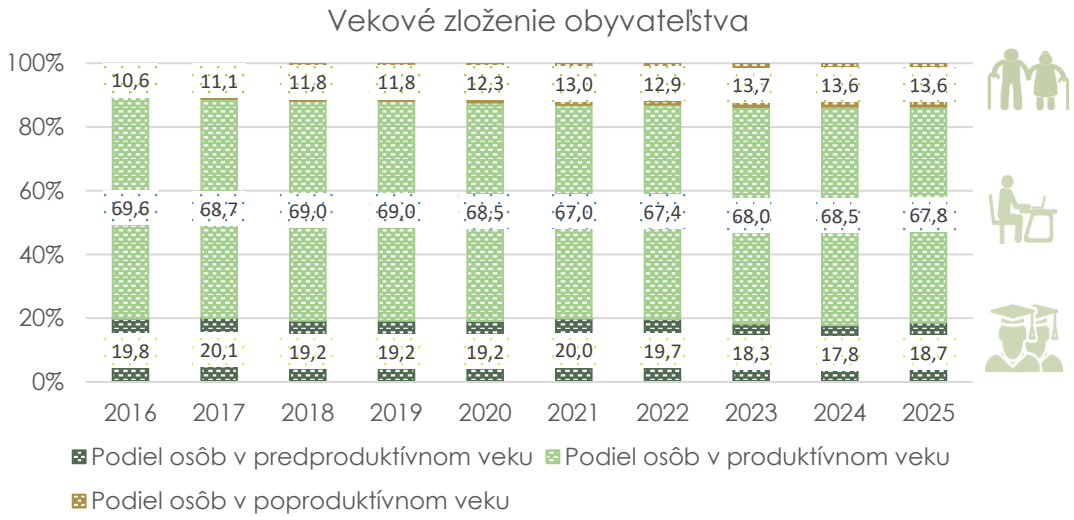

Graf 6: Vekové zloženie obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR.

Celkovo môžeme v posledných rokoch pozorovať zvyšujúci sa priemerný vek občanov obce Stročín. Zatiaľ čo v roku 2016 bol priemerný vek obyvateľov 35,41 rokov, v roku 2025 to už bolo 38,31 rokov. Ide o priemerný vek obyvateľov, ktorý je nižší približne o 4-5 rokov než je celoslovenský priemer.

Napriek postupnému starnutiu obyvateľstva je veková štruktúra obce priaznivejšia ako na národnej úrovni.

Nasledujúci graf poukazuje na postupné starnutie obyvateľstva, avšak tempo starnutia nie je výrazné. Posledné roky navyše naznačujú spomaľovanie rastu priemerného veku. Potenciálom obce zostáva relatívne vysoký počet detí a obyvateľov v produktívnom veku.

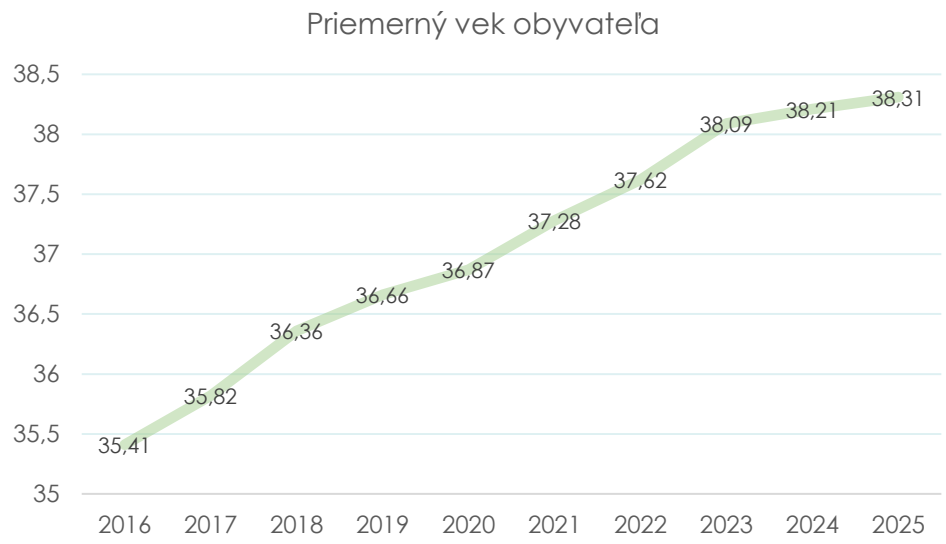

Graf 7: Priemerný vek obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Úlohou predstaviteľov obce bude aktívne reagovať na tieto trendy a zabezpečovať obyvateľom všetky potrebné služby. Keďže obec má vyšší podiel detí a mladých ľudí, dôležité je vytvoriť podmienky, aby po založení rodiny z obce neodchádzali .

Hlavnou výzvou do budúcnosti je obmedzenie migračného úbytku obyvateľov, najmä mladých ľudí a mladých rodín. Strategické aktivity samosprávy by preto mali smerovať predovšetkým k vytváraniu podmienok pre bývanie, zamestnanosť, rozvoj občianskej vybavenosti a zvyšovanie kvality života. Tieto opatrenia môžu prispieť k stabilizácii počtu obyvateľov a zachovaniu priaznivej vekovej štruktúry obce v dlhodobom horizonte.

Vekovú štruktúru obyvateľstva je možné vyjadriť indexom populačnej dynamiky (index starnutia), ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva. Index populačnej dynamiky vyjadruje, koľko obyvateľov v poproduktívnom veku (65+) pripadá na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 rokov).

K 31.12. 2025 bol index starnutia 72,6, čo znamená, že na 100 obyvateľov vo vekovej skupine 0-14 rokov pripadá viac než 72 osôb starších ako 65 rokov.

Index starnutia v obci Stročín vykazuje v období rokov 2016 – 2025 rastúci trend, keď sa jeho hodnota zvýšila z 53,6 na 72,6. Tento vývoj poukazuje na postupné starnutie obyvateľstva, ktoré je však vzhľadom na dosahované hodnoty stále miernejšie v porovnaní s mnohými obcami Slovenskej republiky. Hodnota indexu zostáva výrazne pod hranicou 100, čo znamená, že počet obyvateľov v predproduktívnom veku prevyšuje počet obyvateľov v poproduktívnom veku.

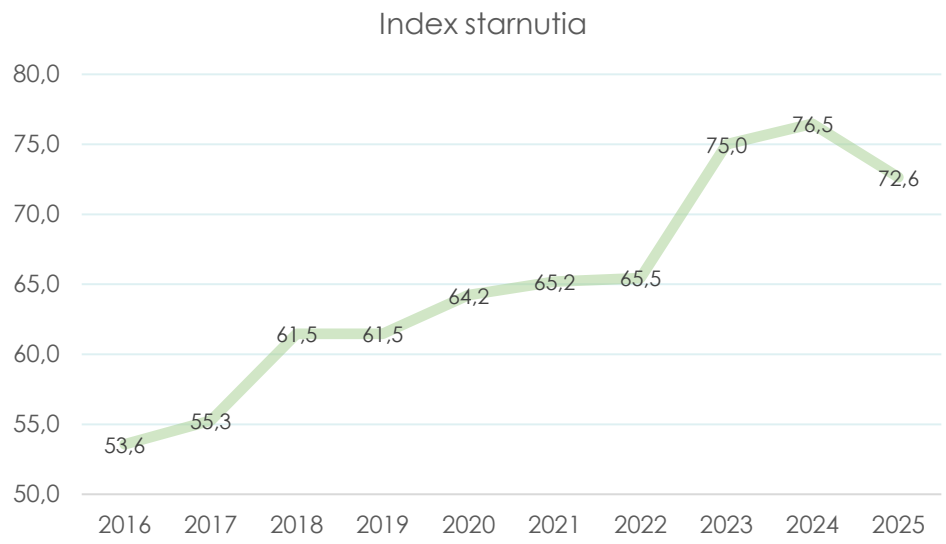

Graf 8: Index starnutia obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Vekovú pyramídu obyvateľstva znázorňuje nasledujúci graf.

Graf 9: Veková pyramída obyvateľstva v obci Stročín v roku 2025, zdroj: ŠÚ SR

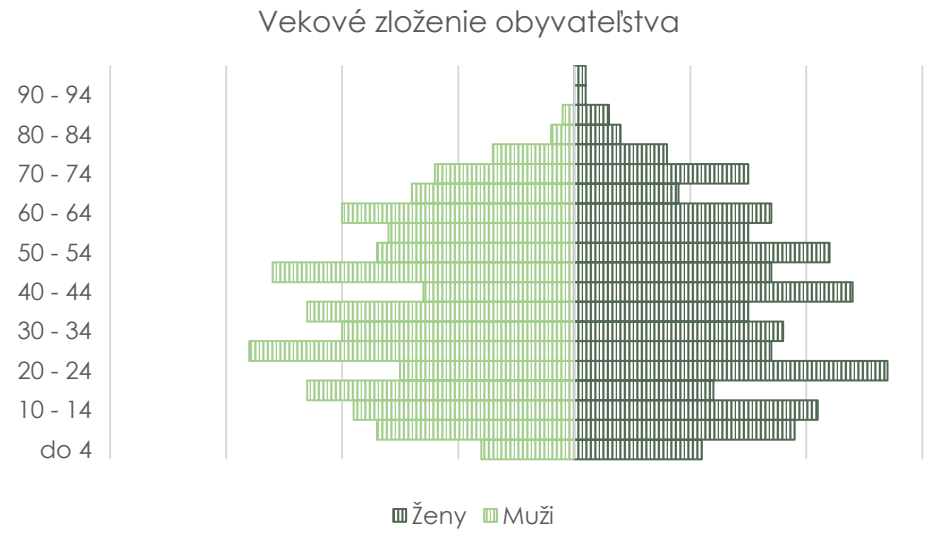

Veková pyramída obce Stročín má skôr stĺpcovitý až mierne progresívny tvar. Jej základňa je relatívne široká, čo svedčí o pomerne dobrom zastúpení detskej zložky populácie. Najširšia časť pyramídy sa nachádza vo vekových skupinách približne od 20 do 54 rokov, teda v produktívnom veku. S rastúcim vekom sa počet obyvateľov postupne znižuje, pričom zúženie vo vyšších vekových kategóriách nie je príliš výrazné.

Takýto tvar pyramídy naznačuje, že obec sa nenachádza v štádiu výrazného demografického úpadku. Naopak, ide o populáciu s dostatočným zastúpením mladších a

produktívnych vekových skupín, ktorá si zachováva potenciál ďalšieho reprodukčného a ekonomického rozvoja.

Pyramída Stročína nemá tvar typický pre starnúce obce (úzka základňa a široký vrchol), ale skôr tvar stabilnej populácie s miernym nástupom starnutia, pričom stále prevažujú priaznivé demografické charakteristiky.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Dosiahnuté vzdelanie obyvateľstva je kľúčovým ukazovateľom kultúrnej a vzdelanostnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z hlavných činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a významnou mierou ovplyvňuje budúci rozvoj nielen ma lokálnej úrovni, ale aj celkový rozvoj národného hospodárstva.

V roku 2021, kedy sa uskutočnilo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, z ktorého vychádzame, žilo v Stročíne 25,7 % obyvateľov so základným vzdelaním, 20,7 % obyvateľov so stredoškolským vzdelaním bez maturity, 20,1 % obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, 4,5 % obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním a 11,9 % obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Podrobnejší prehľad vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce Stročín dokumentuje nasledujúci graf.

Najviac ľudí má ukončené základné vzdelanie, čo predstavuje viac než 25 % populácie. Vysokoškolské vzdelanie má pomerne nízky podiel, čo môže odrážať buď celkový stav vzdelanosti v čase zberu údajov, alebo špecifiká danej populácie (napr. región, veková štruktúra).

Vzdelanostná štruktúra obce Stročín je v porovnaní so Slovenskou republikou charakteristická vyšším zastúpením obyvateľov so základným vzdelaním a nižším podielom vysokoškolsky vzdelaných osôb. Na druhej strane obec disponuje významným zastúpením obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním s maturitou, ktorí predstavujú dôležitý potenciál pre miestny trh práce. Táto štruktúra zodpovedá charakteru vidieckeho sídla a ekonomickému zameraniu regiónu. Z dlhodobého hľadiska bude dôležité podporovať vzdelávanie, zvyšovanie kvalifikácie obyvateľov a vytvárať podmienky na udržanie mladých a vzdelaných ľudí v obci, aby nedochádzalo k odlivu ľudského kapitálu do väčších miest.

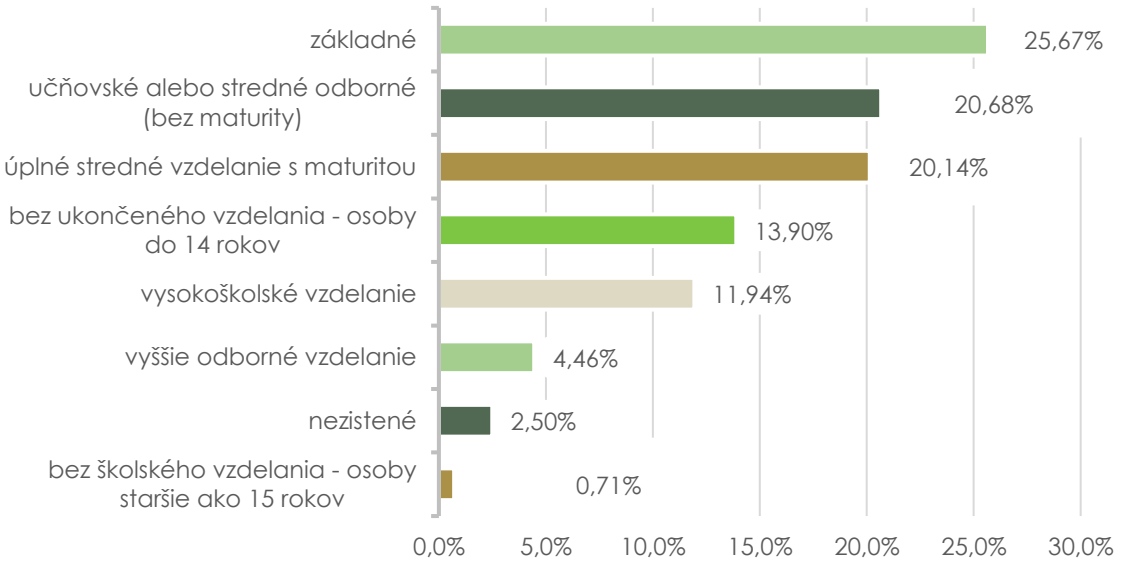

Graf 10: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnostné zloženie obyvateľstva je zaujímavé sledovať z hľadiska kultúrnej rozmanitosti, ktorá stojí za existujúcimi lokálnymi zvykmi a tradíciami a pôsobí na vznik nových.

Posledné dostupné údaje o národnostnom zložení v jednotlivých lokalitách Slovenska pochádzajú zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021. V roku 2021 občania bolo 85,2 % občanov obce Stročín slovenskej národnosti.

Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia rómskej národnosti, ktorí tvoria 57 osôb (10,2 %). Rusínsku národnosť uviedlo 11 obyvateľov (2,0 %), čo odráža kultúrno-historické väzby regiónu severovýchodného Slovenska na rusínske obyvateľstvo. K českej národnosti sa prihlásili 2 obyvatelia (0,4 %). Pri 13 obyvateľoch (2,3 %) nebola národnosť zistená.

Národnostná štruktúra obce je pomerne homogénna, keďže dominantné postavenie má slovenská národnosť. Zároveň je však obec charakteristická prítomnosťou rómskej menšiny, ktorá tvorí viac ako desatinu obyvateľstva, ako aj menším zastúpením rusínskeho obyvateľstva.

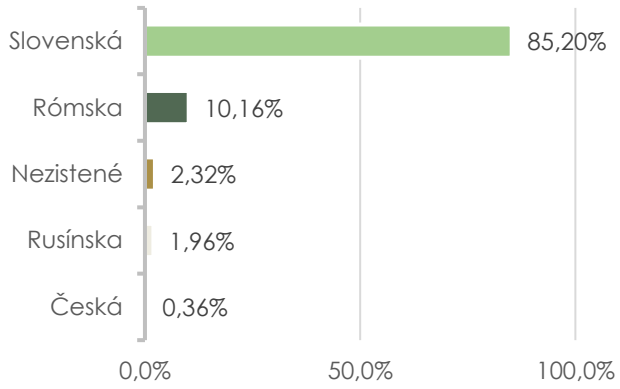

Graf 11: Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Občania pri sčítaní mali možnosť uviesť aj ďalšiu národnosť. Túto možnosť využilo 140 obyvateľov obce Stročín (približne štvrtina obyvateľov). Cieľom zisťovania ďalšej národnosti bolo dostať detailnejšie informácie o identite obyvateľstva a prispôsobiť tomu nástroje na etablovanie týchto ľudí do spoločenského života.

Z obyvateľov, ktorí využili možnosť hlásiť sa k ďalšej národnosti sa obyvatelia hlásili najmä k rómskej, rusínskej, slovenskej ruskej a českej národnosti. Ostatné národnosti neboli zastúpené významne.

Religiózna štruktúra obyvateľstva

Podobne ako národnosť, aj náboženské zloženie má vplyv na vývoj a myslenie spoločnosti. Náboženská štruktúra obce Stročín je charakteristická výraznou prevahou kresťanských vierovyznaní, pričom dominantné postavenie má Gréckokatolícka cirkev. Z celkového počtu 561 obyvateľov sa ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu prihlásilo 374 osôb, čo predstavuje 66,7 % obyvateľstva obce.

Druhou najpočetnejšou skupinou sú veriaci Rímskokatolíckej cirkvi, ktorí tvoria 125 obyvateľov (22,3 %). Pravoslávnu cirkev vyznáva 17 obyvateľov (3,0 %). Bez náboženského vyznania je 29 obyvateľov (5,2 %), pričom pri 14 obyvateľoch (2,5 %) nebolo vierovyznanie zistené. Evanjelická cirkev augsburského vyznania a budhizmus sú zastúpené len ojedinele, každé po jednej osobe (0,2 %).

Pozoruhodný je nízky podiel obyvateľov bez vyznania (5,2 %), ktorý je výrazne nižší ako celoslovenský priemer. To naznačuje pomerne silnú religiozitu a význam cirkevných a náboženských tradícií v živote miestnej komunity.

Podrobný prehľad zloženia obyvateľstva obce podľa ich vierovyznania ilustruje graf nižšie.

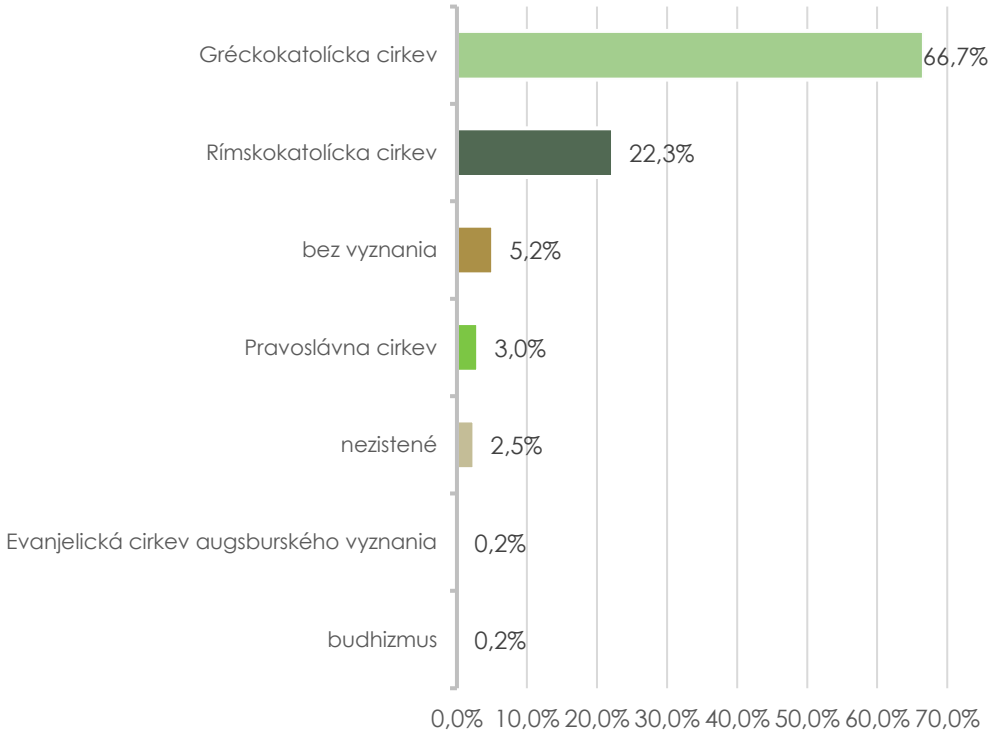

Graf 12: Religiózna štruktúra obyvateľstva v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita predstavuje ďalší z faktorov, ktoré výrazne vplývajú na potreby občanov.

Z celkového počtu 561 obyvateľov tvorí najväčšiu skupinu ekonomicky aktívne obyvateľstvo, pričom pracujúci obyvatelia okrem dôchodcov predstavujú 186 osôb, čo je 33,2 % populácie obce. Ďalších 30 osôb (5,3 %) tvoria pracujúci dôchodcovia.

Významnú časť obyvateľstva predstavujú dôchodcovia, ktorých je 91 (16,2 %). Vzhľadom na priaznivú vekovú štruktúru obce je však ich podiel nižší ako v mnohých vidieckych obciach Slovenska.

Pomerne početnú skupinu tvoria deti a žiaci. Detí pred začiatkom povinnej školskej dochádzky je 47 (8,4 %), žiakov základných škôl 64 (11,4 %) a študentov stredných škôl 21 (3,7 %). Vysokoškolských študentov eviduje obec 9 (1,6 %). Tieto údaje potvrdzujú relatívne mladú vekovú štruktúru obyvateľstva.

Za pozornosť stojí podiel nezamestnaných osôb, ktorý dosahuje 59 osôb (10,5 %). Ide o pomerne významnú skupinu obyvateľov, ktorá predstavuje potenciálnu rezervu pracovnej sily, ale zároveň signalizuje potrebu podpory zamestnanosti a rozvoja ekonomických príležitostí v území.

Podrobnejší prehľad štruktúry obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity dokumentuje nasledujúci graf.

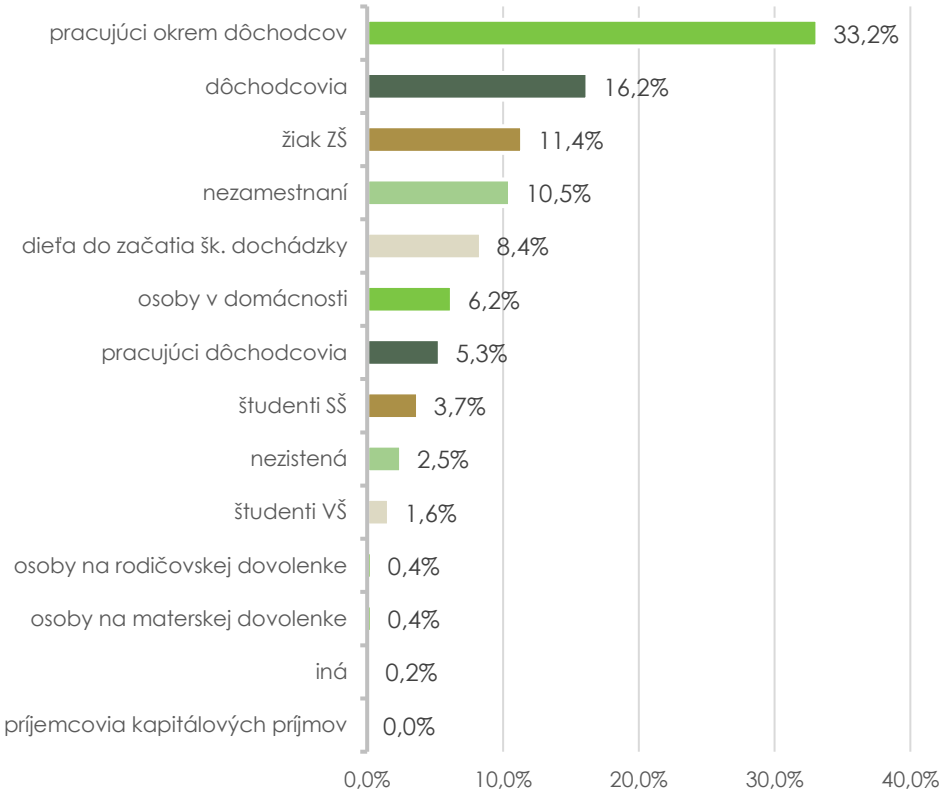

Graf 13: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Nezamestnanosť má výrazný vplyv na rozvoj každej lokality, predovšetkým prostredníctvom kúpnej sily obyvateľstva na jednej strane a celkovej atraktivity prostredia na druhej strane.

Obec Stročín leží v okrese Svidník, ktorý sa z hľadiska miery evidovanej nezamestnanosti dlhodobo pohybuje na výrazne vyššej úrovni ako je priemer nezamestnanosti v rámci celej. Túto situáciu ilustruje nasledujúci graf.

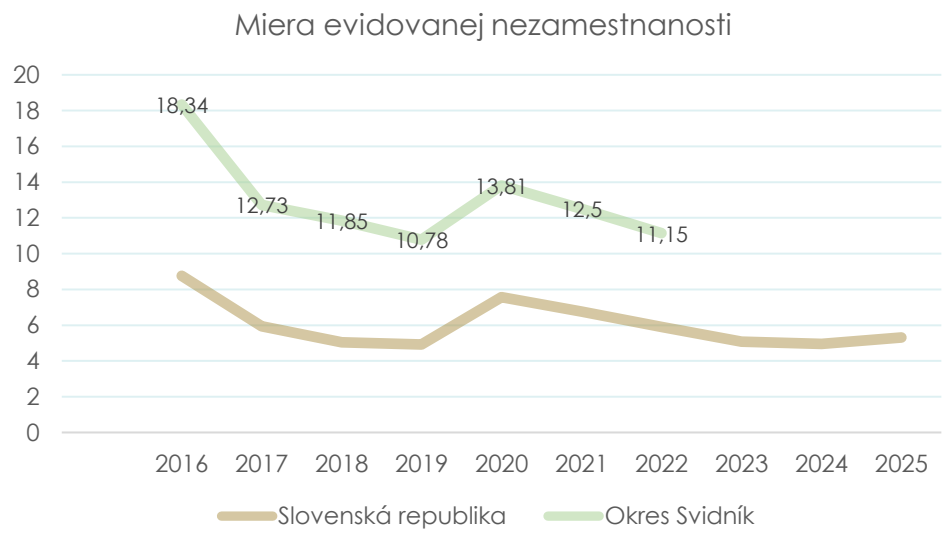

Graf 14: Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Svidník a v SR v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR

Ak sa pozrieme na nezamestnanosť v obci Stročín, priemerný počet uchádzačov o zamestnanie s trvalým pobytom v obci Stročín počas rokov 2019 - 2025 bol 49 osôb.

STAV k 31.12.	< 20 rokov	>= 20 < 25 rokov	>= 25 < 30 rokov	>= 30 < 35 rokov	>= 35 < 40 rokov	>= 40 < 45 rokov	>= 45 < 50 rokov	>= 50 < 55 rokov	>= 55 < 60 rokov	>= 60 rokov	UoZ spolu
2019	2	3	5	4	8	4	6	4	3	2	41
2020	6	8	6	9	12	5	6	4	4	1	61
2021	4	9	8	6	9	10	7	3	5	2	63
2022	3	5	6	4	2	8	6	2	4	3	43
2023	3	8	6	5	4	5	5	3	5	0	44
2024	2	4	8	7	5	4	5	6	4	1	46
2025	2	5	8	5	4	3	4	8	3	4	46

Tabuľka 6: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa veku v obci Stročín 2019 – 2025, zdroj: ÚPSVR

Ak sa pozrieme na skupinu nezamestnaných z hľadiska dĺžky evidencie osôb na úrade práce, môžeme konštatovať, že podiel dlhodobo nezamestnaných (osôb bez práce dlhšie ako 1 rok) je vysoký – počas rokov 2019 - 2025 v priemere až 46 % zo všetkých evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Ide o negatívny jav, kedy osoby, ktoré sú dlhodobo bez práce už stratili pracovné návyky, záujem o prácu a aj z pohľadu potenciálnych zamestnávateľov sa tieto osoby stávajú na trhu práce znevýhodnenými.

Obec spolupracuje s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny pri realizácií aktívnej politiky trhu práce, v rámci ktorej podporuje predovšetkým vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pôsobiacimi na území obce, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb, ktoré zahŕňajú predovšetkým údržbu verejných priestranstiev v obci.

Vzhľadom na viac ako 10 % zastúpenie rómskej národnosti je vhodné venovať pozornosť aj opatreniam podporujúcim vzdelávanie, rekvalifikáciu a zamestnateľnosť znevýhodnených skupín obyvateľstva.

STAV k 31.12.	0-3 mes	4-6 mes	7-9 mes	10-12 mes	13-18 mes	19-24 mes	25-30 mes	31-36 mes	37-42 mes	43-48 mes	nad 48 mes	DDOB NEZ,	DDOB NEZ, (v %)
2019	7	9	5	8	3	3	1	0	0	0	5	12	**29%**
2020	13	12	6	10	7	3	4	0	1	0	5	20	**33%**
2021	15	8	4	1	10	11	4	1	3	1	5	35	**56%**
2022	4	3	4	3	4	1	7	6	3	1	7	29	**67%**
2023	11	7	6	6	0	2	1	1	2	1	7	14	**32%**
2024	12	6	2	6	7	4	0	1	1	1	6	20	**43%**
2025	7	3	6	3	5	5	5	4	0	1	7	27	**59%**

Tabuľka 7: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky trvania evidencie v nezamestnanosti v obci Stročín 2019 – 2025, zdroj: ÚPSVR

Domový a bytový fond

V roku 2021, kedy sa uskutočnilo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, z ktorého vychádzame bolo v obci 127 domov (127 bytových jednotiek v rodinných domoch).

Domový a bytový fond obce Stročín

Existencia príležitostí na bývanie má výrazný vplyv na atraktivitu obce, keďže ide o jednu zo základných potrieb obyvateľov. Dostupnosť bývania, resp. priaznivé podmienky pre rozvoj bývania v obci ovplyvňujú aj jej budúce smerovanie.

Bytový fond obce pozostáva prevažne z rodinných domov, ktoré sú najmä v osobnom vlastníctve. 123 bytových jednotiek sa nachádza v rodinných domoch, ďalšie sú v ostatných budovách na bývanie, neskolaudovaných domoch alebo sa ich štruktúru nepodarilo zistiť.

Forma vlastníctva domov	Počet
Fyzická osoba	115
Cirkev	1
Kombinácia vlastníkov	4

Nezistený	7
Spolu	**127**

Tabuľka 8: Domy a byty podľa formy vlastníctva, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Z hľadiska obdobia výstavby domov v obci bolo najviac domov postavených do roku 2000. Následne, po roku 2001 sa výstavba domov v obci postupne spomaľovala a tento trend pretrváva do súčasnosti.

Obdobie výstavby domov	Počet
pred r.1919	1
1919 – 1945	8
1946 – 1960	44
1961 – 1980	28
1981 – 2000	31
2001 – 2010	7
2011 – 2015	1
2016 a neskôr	5
Nezistené	2
Spolu	**127**

Tabuľka 9: Domy podľa obdobia výstavby, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Z pohľadu veľkosti bytov (domov) prevažujú byty s 5 obytnými miestnosťami.

Počet miestností bytov	Počet
1 obytná miestnosť	2
2 obytné miestnosti	19
3 obytné miestnosti	16
4 obytné miestnosti	21
5 obytných miestností	38
6 obytných miestností	21
7 obytných miestností	2
8 obytných miestností	4
9 a viac obytných miestností	2
Nezistený	2
Spolu	**127**

Tabuľka 10: Byty podľa počtu obytných miestností, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Čo sa týka obývanosti domov, 81,10 % z celkového počtu domov je obývaných osobami s trvalým pobytom v obci Stročín. Zvyšných 18,90 % domov je obývaných osobami, ktoré majú trvalý pobyt vedený na území inej obce.

Z celkového počtu domov a bytov v obci má vodovodnú prípojku 94 % z nich.

Plynovú prípojku má v obci 87 % domov.

Na kanalizačnú sieť je pripojených 91 % domov v obci. Ostatné domy využívajú septik/ žumpu (2 %) alebo sú bez kanalizácie (5 %).

Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť obce predstavuje súbor zariadení, služieb a inštitúcií, ktoré zabezpečujú každodenné potreby obyvateľov a prispievajú ku kvalite ich života. Zahŕňa najmä školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby, obchod, kultúru, šport, verejnú správu a dopravnú infraštruktúru. Úroveň občianskej vybavenosti je významným ukazovateľom rozvoja obce a jej atraktivity pre obyvateľov aj návštevníkov.

Školstvo

Materská škola, základná škola

Obec Stročín je zriaďovateľom jednej materskej školy.

Materskú školu navštevuje v súčasnosti 11 detí.

Školský rok	Počet detí	Kapacita zariadenia	Počet tried
2021/2022	18	18	1
2022/2023	17	18	1
2023/2024	15	18	1
2024/2025	14	18	1
2025/2026	16	18	1

Tabuľka 11: Počet detí navštevujúcich MŠ, zdroj: obec Stročín

Interiér MŠ 1 trieda. Ide o jednotriednu vidiecku materskú školu s heterogénnou triedou a vyučovacím jazykom slovenským. Materská škola poskytuje celodennú aj poldennú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom vo veku od 3 do 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou.

Škola disponuje vlastným školským dvorom s detskými hracími prvkami, preliezačkami a hojdačkami, ktoré slúžia na pohybové a voľnočasové aktivity detí. Súčasťou zariadenia je aj školská jedáleň a kuchyňa, ktorá zabezpečuje stravovanie nielen pre deti materskej školy, ale aj pre seniorov z obce.

V materskej škole sú deťom k dispozícii 2 pedagogickí a 3 nepedagogickí zamestnanci.

Základná škola sa v obci Stročín nenachádza. Žiaci po ukončení predprimárneho vzdelávania v miestnej materskej škole navštevujú základné školy v okolitých obciach a mestách, predovšetkým v rámci okresu Svidník. Absencia základnej školy v obci zvyšuje

význam dopravnej dostupnosti a školských spojov pre zabezpečenie každodennej dochádzky žiakov.

Zdravotná a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko ani súkromné ambulancie lekárov - všeobecný lekár pre dospelých, lekár pre deti a dorast, zubný lekár, očný lekár a gynekológ. Obyvatelia obce využívajú zdravotnú starostlivosť predovšetkým v blízkych mestách, najmä v Svidníku, prípadne v Stropkove a ďalších okolitých sídlach okresu, kde sú dostupné ambulancie všeobecných lekárov, odborné ambulancie, lekárne a ďalšie zdravotnícke služby.

Vzhľadom na veľkosť obce nie sú priamo na jej území zriadené pobytové zariadenia sociálnych služieb, preto obyvatelia využívajú najmä zariadenia v okolitých mestách. V obci Stročín funguje terénna sociálna práca.

Napriek absencii samostatného zariadenia sociálnych služieb obec zabezpečuje základné podmienky pre starostlivosť o seniorov prostredníctvom miestnej komunity a občianskej vybavenosti. Súčasťou materskej školy je napríklad školská kuchyňa, ktorá poskytuje stravovanie aj seniorom z obce, čím prispieva k podpore sociálnej starostlivosti a medzigeneračnej solidarity.

Služby a podnikateľská aktivita

Služby obecného úradu

Administratívne, odborné a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy obce vykonáva obecný úrad. Obecný úrad nemá právnu subjektivitu, je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, a je zložený z pracovníkov obce. Jeho prácu organizuje a vedie starosta – ako najvyšší výkonný orgán obce, organizačný poriadok obecného úradu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Budova obecného úradu sa nachádza na adrese Stročín č. 15.

Úrad	Sídlo
sídlo matričného úradu	Sov. hrdinov 200/35 Svidník
sídlo pracoviska daňového úradu	Gen. Svobodu 720/29, Svidník
sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Sov. hrdinov 200/35, Svidník
sídlo Okresného súdu	Sov. hrdinov 200/35, Svidník

sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Čat. Nebiljaka 1, Svidník
sídlo pracoviska okresného úradu	Sov. hrdinov 102, Svidník
sídlo Územnej vojenskej správy	Dostojevského 1, Prešov
sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Centrálna 421, Svidník
sídlo Okresného úradu životného prostredia	Sov. hrdinov 102, Svidník

Tabuľka 12: Spádovosť obce Stročín, zdroj: ŠÚ SR

Trhové služby a podnikateľská aktivita v obci

Obchody, verejné stravovanie, ako aj pracoviská fyzických a právnických subjektov predstavujú významnú časť občianskej vybavenosti. Škála poskytovaných trhových služieb v obci Stročín je úzka.

Miestni obyvatelia využívajú najmä základné komerčné služby zabezpečujúce každodenné potreby. Za špecializovanými službami, obchodmi a prevádzkami vyššieho významu dochádzajú predovšetkým do mesta Svidník a ďalších okolitých sídiel.

Na území obce Stročín pôsobí viacero podnikateľských subjektov a prevádzok, ktoré zabezpečujú služby nielen pre obyvateľov obce, ale aj pre širšie okolie. Ich činnosť pokrýva oblasť gastronómie, obchodu, poľnohospodárstva, výroby, logistiky, odpadového hospodárstva a služieb.

V obci sa nachádzajú najmä tieto prevádzky:

- **Motorest Polianka** – poskytovanie reštauračných a pohostinských služieb,
- **SORBEL, s.r.o.** – prevádzka bitúnka a spracovanie mäsa,
- **Odpady recycling, s.r.o.** – zber a triedenie odpadov,
- **TopRepas** – oprava a repasovanie motorov,
- **B&B interiér** – výroba atypického nábytku na mieru,
- **Slovak Parcel Service (SPS)** – logistické depo a distribučné služby,
- **AGISS, s.r.o.** – poľnohospodárska výroba a hospodárska činnosť,
- **Kaderníctvo Michaela Gajdošová** – kadernícke služby,
- **Predajňa pracovného oblečenia Tatiana Michalková** – maloobchodný predaj pracovných odevov,

- **Pohostinstvo ZOMAX, s.r.o.** – pohostinské služby,
- **Predajňa potravín Anna Nemcová** – zabezpečenie základnej obchodnej vybavenosti.

Vývoj počtu právnických osôb (ziskových aj neziskových) so sídlom registrovaným v obci Stročín zachytáva nasledujúca tabuľka (ide o stav k 31.12.).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Právnické osoby spolu	18	16	15	15	19	20	18	18	23	20
Právnické osoby ziskové	16	13	12	12	15	14	14	16	19	16
Právnické osoby neziskové	2	3	3	3	4	6	4	2	4	4

Tabuľka 13: Vývoj počtu právnických osôb so sídlom v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR

Vývoj počtu podnikateľov, ktorí podnikajú ako fyzické osoby zachytáva nasledujúca tabuľka.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Živnostníci	23	20	30	31	26	35	41	48	50	44

Tabuľka 14: Vývoj počtu podnikajúcich fyzických osôb v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR

V obci v súčasnosti pôsobia tieto podnikateľské subjekty:

- AGRO - JS s.r.o.
- B&G interiér, s.r.o.
- Contax Trade s.r.o.
- CTS.EU s. r. o.
- DAVIDO s.r.o.
- denStore, s. r. o.
- DREVOPAT s. r. o.
- EHS Services s. r. o.
- ELBIDI, s. r. o.
- ELPAL - SK, s.r.o.
- ESKRONTEK s.r.o.
- FORESTPAT s.r.o.
- JEMIdent, s.r.o.
- JMP industrial s. r. o.
- Juraj Gajdoš s.r.o.
- JV - OBUV s. r. o.
- MASAFI s. r. o.
- MONT-DACH, s.r.o.
- MOTO Factory, s. r. o.
- ODPADY RECYCLING, s.r.o.

- SK - OBUV, s. r. o.
- Sprint real s.r.o.
- STAVZVAR, s.r.o.
- VAT STAV, s. r. o.
- VS - AGROTRADEX s.r.o.
- woodlogger s. r. o.
- XILON s.r.o., v likvidácii
- ZOMAX s. r. o.

Kultúra a šport

Kultúra

Kultúra je nielen priestorom pre sebavyjadrenie našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života. Obec sa realizuje aj v oblasti kultúry, vytvára podmienky na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít, na udržiavanie miestnych zvykov a ľudových tradícií.

Prednosťou obce Stročín v oblasti kultúry a športu je dobrá spolupráca s partnermi. Obec by sa mala zamerať na udržanie a rozvoj spolupráce v tomto smere. Príležitosťou pre rozvoj obce je záujem občanov o dianie v obci a návštevu kultúrnych a spoločenských podujatí.

V obci Stročín sa počas roka organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia komunitného charakteru, ktoré prispievajú k rozvoju miestneho spoločenského života a zachovávaniu tradícií. Medzi najvýznamnejšie patria tieto podujatia:

- Obecná zabíjačka - ochutnávka zabíjačkových špecialít s kultúrnym programom realizovaná v priestoroch kultúrnej sály
- Deň matiek- kultúrny program v kultúrnom areáli obce
- Deň detí – súťažné disciplíny v kultúrnom areáli obce
- Jednodňový zájazd na kúpalisko do Maďarska
- Festival tradičnej ľudovej kultúry- kultúrny program v kultúrnom areáli obce
- Úcta k starším- posedenie s kultúrnym program v kultúrnej sále obecného úradu
- Mikuláš a vianočná besiedka – v priestoroch MŠ
- Posedenie s jubilantmi obce – kultúrne podujatie pre občanov, ktorí oslávili počas roka životné jubileum

V obci sa nachádza kultúrna sála a vonkajší kultúrny areál.

Vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov obce je počet organizovaných kultúrnych a športových podujatí dostatočný. Pre ďalšie kultúrne vyžitie občania využívajú podujatia v priľahlých obciach, prípadne v okresnom meste.

Obrázok 4: Podujatie Festival tradičnej ľudovej kultúry, Zdroj: obec Stročín

Obrázok 5: Podujatie Obecná zabíjačka, Zdroj: obec Stročín

Šport

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, šport prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie športových podujatí. Samospráva obce Stročín v plnej miere podporuje športové aktivity. Medzi mládežou, ale aj dospelými v obci je obľúbený najmä futbal. Hoci Stročín neorganizuje veľké športové podujatia, obec ponúka možnosti pre individuálne športové aktivity.

V obci sa nachádza futbalové ihrisko. Významnou súčasťou športového života sú najmä futbalové podujatia a turnaje, ktoré patria medzi tradičné formy športového vyžitia v obci. Futbal má v obci Stročín dlhoročnú tradíciu. V obci pôsobí futbalový klub TJ Družstevník Stročín, ktorý je registrovaný v štruktúrach slovenského futbalu a evidovaný v systéme Futbalnet Slovenského futbalového zväzu.

V obci Stročín sa nachádza aj multifunkčné ihrisko. Významným prvkom športovej infraštruktúry je areál materskej školy, ktorého súčasťou je školský dvor vybavený hernými prvkami, preliezačkami a hojdačkami slúžiacimi na pohybové aktivity detí.

Významný potenciál má aj cykloturistika, turistika a rekreačný pohyb v okolitej krajine, keďže obec sa nachádza v prírodne atraktívnom prostredí s vidieckym charakterom a vhodnými podmienkami na individuálne športové aktivity. Okolitá krajina poskytuje možnosti pre pešiu turistiku, rekreačný beh či cyklistické výjazdy.

Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

Elektrická energia

Zásobovanie elektrickou energiou v obci Stročín je zabezpečené prostredníctvom distribučnej sústavy, ktorú prevádzkuje spoločnosť Východoslovenská distribučná, a. s. (VSD). Podľa územnoplánovacích podkladov je obec napojená na elektrickú stanicu Svidník – Stročín 110/22 kV, odkiaľ sa elektrická energia distribuuje prostredníctvom vonkajších vedení vysokého napätia a transformačných staníc do jednotlivých častí obce.

Základom zásobovania obce je vedenie s napäťovou hladinou 22 kV, ktoré napája transformačné stanice zabezpečujúce premenu elektrickej energie na nízke napätie pre konečných odberateľov. Elektrická stanica Svidník – Stročín je napojená na nadradenú elektrizačnú sústavu prostredníctvom vedení 110 kV. Cez južnú a juhovýchodnú časť katastrálneho územia zároveň prechádza vedenie 2 × 400 kV Lemešany – Krosno.

Existujúca distribučná infraštruktúra vytvára predpoklady na zásobovanie domácností, občianskej vybavenosti a podnikateľských prevádzok. Pri rozširovaní obce, výstavbe nových rodinných alebo bytových domov a realizácii nových podnikateľských aktivít je však potrebné posúdiť kapacitu siete v konkrétnej lokalite a podľa potreby zabezpečiť jej posilnenie.

Plynofikácia

Zdrojom zemného plynu je vysokotlakový plynovod Bardejov – Stropkov DN 200, PN 40, ktorý prechádza juhozápadnou časťou katastrálneho územia obce. Zásobovanie zabezpečuje regulačná stanica situovaná južne od obce pri ceste I/73, s dokumentovanou kapacitou 1 200 Nm³/h.

V intraviláne obce je vybudovaná distribučná sieť zemného plynu, tvorená prevažne stredotlakovými rozvodmi. V západnej časti hlavnej obslužnej komunikácie sa nachádza aj nízkotlaková vetva. Plynovodná sieť zabezpečuje zásobovanie existujúcej zástavby a je napojená aj na výrobný okrsok Stročín – Sever vrátane areálu bitúnku. Miestna distribučná sieť je prepojená s distribučnou sieťou susednej obce Nová Polianka.

Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce je dôležité preveriť kapacitné a technické možnosti existujúcej plynárenskej infraštruktúry vo vzťahu k plánovanej bytovej výstavbe a rozvoju výrobných plôch.

Pri plánovaní ďalšieho rozvoja je vhodné zohľadňovať hospodárnosť využívania energie, znižovanie energetickej náročnosti budov a možnosti využívania obnoviteľných zdrojov energie.

V súčasnosti má plynovú prípojku približne 87 % domov nachádzajúcich sa v obci Stročín.

Vodovodná sieť

Obec Stročín má vybudovaný verejný vodovod, ktorý zabezpečuje zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Pôvodnými vodnými zdrojmi boli pramene Hrádok a Čenok v katastrálnom území obce Potoky. Akumulácia vody je zabezpečená vodojemom s objemom 150 m³. Obecný vodovod je zároveň napojený na vodárenský systém využívajúci vodu z vodárenskej nádrže Starina.

V roku 2026 obec verejne upozornila na problémy so zásobovaním vodou v dôsledku extrémneho sucha a nedostatku vody v obecnom systéme.

Uvedené skutočnosti poukazujú na zraniteľnosť systému zásobovania pitnou vodou voči dlhším obdobiam sucha a na potrebu zabezpečiť jeho dlhodobú prevádzkovú a finančnú udržateľnosť. V rámci ďalšieho rozvoja obce je vhodné preveriť výdatnosť miestnych vodných zdrojov, kapacitné možnosti vodojemu a prívodných potrubí, podmienky využívania záložného zdroja Starina a náklady spojené s jeho využívaním. Súčasne je potrebné posúdiť možnosti znižovania strát vody vo vodovodnej sieti a zabezpečenia dostatočnej kapacity pre existujúcu zástavbu aj plánované rozvojové lokality.

Kanalizácia

Obec Stročín má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu gravitačného charakteru, ktorá je napojená na hlavný kanalizačný zberač A mesta Svidník. Odpadové vody sú odvádzané na čistiareň odpadových vôd Svidník. Správu verejnej kanalizácie zabezpečuje Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.

Kanalizačná sieť je vybudovaná predovšetkým v hlavnej miestnej komunikácii a v ďalších častiach zastavaného územia. Kanalizácia bola vybudovaná aj v pripravenej rozvojovej lokalite rodinných domov vo východnej časti obce. Podľa údajov z roku 2021 bolo v tom čase na kanalizáciu napojených približne 91 % domov nachádzajúcich sa na území obce Stročín.

Dažďové vody sú odvádzané samostatným systémom podzemnej dažďovej kanalizácie a otvorených odvodňovacích rigolov. Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce je potrebné overiť aktuálny rozsah napojenia domácností a prevádzok na verejnú kanalizáciu, technický stav a kapacitu existujúcej siete, ako aj možnosti jej prípadného rozšírenia v súlade s rozvojom obytných a výrobných plôch.

Pošta, telekomunikácie, internet a obecný rozhlas

Obec Stročín nemá vlastnú kamennú pobočku pošty. Služby poštového úradu pre ňu zabezpečuje Pošta Svidník.

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, od čoho sa odvíja rozsah a kvalita mobilného a internetového pokrytia na SR. Kvalita pokrytia v obci Stročín je postačujúca.

Obec od júla 2026 využíva aj mobilnú aplikáciu Infourad, ktorá poskytuje aktuality, úradnú tabuľu a upozornenia priamo v mobile. Ide o doplnkový spôsob informovania obyvateľov

Odpadové hospodárstvo

Obec Stročín zabezpečuje zber zmesového komunálneho odpadu a triedený zber vybraných zložiek komunálnych odpadov. Realizuje sa zber plastov, papiera, skla, kovov, zmesového komunálneho odpadu a vybraných osobitných druhov odpadov vrátane použitých kuchynských olejov, elektroodpadu a batérií.

Podľa oficiálneho výpočtu obce dosiahla miera vytriedenia komunálnych odpadov v roku 2025 hodnotu 69,19 %. Celkové vykázané množstvo komunálnych odpadov predstavovalo 239,385 t, z toho množstvo započítané do vytriedených zložiek dosiahlo 165,637 t. V evidencii boli vo významnom množstve zastúpené papier a lepenka a železo a oceľ; vykázané množstvo zmesového komunálneho odpadu predstavovalo 60,198 t a objemného odpadu 13,540 t.

Ochrana osôb a majetku

V obci Stročín je vybudovaná požiarna zbrojnica. Objekt je súčasťou miestnej infraštruktúry zabezpečujúcej pripravenosť obce na riešenie požiarov a ďalších mimoriadnych udalostí. Obec má 28 členov DHZ, z toho 12 vyškolených, jedného veliteľa, 2 strojníkov a disponuje aj požiarnym autom IVECO CAS 15 a protipovodňovým vozíkom. DHZ je zaradená do kategórie „B“.

Rozpočet a finančné hospodárenie obce

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet, ktorý je zostavovaný podľa Zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a schvaľovaný obecným zastupiteľstvom.

V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu

b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,

c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,

d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,

e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,

f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,

h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,

i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,

j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,

k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,

b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,

c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,

d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,

e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,

f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,

g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,

h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,

i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Príjmy (v EUR)	680 391,42	307 288,30	350 293,36	342 853,80	428 797,58	589 658,40
Výdavky (v EUR)	678 019,39	307 288,30	369 860,15	320 881,83	423 889,24	589 658,40

Tabuľka 15: Vývoj príjmov a výdavkov obce Stročín za rok 2020 - 2025, zdroj: obec Stročín

	Schválený rozpočet na 2026 (v EUR)	Rozpočet 2026 po zmenách (v EUR)		Schválený rozpočet na 2026 (v EUR)	Rozpočet 2026 po zmenách (v EUR)
Príjmy celkom	391 755,00		Výdavky celkom	391 755,00	
Bežné príjmy	391 755,00		Bežné výdavky	391 755,00	
Kapitálové príjmy	0,00		Kapitálové výdavky	0,00	
Príjmové finančné operácie	0,00		Výdavkové finančné operácie	0,00	

Tabuľka 16: Príjmy a výdavky obce Stročín – podrobnejšie členenie, zdroj: obec Stročín

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prevod podielu dane z príjmov fyzických osôb	187 792,20	195 651,00	215 291,58	218 543,70	206 893,92	165 781,74
Podiel na dani z nehnuteľností – z pozemkov	6 393,40	5 933,86	6 259,68	6 579,55	6 580,18	6 563,90
Podiel na dani z nehnuteľností – zo stavieb	7 617,90	6 252,66	7 090,75	7 060,31	7 100,80	6812,96
Podiel na dani z nehnuteľností – z bytov a NP	-	-	-	-	-	-
Daň za psa	189,00	206,50	189,00	175,00	178,50	161,00
daň za nevýherné automaty	5,26	-	6,13	2,21	-	-
Podiel na poplatku za komunálny odpad	6 735,73	7 247,05	77 626,47	9 615,47	10 790,97	11 970,08
Daňové príjmy spolu	**208 733,49**	**215 291,07**	**236 463,61**	**241 976,24**	**231 544,37**	**191 289,68**

Tabuľka 17: Vývoj daňových príjmov obce Stročín za roky 2020 - 2025, zdroj: obec Stročín

A. II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Obec Stročín je súčasťou okresu Svidník, ktorý administratívne patrí do Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj sa rozprestiera v severovýchodnej časti Slovenskej republiky a vyznačuje sa rozmanitou prírodnou, sídelnou a hospodárskou štruktúrou. Územie kraja zahŕňa horské a kotlinové oblasti Karpát, rozsiahle vidiecke územia aj významné mestské centrá. Pre región sú charakteristické prírodné hodnoty, poľnohospodárska krajina, lesné porasty a historické väzby na prihraničné oblasti Poľska a Ukrajiny.

Katastrálne územie obce Stročín susedí s mestom Svidník a obcami Mestisko, Duplín, Potoky a Nová Polianka. Rozloha katastrálneho územia predstavuje približne 886 ha. Obec sa nachádza v severovýchodnej časti Prešovského kraja, v údolí vodného toku Ondava, v oblasti Nízkych Beskýd, ktoré sú súčasťou vonkajších Východných Karpát. Nadmorská výška územia sa pohybuje približne od 200 do 358 m n. m., pričom stred obce leží vo výške približne 213 m n. m. Povrch katastra je v západnej časti prevažne rovinatý, zatiaľ čo východná časť má mierne zvlnený charakter. Krajinnú štruktúru tvorí najmä poľnohospodárska pôda, trvalé trávne porasty a lesné plochy, ktoré sa sústreďujú predovšetkým na východnom okraji katastrálneho územia. Takéto prírodné a geografické podmienky vytvárajú typický vidiecky charakter sídla a predpoklady pre poľnohospodárske využívanie krajiny.

Významným faktorom rozvoja obce je blízkosť okresného mesta Svidník, ktoré sa nachádza približne 5 km južne od obce. Svidník predstavuje hlavné regionálne centrum občianskej vybavenosti, administratívy, zdravotníctva, školstva, obchodu, kultúry a zamestnanosti. Blízkosť mesta vytvára priaznivé podmienky na každodennú dochádzku obyvateľov za prácou, vzdelaním a službami, ktoré nie sú v plnom rozsahu dostupné priamo v obci. Zároveň umožňuje využívať širšie možnosti zdravotnej starostlivosti, stredného školstva, obchodných prevádzok a ďalších služieb regionálneho významu. Poloha v zázemí Svidníka tak predstavuje jeden z dôležitých rozvojových potenciálov obce, najmä z hľadiska bývania, dostupnosti pracovných príležitostí a väzieb na okolité sídla.

Z hľadiska sídelnej štruktúry možno obec Stročín charakterizovať ako vidiecke sídlo s priaznivou polohou v blízkosti okresného mesta a s dobrým napojením na nadradenú cestnú sieť. Jej rozvojový potenciál vyplýva najmä z dostupnosti pracovných príležitostí a služieb v meste Svidník, z možnosti rozvoja bývania a z existujúcej poľnohospodárskej a výrobnej základne. Budúci rozvoj obce by mal rešpektovať vidiecky charakter sídla, prírodné podmienky údolia Ondavy a potrebu zvyšovania kvality života obyvateľov. Dôležitými predpokladmi udržateľného rozvoja sú zlepšovanie dopravnej bezpečnosti, rozvoj technickej a občianskej infraštruktúry, podpora bývania a zachovanie kvalitného životného prostredia.

Z hľadiska širších územných súvislostí je pre obec Stročín významná najmä košicko-prešovská rozvojová os prvého stupňa, ktorá je v koncepčných dokumentoch kraja vymedzená v smere hranica s Poľskou republikou – Svidník – Prešov – Košice – Čaňa – hranica s Maďarskou republikou. Táto os predstavuje dôležitý severojužný smer regionálneho a nadregionálneho prepojenia a podporuje väzby severovýchodnej časti Slovenska na významné hospodárske a sídelné centrá. Pre Stročín je dôležitá najmä prostredníctvom blízkosti mesta Svidník a dopravných spojení, ktoré zabezpečujú dostupnosť služieb, pracovných príležitostí a ďalších centier regiónu.

V širšom regionálnom kontexte má význam aj ľubovniansko-svidnícka rozvojová os tretieho stupňa, vedená v smere Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník. Táto os posilňuje väzby medzi severnými časťami Prešovského kraja a okresom Svidník. Z hľadiska funkčných a dopravných väzieb Stročína je relevantný aj smer Svidník – Stropkov – Vranov nad Topľou, ktorý prepája okresné a regionálne centrá východnej časti Slovenska.

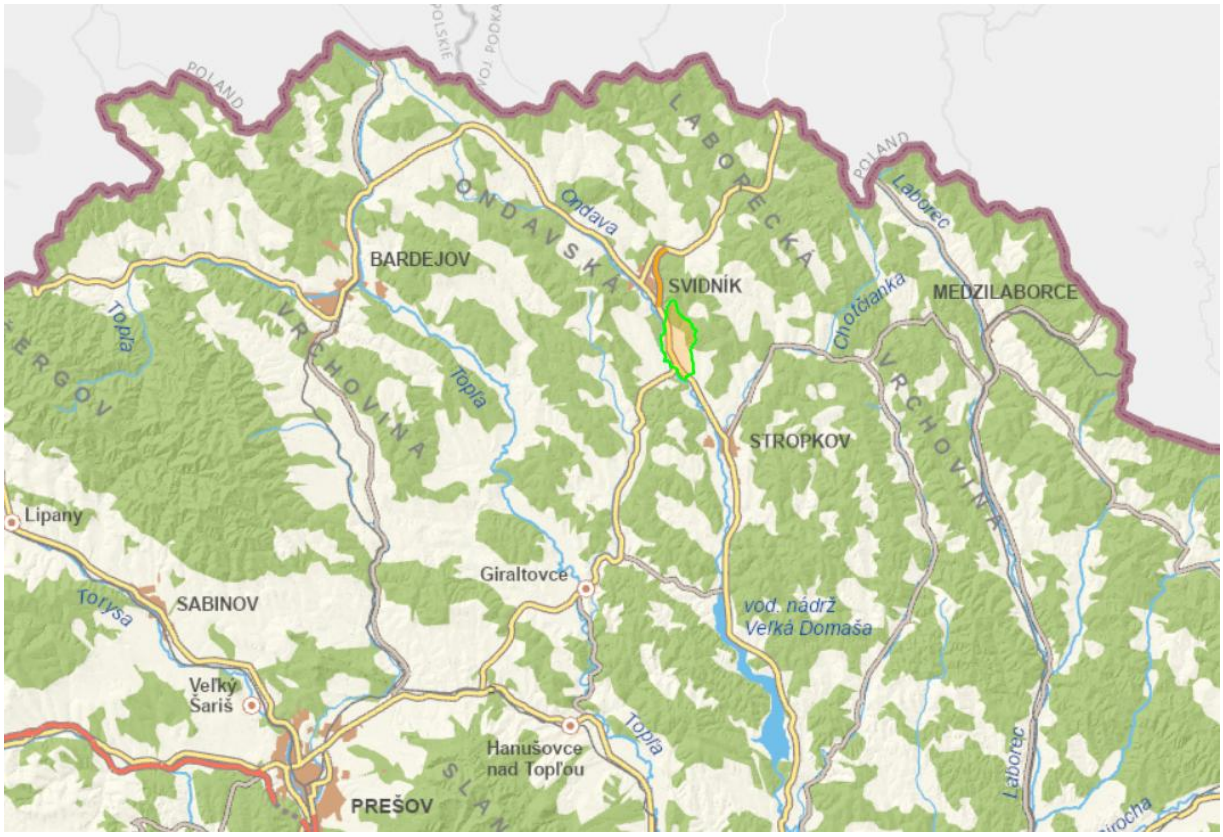

Obrázok 6: Lokalizácia obce Stročín, zdroj: ZBGIS

	časová dostupnosť (min)	priama vzdialenosť (km)	vzdušná vzdialenosť (km)
hlavné mesto: Bratislava	437,0	307,0	351,9
krajské mesto: Prešov	51,4	51,0	39,1
okresné mesto: Svidník	5,1	5,0	5

Tabuľka 18: Dostupnosť obce Stročín, zdroj ŠÚ SR

Väzby na dopravné komunikácie

Obec Stročín má relatívne dobrú polohu voči hlavným dopravným spojeniam.

Cestná sieť Prešovského kraja pozostáva z komunikácií rôznych kategórií, ktoré plnia rozdielne dopravné funkcie. Cesty I. triedy zabezpečujú hlavné spojenia medzi významnými mestami, okresmi a susednými regiónmi, zatiaľ čo cesty II. triedy prepájajú regionálne centrá a vytvárajú nadväznosť na hlavnú cestnú sieť. Cesty III. triedy majú predovšetkým obslužnú a spojovaciu funkciu – zabezpečujú prístup do menších obcí a ich prepojenie so susednými sídlami. Významnú úlohu dopĺňajú miestne komunikácie, ktoré zabezpečujú dopravu v zastavanom území obcí a prístup k jednotlivým domom, verejným budovám a prevádzkam. Prešovský kraj spravuje približne 2 444 km ciest II. a III. triedy, čo poukazuje na rozsah regionálnej cestnej siete a nároky na jej pravidelnú údržbu a obnovu.

V okrese Svidník má cestná doprava osobitný význam aj vzhľadom na polohu okresu pri štátnej hranici s Poľskou republikou a na absenciu železničnej siete v území okresu. Podľa hodnotiacej správy k rozvoju okresu za rok 2023 dosahovala cestná sieť okresu celkovú dĺžku približne 234,9 km vrátane úseku rýchlostnej cesty R4. Z toho tvorili cesty I. triedy približne 68,3 km, cesty II. triedy 8,7 km a cesty III. triedy približne 153,5 km. Cesty III. triedy tak predstavovali najväčšiu časť cestnej siete okresu a zabezpečovali dopravnú obsluhu mnohých menších obcí.

Osobitným rozvojovým faktorom je plánovanie rýchlostnej cesty R4 a jej napojenia na existujúcu cestnú sieť v okolí Stročína. Územnoplánovacie podklady obce počítajú s trasou R4 a s mimoúrovňovou križovatkou Stročín, ako aj s úpravami nadväzujúcich cestných úsekov.

Jedným z významných rozvojových problémov obce Stročín je opakované odsúvanie realizácie rýchlostnej cesty R4, ktorá má význam pre dopravné odľahčenie územia a zlepšenie dopravnej dostupnosti severovýchodnej časti Slovenska. V súčasnosti prechádza cez zastavané územie obce tranzitná doprava, pričom podľa identifikácie problému zo strany obce ide denne o tisíce prejazdov osobných a nákladných vozidiel. Vysoká dopravná záťaž predstavuje pre obyvateľov záťaž z hľadiska kvality bývania, bezpečnosti a životného prostredia.

Dlhodobé odkladanie výstavby R4 predlžuje obdobie, počas ktorého obec a jej obyvatelia znášajú dôsledky tranzitnej dopravy vedenej cez zastavané územie. Realizácia plánovanej rýchlostnej cesty by mohla vytvoriť podmienky na presmerovanie časti tranzitných prúdov mimo obce, zníženie dopravnej záťaže na existujúcej komunikácii a zlepšenie bezpečnosti a kvality obytného prostredia.

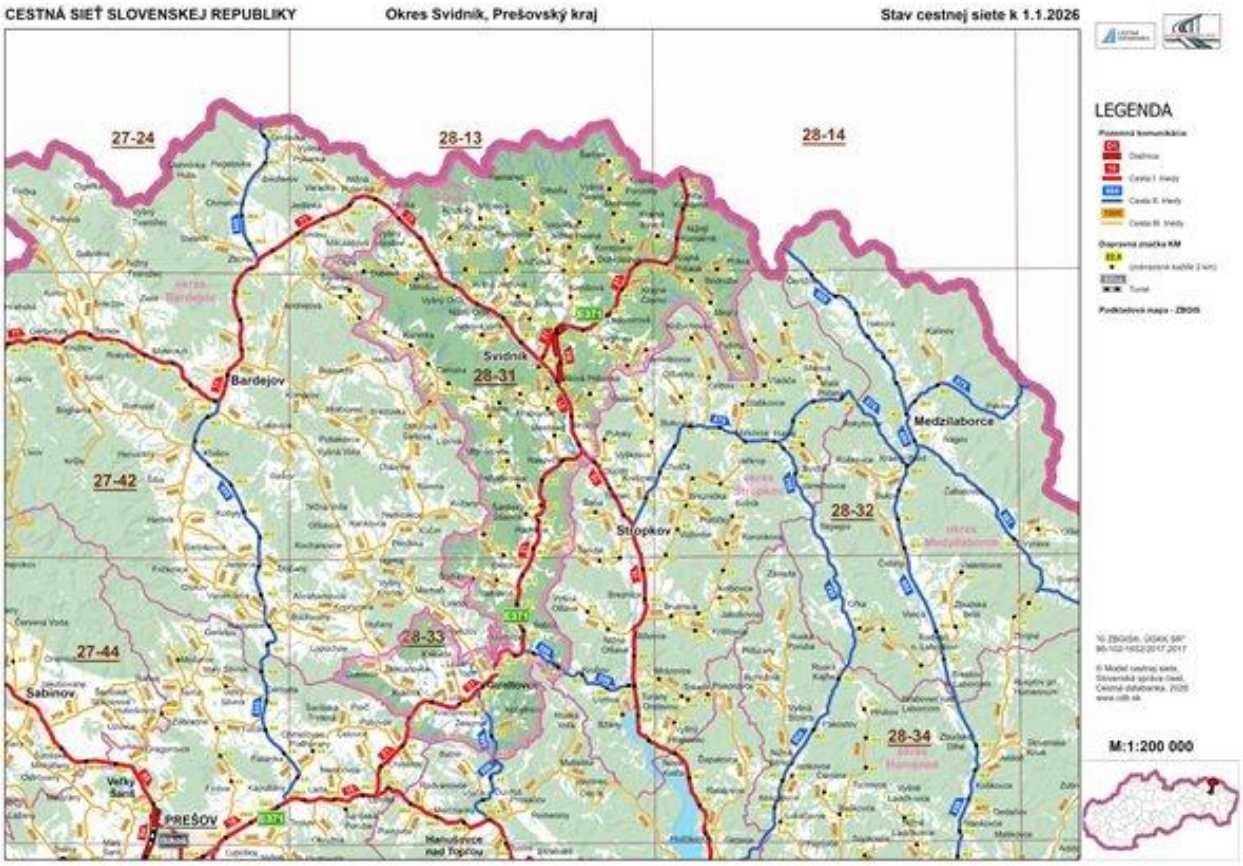

Obrázok 7: Cestná sieť okresu Svidník, zdroj: www.cdb.sk

Cestná, železničná a letecká doprava

Vybavenie obce dopravnou infraštruktúrou je podobné regiónu. Pre obec Stročín je charakteristické priame napojenie na významné cestné komunikácie. Zásadnú úlohu zohráva cesta I/21, ktorá vedie v smere od Giraltoviec cez okolie obce a Svidník smerom k poľskej hranici. V Stročíne sa na ňu napája cesta I/15, ktorá zabezpečuje spojenie smerom na Stropkov a Vranov nad Topľou. Súčasťou dopravnej siete je aj cesta III/3549, ktorá spája obec s Novou Poliankou, a sústava miestnych komunikácií zabezpečujúcich prístup k obytným zónam, verejným budovám a jednotlivým nehnuteľnostiam. Dobrá dostupnosť ciest vyššej triedy predstavuje pre obec výhodu z hľadiska dochádzky za prácou, dostupnosti služieb a rozvoja podnikateľských aktivít.

Obec identifikuje ako zásadný problém nevyhovujúci až kritický stav cestnej dopravy, predovšetkým v súvislosti s prieťahom cesty I/21 cez zastavané územie. Táto komunikácia tvorí dôležitú súčasť nadradenej cestnej siete regiónu a zabezpečuje spojenie medzi jednotlivými sídlami okresu Svidník a širším územím Prešovského kraja.

Významnou súčasťou dopravnej obslužnosti obce je aj prímestská autobusová doprava. Podľa aktuálnych cestovných poriadkov obsluhujú Stročín regionálne autobusové linky, ktoré prepájajú obec so Svidníkom a ďalšími sídlami, napríklad v smere na Stropkov, Giraltovce a Prešov. V obci sa nachádzajú zastávky Stročín, obec, Stročín, rázcestie Nová Polianka a zastávky v okolí priemyselnej zóny. Konkrétne trasy, počet spojov a časy odchodov sa líšia podľa linky a dňa premávky.

Z pohľadu rozvojového potenciálu možno cestnú infraštruktúru obce hodnotiť ako funkčnú a primerane dostupnú. Budúci rozvoj obce môže byť podporený modernizáciou miestnych komunikácií, zlepšovaním bezpečnosti cestnej premávky a rozvojom doplnkovej dopravnej infraštruktúry, vrátane peších trás či cyklistických prepojení.

Opravu a údržbu ciest II. a III. triedy na celom území okresu zabezpečuje v zmysle zákona o pozemných komunikáciách rozpočtová organizácia Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, patriaca pod Prešovský samosprávny kraj. Obec zabezpečuje rekonštrukciu a údržbu infraštruktúru miestnych komunikácií a chodníkov. Niektoré miestne komunikácie v obci Stročín nie sú vo vyhovujúcom stave a obec plánuje ich rekonštrukciu.

Samostatné parkovacie státia sa na zastavanom území obce v súčasnosti nenachádzajú. Parkovanie majú obyvatelia zabezpečené na svojich vlastných pozemkoch.

Obec Stročín nemá priame napojenie na železničnú sieť. Železničná trať neprechádza ani územím okresu Svidník, čo predstavuje určitú nevýhodu z hľadiska dopravnej dostupnosti

a možností využívania verejnej osobnej dopravy. Železničná doprava preto neplní v obci priamu úlohu pri každodennom dochádzaní obyvateľov do práce, škôl a za službami.

Obyvatelia obce Stročín nemajú priamu väzbu na leteckú dopravu.

Cyklistická doprava a pešia doprava

Obcou Stročín neprechádza významná diaľková značená cyklotrasa národného významu, obec však disponuje dobrou dostupnosťou na regionálne cyklotrasy a rekreačné cyklistické trasy v širšom okolí.

Významnou regionálnou trasou je Šarišská cyklomagistrála č. 015, ktorá spája Prešov, Raslavice, Bardejov, Šarišské Čierne a Svidník a pokračuje cez Kapišovú a ďalšie obce smerom k Duklianskemu priesmyku a hranici s Poľskou republikou. Trasa je značená červenou farbou a spája cykloturistiku s poznávaním prírodných a historických lokalít regiónu vrátane Údolia smrti. Jej jednotlivé úseky vedú prevažne po cestách nižších tried, miestami však aj po cestách s intenzívnejšou automobilovou dopravou, preto je potrebné venovať pozornosť bezpečnosti cyklistov.

V meste Svidník a jeho bezprostrednom okolí sú evidované aj ďalšie značené trasy, napríklad Karpatské výhľady č. 5914 a Floriánska cyklotrasa. Tieto trasy dopĺňajú možnosti cyklistiky v regionálnom centre a jeho okolí. Pre obyvateľov Stročína môžu predstavovať možnosti na rekreačné výlety po napojení na vhodné miestne komunikácie. Za ďalšie výletné možnosti možno považovať okruh Svidník – Nová Polianka, s dĺžkou približne 32 km, a trasu Svidník – Roztoky, dlhú približne 15 km jedným smerom.

Pešia doprava je dôležitou súčasťou každodenného života obyvateľov obce Stročín. Umožňuje presun medzi obytnými časťami, objektmi občianskej vybavenosti, autobusovými zastávkami a ďalšími miestami v obci. Jej kvalita ovplyvňuje bezpečnosť a dostupnosť verejných priestorov, najmä pre deti, seniorov, osoby so zníženou pohyblivosťou a obyvateľov, ktorí nevyužívajú individuálnu automobilovú dopravu.

Osobitným faktorom ovplyvňujúcim bezpečnosť chodcov je prieťah cesty I. triedy cez zastavané územie obce. Vzhľadom na tranzitnú dopravu a pohyb nákladných vozidiel je dôležité zabezpečiť bezpečné podmienky pre chodcov v miestach križovania komunikácií, pri autobusových zastávkach a na trasách vedúcich k verejným budovám.

V okolí Stročína majú význam aj pešie spojenia medzi obcou a okolitou krajinou, ktoré možno využívať na prechádzky a rekreačné aktivity. Poľné a lesné cesty, ako aj menej zaťažené miestne komunikácie, vytvárajú potenciál na nenáročnú turistiku a trávenie voľného času

Prírodné pomery

Prírodné podmienky

Obec Stročín sa nachádza na severovýchode Slovenska, v severnej časti Prešovského samosprávneho kraja, v okrese Svidník. Leží v širšom území Ondavskej vrchoviny, ktorá je súčasťou Nízkych Beskýd a vonkajších Západných Karpát. Katastrálne územie obce tvorí vidiecka krajina v okolí údolia rieky Ondava, pričom charakter reliéfu ovplyvňuje prechod medzi údolnými polohami a mierne zvlneným pahorkatinovým až vrchovinovým terénom. Územie obce je súčasťou krajiny severovýchodného Slovenska, ktorá sa vyznačuje striedaním údolí, miernych svahov a vyvýšenín.

Prírodné prostredie Stročína je charakteristické kombináciou poľnohospodársky využívaných plôch, lúk, pasienkov, vodných tokov a lesných porastov. Západná časť katastrálneho územia má prevažne rovinatý charakter, zatiaľ čo východná časť je mierne zvlnená. Lesné porasty sa nachádzajú najmä vo východnej časti katastra a významne dotvárajú krajinný ráz územia.

Významným prírodným prvkom územia je rieka Ondava, ktorá preteká v blízkosti obce a formuje charakter miestnej krajiny. Jej údolie vytvára priestor pre vodné a brehové ekosystémy a dopĺňa poľnohospodársky a lesný charakter okolitého územia. V širšom okolí sa nachádzajú mierne svahy, údolné polohy a menšie lesné komplexy, ktoré poskytujú možnosti na prechádzky, oddych a rekreačné aktivity. Prírodné prostredie zároveň predstavuje hodnotu z hľadiska ochrany biodiverzity, pričom časť územia v okolí rieky Ondava patrí do európsky významného územia Horný tok Ondavy.

Klimatické pomery

Obec Stročín sa nachádza v klimatických podmienkach severovýchodného Slovenska, ktoré sú ovplyvnené polohou v oblasti Nízkych Beskýd, reliéfom Ondavskej vrchoviny a nadmorskou výškou územia. Podnebie má charakter mierne teplej až chladnejšej oblasti v závislosti od nadmorskej výšky a miestnych geografických podmienok.

Leto: Letné obdobie je spravidla mierne teplé až teplé. V teplejších dňoch môžu maximálne teploty presahovať 30 °C, pričom sa môžu vyskytovať aj obdobia sucha a zvýšeného výparu. Teplotné pomery ovplyvňujú poľnohospodársku produkciu, vegetáciu a komfort bývania.

Zima: Zimné obdobie je chladné, s výskytom mrazov a snehových zrážok. Snehová pokrývka môže byť premenlivá v závislosti od priebehu zimy a aktuálnych poveternostných podmienok. V chladnejších obdobiach môžu nízke teploty ovplyvňovať dopravnú dostupnosť, údržbu miestnych komunikácií a energetické nároky budov.

Zrážkové pomery: Zrážky sa vyskytujú počas celého roka, pričom vyššie úhrny bývajú spravidla zaznamenávané v teplejšej časti roka. Zrážkový režim ovplyvňuje poľnohospodárske využívanie pôdy, vodný režim krajiny a stav vodných tokov. Pri intenzívnych zrážkach môže byť dôležité zabezpečenie funkčného odvodnenia komunikácií a ochrana územia pred povrchovým odtokom.

Vegetačné obdobie: Dĺžka vegetačného obdobia a jeho teplotné podmienky vytvárajú predpoklady na pestovanie poľnohospodárskych plodín, krmovín a ovocných drevín. Konkrétne možnosti poľnohospodárskej produkcie závisia aj od bonity pôdy, sklonitosti terénu, dostupnosti vlahy a výskytu extrémnych poveternostných javov.

Klimatické pomery obce Stročín ovplyvňujú poľnohospodárske využívanie krajiny, stav lesných porastov, vodný režim územia a kvalitu života obyvateľov. Pri ďalšom rozvoji obce je vhodné zohľadňovať aj možné dôsledky klimatickej zmeny, najmä výskyt období sucha, vlny horúčav, prívalové zrážky a súvisiace riziká.

Pôdne pomery, lesy a voda

Územie obce Stročín a jej okolia sa vyznačuje rozmanitými pôdnymi pomermi, ktoré sú podmienené geologickým podložím, reliéfom, klimatickými podmienkami a vodným režimom krajiny. V poľnohospodársky využívaných častiach katastra sa uplatňujú pôdy vhodné na pestovanie poľnohospodárskych plodín a produkciu krmovín, zatiaľ čo na svahovitejších a zalesnených plochách sú zastúpené pôdy typické pre lesné stanovištia. V blízkosti vodných tokov, najmä rieky Ondava a jej prítokov, sa môžu vyskytovať pôdy ovplyvnené riečnymi nánosmi a zvýšenou vlhkosťou.

Pôdne pomery vytvárajú predpoklady na poľnohospodárske využívanie časti územia, najmä na pestovanie plodín, krmovín a na využívanie trvalých trávnych porastov. Pri hospodárení je dôležité zohľadňovať sklonitosť pozemkov, riziko vodnej erózie, schopnosť pôdy zadržiavať vodu a potrebu zachovania jej úrodnosti. Významné je aj obmedzovanie zhutňovania pôdy, ochrana pred nadmerným povrchovým odtokom a zachovávanie vegetačných prvkov, ktoré prispievajú k ekologickej stabilite krajiny.

Lesné porasty a ich význam

Lesné porasty tvoria významnú súčasť krajiny obce Stročín. Lesy zaberajú približne 46 % územia obce. V lesných porastoch sa uvádza zastúpenie buka, hraba a borovice. Poľnohospodárska pôda je vo veľkej miere využívaná ako trvalé trávne porasty.

Lesy majú významnú ekologickú, krajinotvornú a hospodársku funkciu. Prispievajú k ochrane pôdy pred eróziou, zadržiavaniu vody v krajine, regulácii miestnej mikroklímy a zachovávaniu biodiverzity. Zároveň poskytujú priestor na rekreáciu a oddych. Pri obhospodarovaní lesov je dôležité podporovať ich druhovú a vekovú rozmanitosť,

prirodzenú obnovu porastov a odolnosť voči suchu, škodcom a ďalším dôsledkom klimatickej zmeny. Konkrétne funkčné kategórie lesov v katastri obce je potrebné určovať podľa príslušných lesných hospodárskych plánov, nie iba podľa ich polohy alebo vzhľadu.

Vodný režim územia Stročína je ovplyvnený predovšetkým riekou Ondava, ktorá preteká pozdĺž západného okraja katastrálneho územia. Cez kataster preteká aj menší vodný tok Olšava a jeho ľavostranné bezmenné prítoky. Súčasťou vodohospodárskej infraštruktúry sú tiež odvodňovacie prvky na poľnohospodárskych pozemkoch a systémy odvádzania dažďovej vody zo zastavaného územia.

Vodné toky a ich sprievodná vegetácia majú význam pre ekologickú stabilitu krajiny, zachovávanie prirodzených biotopov a odvodňovanie územia. V okolí Ondavy sa nachádzajú aj prírodne hodnotné riečne a brehové biotopy. Územie európskeho významu Horný tok Ondavy (SKUEV0939) zasahuje do katastrálneho územia Stročína, pričom konkrétne chránené plochy nezahŕňajú celý úsek rieky pri obci. Pri plánovaní výstavby a zásahov do vodných tokov je preto potrebné rešpektovať príslušné požiadavky ochrany prírody.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Prírodné prostredie obce Stročín je charakteristické mozaikou poľnohospodárskej krajiny, trvalých trávnych porastov, lesných spoločenstiev, krovín a vodných prvkov. Územie leží v oblasti Ondavskej vrchoviny, ktorá je súčasťou Nízkych Beskýd. Prírodné pomery ovplyvňuje členitý reliéf, miestne klimatické a pôdne podmienky, ako aj prítomnosť rieky Ondava a menších vodných tokov. Lesné a nelesné biotopy plnia ekologickú, krajinotvornú a pôdoochrannú funkciu a vytvárajú podmienky pre výskyt rôznych druhov rastlín a živočíchov.

Rastlinstvo (flóra)

Lesné porasty v okolí Stročína sú súčasťou lesných spoločenstiev typických pre severovýchodné Slovensko. V závislosti od nadmorskej výšky, orientácie svahov a pôdnych podmienok sa v nich môžu uplatňovať najmä listnaté dreviny, predovšetkým buk lesný (Fagus sylvatica), hrab obyčajný (Carpinus betulus) a ďalšie druhy, napríklad javor, jaseň či lipa. Presné zastúpenie drevín závisí od konkrétneho lesného stanovišťa a hospodárskeho zloženia jednotlivých porastov.

Významnú súčasť vegetácie predstavujú trvalé trávne porasty, lúky, pasienky, okraje polí a krovité medze. Tieto biotopy podporujú výskyt rôznych druhov tráv, bylín a kvitnúcich rastlín a poskytujú potravu a úkryt pre opeľovače, vtáctvo a drobné živočíchy. Na okrajoch

lesov, pri poľných cestách a v medziach sa môžu vyskytovať bežné kroviny a byliny, napríklad hloh, baza, šípová ruža, malina, rebríček či žihľava.

Osobitný ekologický význam má vegetácia pozdĺž vodných tokov a na vlhších stanovištiach. V nivných a brehových častiach rieky Ondava a jej prítokov sa môžu uplatňovať vlhkomilné rastlinné spoločenstvá vrátane vŕb, jelší a ďalších drevín znášajúcich zvýšenú pôdnu vlhkosť. Brehová vegetácia pomáha stabilizovať korytá, obmedzovať eróziu, zlepšovať mikroklímu a vytvárať úkrytové a potravné podmienky pre živočíchy.

Živočíšstvo (fauna)

Živočíšstvo v okolí obce Stročín je podmienené zastúpením lesov, lúk, poľnohospodárskych plôch, krovín a vodných biotopov. V lesných porastoch a na ich okrajoch sa môžu vyskytovať bežné druhy cicavcov, napríklad srnec lesný (Capreolus capreolus), jeleň lesný (Cervus elaphus), diviak lesný (Sus scrofa), líška hrdzavá (Vulpes vulpes) a jazvec lesný (Meles meles). Na otvorených plochách poľnohospodárskej krajiny sa môžu vyskytovať zajac poľný (Lepus europaeus) a drobné cicavce.

Vtáctvo predstavuje významnú zložku miestnej biodiverzity. V lesoch, na lúkach, poliach a v blízkosti vodných tokov nachádzajú vhodné podmienky rozličné druhy lesných, poľných a vodných vtákov. Z bežných druhov regiónu možno uviesť myšiaka lesného (Buteo buteo), sovu lesnú (Strix aluco), ďatle a viaceré druhy spevavcov. V okolí vodných tokov a vlhších lúk môžu nachádzať potravu alebo hniezdne podmienky aj druhy viazané na vodné a mokraďové prostredie.

Vodné a pobrežné biotopy rieky Ondava majú osobitný význam pre biodiverzitu. V rámci územia európskeho významu Horný tok Ondavy sú predmetom ochrany okrem iného kunka žltobruchá (Bombina variegata), bobor vodný (Castor fiber), vydra riečna (Lutra lutra) a viaceré druhy rýb a vodných bezstavovcov.

Vlhké lúky, okraje vodných tokov a menšie vodné plochy môžu poskytovať vhodné podmienky aj pre obojživelníky a plazy. Bezstavovce, najmä včely, motýle, chrobáky a ďalšie opeľovače, zohrávajú dôležitú úlohu pri opeľovaní rastlín a pri zachovávaní ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

Prírodné podmienky obce Stročín vytvárajú predpoklady na zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability územia. Z hľadiska udržateľného rozvoja je dôležité chrániť lesné porasty, trvalé trávne porasty, rozptýlenú zeleň a brehové spoločenstvá, obmedzovať odstraňovanie prirodzených krajinných prvkov a predchádzať znečisťovaniu vodných tokov. Pri príprave rozvojových projektov je vhodné zohľadňovať aj požiadavky ochrany prírody a zachovanie migračných trás živočíchov.

Využitie zeme

Celková výmera obce Stročín je 8 644 806 m^2. Poľnohospodárska pôda tvorí 4 664 407 m^2, čo predstavuje približne 54 % z celkovej výmery. Poľnohospodárska pôda je využívaná prevažne ako trvalý trávnatý porast, ako orná pôda na poľnohospodárske účely alebo ako záhrada. Územie obce vyniká relatívne vhodnými pôdnymi a klimatickými podmienkami pre poľnohospodársku činnosť. Pôdno-ekologickým podmienkam zodpovedá i štruktúra využitia plôch. Nepoľnohospodárska pôda v obci tvorí približne 46 % z celkovej výmery. Ide väčšinou o lesné pozemky.

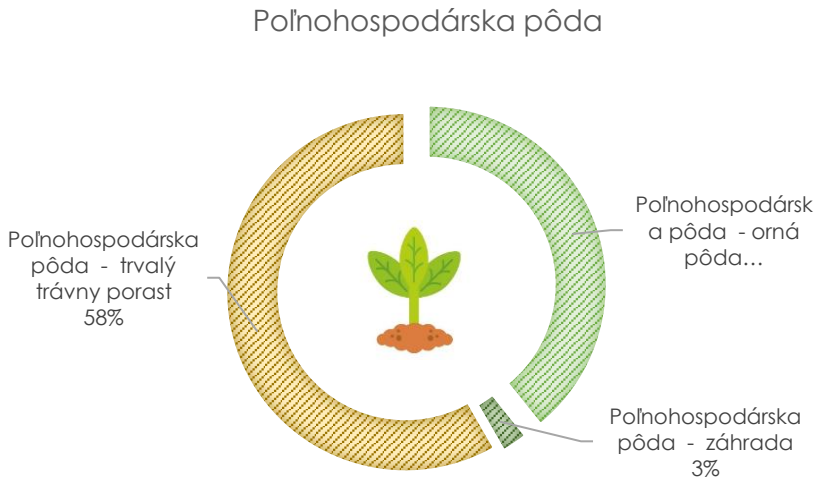

Graf 15: Využitie poľnohospodárskej pôdy v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR

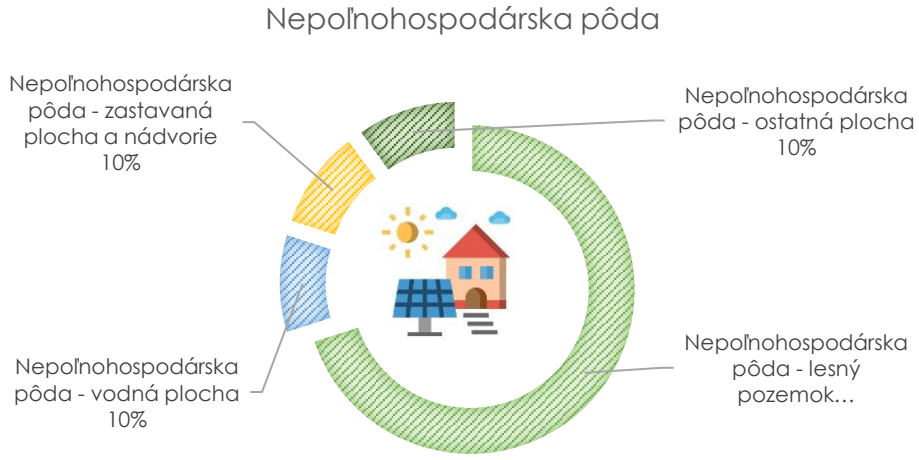

Graf 16: Využitie nepoľnohospodárskej pôdy v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR

Životné prostredie

Životné prostredie obce predstavuje súhrn prírodných a človekom vytvorených prvkov, ktoré vytvárajú podmienky pre život obyvateľov. Zahŕňa najmä kvalitu ovzdušia, vody, pôdy, zeleň, krajinu, biodiverzitu, ako aj úroveň hluku či nakladanie s odpadmi. Stav životného prostredia významne ovplyvňuje zdravie, kvalitu života obyvateľov a udržateľný rozvoj obce. Starostlivosť o životné prostredie patrí medzi dôležité úlohy samosprávy a prispieva k zachovaniu prírodných hodnôt pre budúce generácie.

Kvalita životného prostredia

Ochrana životného prostredia v obci Stročín je ovplyvnená jej vidieckym charakterom, využívaním územia na poľnohospodárske účely, zastúpením lesných a trávnych porastov, prítomnosťou vodných tokov a dopravným zaťažením územia. Významným prvkom miestneho životného prostredia je rieka Ondava, ktorá preteká pozdĺž západnej časti katastrálneho územia, ako aj menšie vodné toky vrátane Olšavy. Osobitnú pozornosť si vyžaduje aj prieťah cesty I/21 cez obec, ktorý môže predstavovať zdroj hluku, vibrácií a emisií z cestnej dopravy.

Ochrana jednotlivých zložiek životného prostredia sa riadi právnymi predpismi Slovenskej republiky, najmä zákonom č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia, zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách, zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, všetkými v znení neskorších predpisov.

Kvalita ovzdušia

Kvalitu ovzdušia v obci Stročín môžu ovplyvňovať predovšetkým lokálne zdroje vykurovania domácností, cestná doprava, prašnosť z poľnohospodárskych plôch a nespevnených povrchov. Keďže cez zastavané územie obce prechádza cesta I/21, cestná doprava predstavuje významný potenciálny zdroj emisií, prachu a ďalších znečisťujúcich látok. Dopravná záťaž môže byť spojená aj s hlukom a vibráciami, ktoré znižujú komfort bývania v blízkosti hlavnej komunikácie.

Vykurovanie domácností tuhými palivami môže v chladnejšom období prispievať k lokálnemu zhoršeniu kvality ovzdušia, najmä pri spaľovaní nevhodných palív alebo pri používaní technicky nevyhovujúcich vykurovacích zariadení. K zlepšovaniu miestnych podmienok môže prispieť zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, modernizácia vykurovacích systémov, obmedzovanie spaľovania odpadu a starostlivosť o verejnú zeleň.

Kvalita vôd

Vodné pomery obce Stročín sú úzko späté s riekou Ondava, ktorá tvorí významný krajinný a hydrologický prvok územia, a s menšími vodnými tokmi vrátane Olšavy. Povrchové a podzemné vody majú význam pre ekologickú stabilitu krajiny, vodné ekosystémy a hospodárenie s vodou v území.

Medzi potenciálne zdroje znečistenia vôd patria najmä nedostatočne zabezpečené odvádzanie a čistenie odpadových vôd, splachy z poľnohospodárskych pozemkov, nesprávne nakladanie s odpadmi a znečisťovanie brehových priestorov. Významné je preto zabezpečenie správnej prevádzky kanalizačnej infraštruktúry, údržba vodných tokov a ochrana ich prirodzených brehových porastov.

Pri plánovaní rozvoja obce je potrebné zohľadňovať aj riziko povodní. V blízkosti Ondavy a niektorých menších tokov môžu byť za určitých podmienok ohrozené priľahlé plochy. Konkrétny rozsah ohrozeného územia je potrebné posudzovať podľa aktuálnych máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika. Vhodnými opatreniami sú zachovávanie retenčnej schopnosti krajiny, ochrana brehových porastov, obmedzovanie spevňovania plôch a realizácia opatrení na zadržiavanie dažďovej vody.

Kvalita pôdy

Pôdny fond obce Stročín plní produkčnú, ekologickú a krajinotvornú funkciu. Poľnohospodárske plochy a trvalé trávne porasty sa podieľajú na charaktere vidieckej krajiny a vytvárajú podmienky pre poľnohospodárske využitie územia. V okolí vodných tokov sa môžu vyskytovať aj pôdy ovplyvnené nivnými procesmi a zvýšenou vlhkosťou.

Medzi možné riziká patrí pôdna erózia na svahovitých pozemkoch, zhutňovanie pôdy, úbytok organickej hmoty a znečisťovanie v dôsledku nevhodného nakladania s chemickými látkami alebo odpadmi. V blízkosti vodných tokov je dôležité obmedzovať splachovanie pôdy a živín do vody a zachovávať vegetačné pásy, ktoré pomáhajú zachytávať sedimenty.

Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo v obci Stročín je zabezpečované v súlade s platnou legislatívou a pravidlami obecného systému zberu komunálnych odpadov. Dôležitou súčasťou je pravidelný zber zmesového komunálneho odpadu, triedenie jednotlivých zložiek odpadu a zabezpečenie odovzdávania vybraných druhov odpadov oprávneným organizáciám.

Podľa zverejnených údajov dosiahla obec v roku 2025 mieru triedenia komunálnych odpadov 69,19 %. Tento výsledok poukazuje na význam triedeného zberu v miestnom

odpadovom hospodárstve. Aj naďalej je však potrebné podporovať znižovanie tvorby odpadu, zvyšovanie kvality triedenia a predchádzanie vzniku čiernych skládok.

Ochrana prírody a chránené územia

Ochrana prírody a krajiny je zameraná na zachovanie biologickej rozmanitosti, prírodných biotopov, ekologickej stability a prirodzených funkcií krajiny. V obci Stročín má význam najmä ochrana lesných a trávnych porastov, brehovej vegetácie, vodných tokov a ďalších prírodných prvkov, ktoré vytvárajú podmienky pre život rastlín a živočíchov.

Právny rámec ochrany prírody na Slovensku upravuje najmä zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pri územiach, na ktoré sa vzťahuje osobitná ochrana, je potrebné rešpektovať príslušné stupne ochrany, predmet ochrany a obmedzenia vyplývajúce z platných právnych predpisov.

Sústava Natura 2000 a chránené územia

Natura 2000 je sústava chránených území Európskej únie, ktorej cieľom je zachovanie významných prírodných biotopov a druhov rastlín a živočíchov. Zahŕňa územia európskeho významu a chránené vtáčie územia.

Pre obec Stročín je významné najmä územie európskeho významu Horný tok Ondavy (SKUEV0939), ktoré zasahuje do časti katastrálneho územia obce. Územie je významné z hľadiska ochrany prírodných stanovíšť spojených s vodným tokom, brehovou vegetáciou a lužnými drevinovými spoločenstvami. Rozsah chráneného územia sa však nezhoduje s celým tokom Ondavy v okolí obce, preto je pri príprave konkrétnych projektov potrebné vychádzať z jeho oficiálne vymedzenia.

Z hľadiska územného rozvoja je dôležité posudzovať plánované stavby a zásahy do krajiny s ohľadom na ochranu vodných a pobrežných biotopov. Osobitnú pozornosť si vyžadujú projekty v blízkosti Ondavy, zásahy do brehových porastov, úpravy vodných tokov a zámery, ktoré môžu ovplyvniť prirodzené odtokové pomery.

Ekologická stabilita územia

Ekologická stabilita krajiny v obci Stročín je ovplyvnená kombináciou lesných porastov, poľnohospodárskej pôdy, trvalých trávnych porastov, krovín a vodných tokov. Tieto prvky vytvárajú rozmanitú krajinnú štruktúru a plnia dôležité funkcie pri ochrane pôdy, zadržiavaní vody, zmierňovaní teplotných výkyvov a poskytovaní životného priestoru pre rastliny a živočíchy.

Významnú úlohu zohráva zachovanie brehovej vegetácie Ondavy a jej prítokov, ako aj ochrana lesných okrajov, medzí a ďalších prvkov nelesnej drevinovej vegetácie. Ich

odstraňovanie alebo fragmentácia môže znižovať ekologickú stabilitu a zhoršovať schopnosť krajiny zadržiavať vodu.

Z hľadiska adaptácie na klimatické zmeny je potrebné podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín, obnovu zelene v zastavanom území, zachytávanie dažďovej vody a zachovanie priepustných povrchov.

Cestovný ruch

Podporu cestovného ruchu v Slovenskej republike upravuje zákon č. 91/2010 Z.z. v znení č. 556/2010 Z. z., 386/2011 Z. z., 352/2013 Z. z., 415/2013 Z. z. o podpore cestovného ruchu.

Stratégia rozvoja cestovného ruchu Slovenska do roku 2020 na základe kultúrneho, historického a prírodného potenciálu cestovného ruchu na Slovensku z dlhodobého hľadiska predurčuje hlavné druhy cestovného ruchu, ktorými sú:

- letný cestovný ruch,
- zimný cestovný ruch,
- kúpeľný a zdravotný cestovný ruch,
- kultúrny a mestský cestovný ruch
- kongresový cestovný ruch,
- vidiecky cestovný ruch a agroturistika
- doplnkové formy cestovného ruchu

Turistická infraštruktúra v obci Stročín je skôr menšieho rozsahu, čo súvisí s jej vidieckym charakterom a polohou v zázemí okresného mesta Svidník. Obec má predpoklady na rozvoj nenáročnej rekreácie, prechádzok v prírode, cykloturistiky a spoznávania vidieckej krajiny.

Významnou výhodou je poloha v blízkosti Svidníka, ktorý predstavuje prirodzené centrum služieb a východisko na spoznávanie kultúrnych, historických a prírodných zaujímavostí severovýchodného Slovenska. Ubytovacie, stravovacie a ďalšie služby môžu návštevníci využívať predovšetkým v Svidníku a v ďalších obciach regiónu.

Rozvoj cestovného ruchu v Stročíne je vhodné orientovať najmä na nenáročné formy rekreácie, miestnu históriu, prírodné hodnoty územia a bezpečné prepojenie s turistickými cieľmi v okolí.

Hlavné turistické atrakcie v okolí obce Stročín

Skanzen – Národopisná expozícia v prírode vo Svidníku - Významným cieľom kultúrneho cestovného ruchu je národopisná expozícia v prírode vo Svidníku, ktorá prezentuje tradičnú ľudovú architektúru a spôsob života obyvateľov regiónu. V areáli s rozlohou približne 11

hektárov sa nachádza okolo 50 objektov ľudovej architektúry. Lokalita je vhodná na poznávanie kultúrneho dedičstva severovýchodného Slovenska.

Vojenské historické múzeum a Park bojovej techniky vo Svidníku - Vo Svidníku sa nachádza múzejná expozícia zameraná na vojenské dejiny Slovenska, najmä na udalosti prvej a druhej svetovej vojny a Karpatsko-duklianskej operácie. Súčasťou areálu je aj vonkajšia expozícia historickej vojenskej techniky. Ide o významnú atrakciu pre návštevníkov so záujmom o históriu regiónu.

Duklianske bojisko a pamätník na Dukle - Duklianske bojisko patrí medzi najvýznamnejšie historické lokality severovýchodného Slovenska. Pripomína udalosti Karpatsko-duklianskej operácie z roku 1944 a zahŕňa pamätníky, vojnové cintoríny a ďalšie miesta spojené s vojenskou históriou. V širšom okolí sa nachádza aj vyhliadková veža na Dukle a prírodná expozícia vojenskej techniky. Lokalita má významný potenciál pre historickú turistiku a vzdelávacie výlety.

Drevené chrámy severovýchodného Slovenska - Širší región Svidníka je známy drevenými sakrálnymi stavbami, ktoré dokumentujú tradičnú architektúru a kultúrne tradície miestneho obyvateľstva. Návštevu takýchto pamiatok možno zaradiť do tematických výletov zameraných na kultúrne dedičstvo, sakrálnu architektúru a históriu regiónu.

Turistické a cyklistické možnosti

Okolie Stročína ponúka možnosti na individuálne prechádzky, poznávanie vidieckej krajiny a rekreačnú cyklistiku. Významným východiskovým bodom na organizovanie výletov je mesto Svidník, v ktorom sú evidované cykloturistické trasy vrátane Šarišskej cyklomagistrály, trasy Karpatské výhľady a Floriánskej cyklotrasy.

Hoci Stročín nie je výrazným samostatným turistickým strediskom, môže byť súčasťou širšej ponuky výletov v regióne. Potenciál má predovšetkým nenáročná rekreácia, poznávanie prírodných hodnôt Ondavy a návšteva historických a kultúrnych lokalít v okolí.

Regionálna spolupráca v oblasti cestovného ruchu

Rozvoj cestovného ruchu v Stročíne je vhodné prepájať s aktivitami mesta Svidník, okolitých samospráv, kultúrnych inštitúcií a regionálnych organizácií cestovného ruchu. Spoločná propagácia turistických cieľov, kultúrnych podujatí, cyklotrás a prírodných zaujímavostí môže zvýšiť atraktivitu celého regiónu a podporiť miestne služby.

A. III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Polohový potenciál obce Stročín

Polohový potenciál obce Stročín sa hodnotí na základe jej geografickej polohy, dopravnej dostupnosti, prírodných podmienok a možností budúceho rozvoja. Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Svidník, v severovýchodnej časti Slovenska, v regióne Horného Šariša. Významnou výhodou je jej blízkosť k okresnému mestu Svidník, ktoré predstavuje prirodzené centrum pracovných príležitostí, služieb, školstva, zdravotníctva a verejnej správy. Stročín si zároveň zachováva vidiecky charakter a väzbu na okolité prírodné prostredie. Tieto podmienky vytvárajú predpoklady najmä pre rozvoj bývania, miestnej občianskej vybavenosti, drobného podnikania a komunitného života.

Geografická poloha

- Obec Stročín sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Svidník.
- Leží približne 5 km južne od mesta Svidník, ktoré je hlavným administratívnym, hospodárskym a obslužným centrom okresu.
- Obec sa nachádza v oblasti Ondavskej vrchoviny, ktorá je súčasťou geomorfologického celku Nízke Beskydy. Krajinný charakter územia ovplyvňuje údolie rieky Ondava a priľahlé pahorkatinné a vrchovinové oblasti.
- Poloha v blízkosti Svidníka umožňuje obyvateľom využívať širšiu ponuku pracovných príležitostí, obchodov, školských a zdravotníckych zariadení a ďalších služieb.
- Výhodou je spojenie pokojného vidieckeho prostredia s relatívne krátkou vzdialenosťou od okresného centra.

Dopravná dostupnosť

- Dopravná dostupnosť obce je významne ovplyvnená blízkosťou mesta Svidník a polohou pri cestnej sieti severovýchodného Slovenska.
- Cestné spojenie zabezpečuje prístup k okresnému centru a k ďalším sídlam regiónu. Dôležitú úlohu v širšom území zohráva cesta I/73, ktorá spája oblasť Svidníka so smerom na Prešov a s hraničným priechodom Vyšný Komárnik do Poľska.
- Blízkosť Svidníka uľahčuje dochádzanie za zamestnaním, vzdelávaním, zdravotnou starostlivosťou, nákupmi a administratívnymi službami.
- Pre každodenný život obyvateľov je dôležitá kvalita miestnych komunikácií, bezpečnosť pohybu chodcov a dostupnosť verejnej autobusovej dopravy.

- Dopravná poloha vytvára predpoklady na rozvoj bývania a miestnych služieb, pričom pri ďalšom rozvoji je potrebné prihliadať na bezpečnosť dopravy a na primerané napojenie nových lokalít na existujúcu cestnú infraštruktúru.

Prírodné podmienky

- Stročín leží v krajinnom prostredí Ondavskej vrchoviny, ktoré je charakteristické členitým reliéfom, údoliami vodných tokov, lúkami, poľnohospodárskou pôdou a lesnými porastmi.
- Prírodné podmienky vytvárajú predpoklady pre poľnohospodárske využívanie krajiny, individuálnu rekreáciu, prechádzky a cykloturistiku v širšom okolí obce.
- Vidiecky charakter územia a blízkosť prírody predstavujú hodnotu z hľadiska kvality bývania a oddychu.
- Pri využívaní územia je potrebné rešpektovať vodné toky, charakter reliéfu, ochranu pôdy a krajinných prvkov. Pri konkrétnych investičných zámeroch treba zohľadniť aj prípadné povodňové alebo iné prírodné riziká.
- Prírodný potenciál je vhodné rozvíjať citlivo, bez neprimeraného zaťaženia krajiny a bez narušenia jej ekologických funkcií.

Rozvojový potenciál

- Stročín je menšia vidiecka obec, ktorá vďaka blízkosti okresného mesta Svidník disponuje predpokladmi na stabilizáciu obyvateľstva a postupný rozvoj.
- Významný potenciál predstavuje individuálna bytová výstavba a obnova existujúceho bytového fondu, najmä v lokalitách, kde je možné zabezpečiť napojenie na potrebnú technickú a dopravnú infraštruktúru.
- Ďalšie možnosti rozvoja sú spojené s modernizáciou občianskej vybavenosti, zlepšovaním verejných priestranstiev, obnovou miestnych komunikácií a rozvojom služieb pre obyvateľov.
- Blízkosť Svidníka vytvára podmienky pre rozvoj drobného podnikania a služieb, ktoré môžu dopĺňať pracovné príležitosti a ponuku služieb v okresnom meste.
- Prírodné prostredie a kultúrno-historické dedičstvo obce môžu podporiť rozvoj miestnych kultúrnych aktivít, rekreácie a poznávania regiónu.
- Rozvojové zámery je potrebné koordinovať s platným územným plánom obce a kapacitnými možnosťami technickej infraštruktúry.

Celkové zhodnotenie polohového potenciálu

Polohový potenciál obce Stročín možno hodnotiť ako priaznivý najmä z hľadiska blízkosti okresného mesta Svidník, dostupnosti regionálnych služieb a zachovaného vidieckeho charakteru. Geografická poloha, cestné spojenie a prírodné prostredie vytvárajú predpoklady pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti a miestneho podnikania. Ďalší rozvoj obce by mal byť založený na primeranom využívaní územia, zlepšovaní kvality života obyvateľov a ochrane prírodných a kultúrno-historických hodnôt.

V programovom období 2026 – 2032 bude dôležité využiť výhody polohy v zázemí Svidníka, podporovať obnovu a rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry, vytvárať podmienky na bývanie a podnikanie a zároveň zachovať charakter obce ako príjemného vidieckeho sídla.

SWOT analýza a syntéza jej výsledkov

SWOT analýza predstavuje jeden z najvýznamnejších nástrojov na zhodnotenie silných a slabých stránok územia, jeho príležitostí a ohrození s cieľom stanoviť jeho špecifické prednosti, ktoré možno považovať za faktory budúceho rozvoja a súčasne rozhodnúť o opatreniach na odstránenie nedostatkov, ktoré obmedzujú jeho konkurencieschopnosť a budúci rozvoj.

SWOT analýza hodnotí vnútorné a vonkajšie faktory: vnútorné faktory zahŕňajú hodnotenie silných (Strenghts) a slabých stránok (Weaknesses) územia; vonkajšie faktory zahŕňajú hodnotenie príležitostí (Opportunities) a ohrození (Threats) súvisiacich s okolitým prostredím, s ktorým je dané územie v interakcii. Kvalitne spracovaná SWOT analýza predstavuje východiskový podklad pre stanovenie vhodnej stratégie pre budúci rozvoj územia.

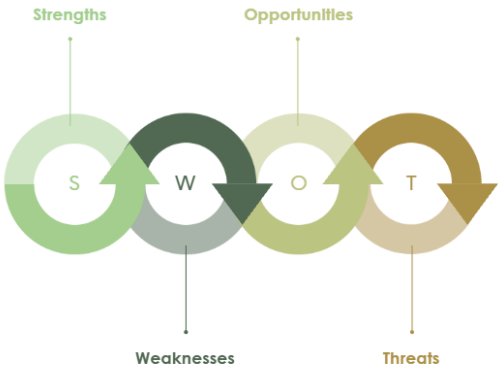

K určeniu stratégie dochádza vzájomným porovnávaním vnútorných a vonkajších faktorov: uskutočňuje sa komparácia vnútorných silných stránok a vonkajších príležitostí s cieľom stanoviť aktívnu rozvojovú stratégiu s prihliadnutím na územné špecifiká. Na strane druhej sa dáva do súladu množina slabých stránok s vonkajšími ohrozeniami s cieľom identifikovať najrizikovejšie faktory, ktoré bude treba aktívnou politikou eliminovať alebo celkom odstrániť.

Obyvateľstvo

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
- Relatívne stabilný počet obyvateľov v posledných rokoch v porovnaní s veľmi malými vidieckymi obcami - Pokojné vidiecke prostredie vhodné pre rodinné bývanie - Zachovaný komunitný charakter obce a miestne tradície - Aktívny spoločenský život a kultúrne podujatia podporujúce komunitu - Vyvážená pohlavná štruktúra	- Odliv mladých ľudí za vzdelaním a prácou - Kolísanie počtu obyvateľov a jeho pokles po dosiahnutí maxima v roku 2024 - Riziko starnutia obyvateľstva a znižovania podielu ekonomicky aktívnych osôb - Obmedzené možnosti pracovného uplatnenia priamo v obci
Príležitosti (O)	**Ohrozenia (T)**
- Prilákanie nových obyvateľov prostredníctvom rozvoja bývania - Podpora mladých rodín a vytváranie podmienok na ich zotrvanie v obci - Rozvoj komunitných a medzigeneračných aktivít - Zlepšovanie kvality života a dostupnosti služieb	- Pokračovanie demografického starnutia - Odliv mladých rodín do miest - Znižovanie počtu detí a tlak na udržanie služieb pre seniorov - Riziko postupného oslabovania komunitného života - Riziko depopulácie vidieckych oblastí

Občianska vybavenosť a technická infraštruktúra

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
- Zabezpečené základné služby pre obyvateľov - Dostupnosť technickej infraštruktúry základného charakteru, existujúca vodárenská a energetická infraštruktúra - Funkčné odpadové hospodárstvo a triedený zber odpadu - Materská škola v obci - Blízkosť zdravotných, školských a sociálnych zariadení vo Svidníku - Verejné priestory podporujúce komunitný život	- Obmedzená ponuka obchodov a služieb priamo v obci - Chýbajúce niektoré služby vyššieho významu - Závislosť od služieb v meste Svidník - Potreba modernizácie časti budov a technickej infraštruktúry - Investičné nároky na obnovu miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev - Potreba riešiť odolnosť zásobovania vodou počas období sucha

	- Obmedzené možnosti podnikateľskej infraštruktúry
Príležitosti (O)	**Ohrozenia (T)**
- Čerpanie eurofondov na obnovu infraštruktúry - Modernizácia verejných priestranstiev a technických sietí - Rozvoj digitálnej infraštruktúry - Rozvoj obnoviteľných zdrojov energie a znižovanie energetickej náročnosti budov - Rozširovanie kamerového systému a zvyšovanie bezpečnosti verejných priestorov	- Nedostatok finančných zdrojov na investície - Rast investičných nákladov (stavebné práce, energie, materiály) - Zhoršovanie technického stavu zariadení pri odkladaní opráv - Zvyšovanie nákladov na prevádzku a údržbu obecných zariadení - Závislosť od externého financovania - Odliv služieb do väčších centier

Samospráva

Silné stránky (S)	**Slabé stránky (W)**
- Aktívna obecná samospráva - Zachovanie miestnych tradícií a kultúrneho života - Blízkosť obyvateľov a samosprávy podporujúca komunikáciu - Skúsenosti s realizáciou rozvojových aktivít - Potenciál spolupráce s okolitými obcami	- Obmedzené finančné a personálne kapacity obce - Menší rozpočtový potenciál obce - Vyššia závislosť od externých zdrojov financovania - Obmedzené možnosti rozsiahlejších investícií - Administratívna záťaž *pri projektoch*
Príležitosti (O)	**Ohrozenia (T)**
- Zapájanie sa do regionálnych partnerstiev - Využívanie dotačných programov EÚ a SR - Rozvoj participácie obyvateľov - Medziobecná spolupráca pri službách - Digitalizácia verejnej správy a zlepšovanie informovanosti	- Znižovanie príjmov samospráv - Rast administratívnych požiadaviek - Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov - Zvýšená finančná náročnosť projektov - Legislatívne zmeny bez dostatočného financovania

Poloha a doprava

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
- Výhodná poloha v blízkosti mesta Svidník - Dobrá dostupnosť pracovných príležitostí a služieb v meste Svidník - Pokojné vidiecke prostredie pri zachovaní dostupnosti mesta - Regionálne cestné napojenie - Napojenie na regionálnu cestnú sieť severovýchodného Slovenska	- Závislosť každodenného dochádzania za prácou a službami - Absencia priameho napojenia na železničnú infraštruktúru - Vysoká závislosť od individuálnej automobilovej dopravy - Nedostatok cyklistickej infraštruktúry priamo v obci a v blízkosti obce - Potreba údržby miestnych komunikácií - Potreba zlepšovania bezpečnosti chodcov a pohybu v zastavanom území - Odsúvanie výstavby rýchlostnej cesty R4 - Prieťah cesty I/73 cez zastavané územie obce
Príležitosti (O)	**Ohrozenia (T)**
- Rekonštrukcia a dokončenie miestnych komunikácií a chodníkov - Zlepšenie bezpečnosti chodcov a dopravného značenia - Rozvoj cyklistických a rekreačných trás v nadväznosti na širší región - Koordinácia dopravných investícií s príslušnými správcami komunikácií	- Zvyšovanie nákladov na údržbu ciest - Zhoršovanie dostupnosti verejnej dopravy pri obmedzovaní spojov - Vyššia závislosť obyvateľov bez vlastného automobilu od verejnej dopravy - Odkladanie potrebných rekonštrukcií pre nedostatok financií

Prírodné podmienky a cestovný ruch

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
- Kvalitné prírodné prostredie a čisté ovzdušie Ondavskej vrchoviny a širšieho regiónu Nízkych Beskýd - Ekologicky stabilná krajina	- Obmedzená turistická infraštruktúra priamo v obci - Menšia ponuka ubytovacích, stravovacích a doplnkových služieb pre návštevníkov

- Vysoký podiel zelene, lesov a poľnohospodárskej krajiny - Vidiecky charakter krajiny - Potenciál pre pešiu turistiku, cykloturistiku a rekreačné aktivity - Kultúrno-historické pamiatky a tradície, ktoré prispievajú k identite obce	- Citlivosť územia na klimatické zmeny - Menšie vodné zdroje a závislosť od zrážok - Nedostatočne využitý potenciál miestnych prírodných a kultúrnych hodnôt - Potreba systematickej propagácie obce a jej podujatí
Príležitosti (O)	**Ohrozenia (T)**
- Rozvoj ekologického poľnohospodárstva - Adaptácia na klimatické zmeny - Environmentálne projekty a granty - Rozvoj vidieckeho a komunitného turizmu - Podpora miestnych produktov, tradičnej kultúry a komunitných aktivít - Spolupráca s regionálnymi organizáciami cestovného ruchu a kultúrnymi inštitúciami	- Zhoršenie biodiverzity - Nevhodné zásahy do krajiny - Negatívne dôsledky klimatických zmien vrátane období sucha a prívalových zrážok - Konkurencia silnejších turistických destinácií - Nedostatok investícií do cestovného ruchu - Slabá marketingová prezentácia obce

Tabuľka 19: SWOT analýza obce Stročín zdroj: vlastné spracovanie

SWOT analýza obce Stročín poukazuje na to, že medzi jej hlavné silné stránky patrí blízkosť okresného mesta Svidník, zachovaný vidiecky charakter, miestne kultúrne tradície a existujúca základná infraštruktúra. Tieto faktory vytvárajú predpoklady na zvyšovanie kvality života, podporu bývania a rozvoj komunitných aktivít.

Za významné slabé stránky možno považovať obmedzenú ponuku služieb priamo v obci, finančné možnosti samosprávy a potrebu postupnej modernizácie technickej a dopravnej infraštruktúry. Medzi príležitosti patrí využívanie externých finančných zdrojov, zlepšovanie energetickej efektívnosti, rozvoj bývania a podpora kultúrneho a spoločenského života. Hlavnými ohrozeniami sú rast investičných nákladov, neistota externého financovania, demografické zmeny a možné zhoršovanie dostupnosti služieb.

V programovom období 2026 – 2032 by sa obec mala zamerať na obnovu infraštruktúry, zvyšovanie bezpečnosti a kvality verejných priestorov, efektívnejšie hospodárenie s energiami a vodou, podporu mladých rodín a zachovanie miestnej kultúrnej identity.

Návrh rozvojového plánu obce Stročín na základe analýzy SWOT:

Návrh rozvojového plánu obce Stročín na roky 2026 – 2032 vychádza z identifikovaných silných a slabých stránok obce, ako aj z príležitostí a ohrození jej ďalšieho rozvoja. Hlavným zámerom je zvyšovanie kvality života obyvateľov, modernizácia infraštruktúry, podpora bývania a miestneho podnikania, ochrana životného prostredia a zachovávanie kultúrneho dedičstva obce.

Obyvateľstvo a kvalita života

Stabilizovať počet obyvateľov a vytvárať priaznivé podmienky pre mladé rodiny.

- podpora individuálnej a nájomnej bytovej výstavby,
- príprava vhodných stavebných pozemkov v súlade s územným plánom,
- vytváranie podmienok na príchod nových obyvateľov,
- zlepšovanie kvality bývania a verejných priestorov,
- podpora aktivít pre rodiny s deťmi, seniorov a ďalšie skupiny obyvateľstva,
- rozvoj komunitného života a posilňovanie medziľudských vzťahov.

Posilniť sociálnu súdržnosť a zachovať miestne tradície.

- organizovanie kultúrnych, spoločenských a komunitných podujatí,
- podpora dobrovoľníckych aktivít a občianskej angažovanosti,
- rozvoj voľnočasových a záujmových aktivít pre deti a mládež,
- podpora medzigeneračnej spolupráce,
- vytváranie podmienok na aktívne zapájanie seniorov do života obce,
- zlepšovanie informovanosti obyvateľov o aktivitách a rozvojových zámeroch samosprávy.

Občianska vybavenosť a technická infraštruktúra

Modernizovať technickú infraštruktúru obce a zvyšovať spoľahlivosť poskytovaných služieb.

- rekonštrukcia a dokončovanie miestnych komunikácií a chodníkov,
- modernizácia verejného osvetlenia,
- priebežná údržba a obnova technických zariadení obce,
- preverovanie kapacity elektrickej a plynárenskej distribučnej siete pri plánovaní novej výstavby,
- zlepšovanie spoľahlivosti zásobovania pitnou vodou a hľadanie riešení na zmiernenie dôsledkov sucha,
- rozvoj digitálnej infraštruktúry a zlepšovanie dostupnosti elektronických služieb,
- modernizácia a energetická optimalizácia verejných budov.

Skvalitniť občiansku vybavenosť a verejné priestory.

- rekonštrukcia budovy obecného úradu a rozšírenie možností využívania kultúrnej sály,
- revitalizácia centra obce a ďalších verejných priestranstiev,
- budovanie a modernizácia detských ihrísk a oddychových zón,
- dopĺňanie lavičiek, odpadkových košov, zelene a ďalšieho obecného mobiliáru,
- rozvoj kamerového systému na zvýšenie bezpečnosti verejných priestorov,
- modernizácia obecného rozhlasu,
- vytváranie podmienok na využívanie verejných priestorov pre kultúrne a komunitné aktivity.

Doprava a mobilita

Zvýšiť bezpečnosť a komfort dopravy v obci.

- rekonštrukcia a údržba miestnych komunikácií,
- výstavba, rekonštrukcia a dokončenie chodníkov,
- zvyšovanie bezpečnosti chodcov v zastavanom území,
- dopĺňanie a obnova dopravného značenia,
- zlepšovanie rozhľadových pomerov a bezpečnosti na rizikových miestach,
- koordinácia dopravných investícií so správcami ciest,
- zlepšovanie dostupnosti autobusových zastávok a bezpečnosti cestujúcich.

Podporiť pešiu a cyklistickú dopravu.

- vytváranie podmienok na bezpečný pohyb chodcov,
- preverenie možností rozvoja cyklistických prepojení v širšom okolí obce,
- podpora rekreačnej cyklistiky a peších trás,
- spolupráca s okolitými obcami pri rozvoji regionálnych trás,
- dopĺňanie oddychových prvkov na vhodných miestach pozdĺž rekreačných trás.

Hospodársky rozvoj a podnikanie

Vytvárať priaznivé podmienky pre miestne podnikanie a pracovné príležitosti.

- podpora drobného podnikania a poskytovania služieb obyvateľom,
- vytváranie vhodných podmienok pre podnikateľské aktivity v súlade s územným plánom,
- spolupráca s miestnymi podnikateľmi a zamestnávateľmi v okrese Svidník,
- informovanie podnikateľov o dostupných dotačných a podporných programoch,
- podpora remesiel a tradičných činností,
- využívanie možností medziregionálnej spolupráce.

Podporiť rozvoj vidieckej ekonomiky.

- podpora poľnohospodárskeho využívania vhodných plôch,
- propagácia miestnych produktov a služieb,
- vytváranie podmienok pre drobné doplnkové hospodárske aktivity,
- využívanie miestnych prírodných a kultúrnych zdrojov udržateľným spôsobom,
- podpora spolupráce medzi obcou, podnikateľmi a regionálnymi organizáciami.

Cestovný ruch, kultúra a šport

Zvýšiť atraktivitu obce a prezentovať jej kultúrne dedičstvo.

- pokračovanie v organizovaní Festivalu tradičnej kultúry,
- podpora obecných slávností, folklórnych vystúpení a ďalších kultúrnych podujatí,
- propagácia miestnych tradícií, zvykov a historických hodnôt,
- príprava informačných materiálov o obci a jej histórii,
- dokumentovanie spomienok pamätníkov a historických fotografií,
- spolupráca s Poddukliansky osvetovým strediskom vo Svidníku a ďalšími regionálnymi kultúrnymi inštitúciami,
- údržba a vhodná prezentácia sakrálnych a ďalších historických objektov.

Rozvíjať športové a voľnočasové aktivity.

- modernizácia existujúcich športových plôch a zariadení,
- výstavba a obnova detských ihrísk,
- podpora športových a pohybových aktivít pre deti, mládež a dospelých,
- organizovanie športových a komunitných podujatí,
- vytváranie oddychových zón a priestorov na trávenie voľného času,
- podpora spolupráce so športovými organizáciami a záujmovými skupinami v regióne.

Životné prostredie a adaptácia na klimatické zmeny

Chrániť prírodné zdroje a zlepšovať kvalitu životného prostredia.

- rozširovanie a údržba verejnej zelene,
- ochrana vodných tokov a hodnotných krajinných prvkov,
- podpora biodiverzity a vhodnej výsadby pôvodných druhov drevín,
- zlepšovanie čistoty verejných priestranstiev,
- podpora triedeného zberu komunálneho odpadu,
- rozvoj domáceho kompostovania a znižovanie množstva zmesového odpadu,
- prevencia vzniku nelegálnych skládok a zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov.

Zvýšiť odolnosť obce voči klimatickým zmenám a energetickým rizikám.

- hľadanie riešení na zadržiavanie dažďovej vody a podporu jej vsakovania,
- opatrenia na zmiernenie následkov sucha a prívalových zrážok,

- výsadba zelene na znižovanie prehrievania verejných priestorov,
- energetická obnova verejných budov,
- posudzovanie možností využitia fotovoltických systémov na vhodných obecných objektoch,
- modernizácia verejného osvetlenia s dôrazom na energetickú účinnosť,
- zvyšovanie energetickej efektívnosti pri plánovaní nových investícií.

Bezpečnosť a ochrana obyvateľov

Zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a pripravenosť obce na mimoriadne udalosti.

- postupné rozširovanie kamerového systému na odôvodnených miestach,
- modernizácia obecného rozhlasu a zlepšovanie informovania obyvateľov,
- podpora činnosti dobrovoľného hasičského zboru,
- údržba a modernizácia priestorov a vybavenia požiarnej zbrojnice,
- zlepšovanie pripravenosti na požiare, povodne, extrémne počasie a iné mimoriadne udalosti,
- informovanie obyvateľov o preventívnych opatreniach a postupoch pri ohrození.

Efektívna samospráva a financovanie rozvoja

Zvyšovať efektívnosť riadenia obce a zabezpečiť financovanie rozvojových priorít.

- pravidelná aktualizácia rozvojových priorít podľa potrieb obyvateľov,
- príprava kvalitných projektových zámerov a technickej dokumentácie,
- využívanie vhodných dotačných programov štátu, Európskej únie a Prešovského samosprávneho kraja,
- spolupráca s okolitými obcami a regionálnymi inštitúciami,
- transparentné informovanie verejnosti o rozpočte, investíciách a výsledkoch projektov,
- zapájanie obyvateľov do rozhodovania o prioritách rozvoja,
- pravidelné vyhodnocovanie plnenia opatrení PHRSR a pravidelná aktualizácia PHRSR.

Hlavné disparity a faktory rozvoja

Na základe vykonanej SWOT analýzy je možné identifikovať kľúčové disparity a faktory rozvoja územia. Kombináciou silných stránok a príležitostí získame hlavné faktory rozvoja, naopak, kombináciou slabých stránok a ohrození môžeme identifikovať hlavné disparity. Poznanie hlavných faktorov ako aj disparít prispieva k formulácii vhodnej stratégie, ktorou by sa v budúcnosti obec mala uberať.

Hlavné faktory rozvoja +	Hlavné disparity –
+ dopravné spojenie prostredníctvom ciest I/21, I/15 a cesty III. triedy v smere na Novú Polianku + potenciál zlepšenia dopravnej dostupnosti v súvislosti s plánovaným rozvojom nadradenej cestnej infraštruktúry vrátane R4 + uspokojivá poloha obce, ktorá umožňuje dostupnosť, resp. dochádzku za prácou do okresného mesta + stabilná finančná situácia obce a proaktívny prístup predstaviteľov samosprávy pri rozvojových projektoch + možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ + možnosť nadviazania spolupráce s okolitými obcami	– riziko postupného starnutia obyvateľstva – vysoká dopravná záťaž zastavaného územia obce – nedostatočne vybudovaná infraštruktúra sociálnych služieb – obmedzený rozsah pracovných príležitostí priamo v obci – nedostatočné využitie rozvojového potenciálu obce – absencia širšej ponuky tovarov a služieb – absencia širšej ponuky voľnočasových aktivít – povodňové riziko

Tabuľka 22: Hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity obce Stročín, zdroj: vlastné spracovanie

Budúci rozvoj obce

Podoba budúceho rozvoja obce Stročín bude závisieť od mnohých faktorov, z ktorých väčšina je zachytená aj vo vyššie uvedenej SWOT analýze. Svoju zásluhu na rozvoji obce budú mať všetci aktéri, ktorí sa podieľajú na tvorbe verejnej politiky samosprávy - zástupcovia samosprávy, ale aj občania a podnikateľské subjekty, či organizácie pôsobiace v obci Stročín. Zmierňovanie disparít sa stane efektívnejšie, ak sa rozvojové snahy zacielia na oblasti, ktoré sú z hľadiska potrieb občanov považované za najproblematickejšie a najakútnejšie. V neposlednom rade bude budúci rozvoj obce závisieť aj od vývoja národného hospodárstva a ekonomickej situácie na nadnárodnej úrovni. Významný vplyv na realizáciu rozvojových aktivít obcí má aj smerovanie politiky súdržnosti Európskej únie,

ktorá je vykonávaná prostredníctvom európskych fondov a jedným z jej cieľov je aj zmierňovanie regionálnych rozdielov.

STEEP analýza

Okrem SWOT analýzy je veľmi často používaná v strategickom plánovaní i takzvaná STEEP analýza, ktorá sa zameriava na komplex sociálnych, technických, ekonomických, ekologických a politických faktorov. Spoločenské faktory zahŕňajú predovšetkým faktory súvisiace so spôsobom života ľudí, ako napríklad demografické faktory, úroveň vzdelania, štruktúru školstva a mnoho ďalších príbuzných faktorov. Technické faktory predstavujú všetky faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a nových technológií, ktoré majú dopad na obec/región. Ekonomické faktory odrážajú hospodársky vývoj na mezo a makro úrovni a sú v nich obsiahnuté toky financií, tovarov, informácií a energií, problematika nezamestnanosti, platových podmienok, konkurencie a ďalších faktorov, ktoré môžu mať dopad na rozvoj územia. Z ekologických faktorov sa prihliada najmä na trvalo udržateľný rozvoj krajiny, ktorý úzko súvisí s limitovanými zdrojmi a stále narastajúcimi nárokmi na ich využívanie. Politické faktory predstavujú všetky faktory vyššej politickej moci, od štátnej až po medzinárodnú úroveň. Tieto faktory tvoria právny rámec podporujúci alebo, naopak, brzdiaci rozvoj obce.

Spoločenské faktory	* Demografické trendy na národnej a medzinárodnej úrovni * Zmeny v prístupe ku vzdelávaniu, inovácie vo vzdelávacom systéme * Zmeny v prístupe k práci a v prístupe k voľnému času * Vplyv médií na postoje obyvateľstva Migračné trendy
Technické faktory	* Nové technológie ovplyvňujúce domácnosti * Nové technológie ovplyvňujúce produktivitu práce a podnikové procesy * Vládna podpora v oblasti výskumu a vývoja * Tempo zavádzania inovácii * Vplyv inovácii na mobilitu, komunikácie...

Ekonomické faktory	* Príchod nových ekonomických subjektov do obce * Ekonomická situácia v regióne * Ekonomická situácia na národnej úrovni * Situácia na finančných trhoch * Výška daňového zaťaženia na všetkých úrovniach * Náhle a nepánované rozpočtové výdavky
Ekologické faktory	* Nepredvídateľné ekologické katastrofy * Tlak na zlepšovanie kvality životného prostredia ako na jeden z najvýznamnejších faktorov ovplyvňujúcich kvalitu života * Presadzovanie trvalo udržateľných politík na všetkých úrovniach
Politické faktory	* Politické rozhodnutia na medzinárodnej a národnej úrovni * Rozsah zapájania sa občanov pri tvorbe verejnej politiky obce * Zmeny v kompetenciách miestnych samospráv * Zmeny v spôsobe financovania miestnych samospráv * Politická stabilita na všetkých úrovniach

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia územia

Víza formulovaná v strategickom dokumente PHRSR odráža želanú predstavu obyvateľov o budúcnosti obce. Ideálny stav by mal byť dosiahnutý prostredníctvom zámerov, ktoré sú taktiež definované v tomto dokumente. Zámery by mali riešiť aktuálne nedostatky, ktoré obyvatelia obce vnímajú a zároveň by mali stavať na silných stránkach a snažiť sa v plnej miere využiť už existujúci potenciál obce. Hlavným cieľom vízie je poskytnúť užitočnú informáciu pre súčasných a potenciálnych obyvateľov, záujmové skupiny, podnikateľov, potenciálnych investorov, turistov, ale aj obec samotnú. V snahe priblížiť sa čo najviac stanovenej vízii formuluje samospráva v strategickej časti dokumentu PHRSR následne aj konkrétne opatrenia a v rámci nich konkrétne aktivity, ktorých uskutočnenie je potrebné na dosiahnutie vízie a na rozvoj obce.

„Obec Stročín bude modernou, atraktívnou a udržateľnou vidieckou obcou s kvalitným životným prostredím, rozvinutou technickou a občianskou vybavenosťou, aktívnym komunitným životom a priaznivými podmienkami pre bývanie, podnikanie a trávenie voľného času. Svoj rozvoj bude stavať na výhodnej polohe v zázemí mesta Svidník, zachovaní kultúrneho dedičstva a ochrane prírodných hodnôt územia.“

Táto vízia bude naplnená realizáciou strategických zámerov Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2026 – 2032.

Návrh stratégie rozvoja obce Stročín na roky 2026 - 2032

V súlade s platnou metodikou pre spracovanie dokumentu PHRSR boli stanovené tri prioritné oblasti rozvoja obce Stročín: **hospodárska, sociálna a environmentálna oblasť**, pričom všetky tieto oblasti spolu prispejú k dosiahnutiu vyššie uvedenej vízie. Konkrétne ciele a k nim prislúchajúce opatrenia boli v rámci jednotlivých oblastí formulované v súlade so záujmom dosiahnuť vyvážený, trvalo udržateľný rozvoj územia, pri rešpektovaní regionálnej politiky a s ohľadom na vnútorné špecifiká obce.

Vízia	
1. Prioritná oblasť – HOSPODÁRSKA	
CIEĽ: Zabezpečenie kvalitnej dopravnej, technickej a občianskej vybavenosti v obci	1.1 Zvýšenie bezpečnosti a komfortu dopravy v obci
	1.2 Podpora pešej a cyklistickej dopravy
	1.3 Skvalitnenie občianskej vybavenosti a verejných priestorov
	1.4 Modernizácia technickej infraštruktúry obce a zvyšovanie spoľahlivosť poskytovaných služieb
	1.5 Zvyšovanie bezpečnosti a informovanosti obyvateľov a pripravenosť obce na mimoriadne udalosti
2 . Prioritná oblasť – SOCIÁLNA	
CIEĽ: Poskytovanie kvalitných sociálnych služieb a doplnkových služieb, budovanie občianskej infraštruktúry	2.1 Stabilizovanie počtu obyvateľov a vytváranie priaznivých podmienok pre mladé rodiny
	2.2 Rozvoj športových a voľnočasových aktivít

3 . Prioritná oblasť – ENVIRONMENTÁLNA	
CIEĽ: Zabezpečenie kvalitnej technickej infraštruktúry a ochrany životného prostredia	3.1 Ochrana prírodných zdrojov a zlepšovanie kvality životného prostredia
	3.2 Zvýšenie odolnosti obce voči klimatickým zmenám a energetickým rizikám

Formulár S1: Tabuľka strategických cieľov a opatrení

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

V tejto časti dokumentu je hlbšie rozpracovaná hospodárska, sociálna a environmentálna oblasť – sú v nej uvedené konkrétne opatrenia a s nimi súvisiace projekty a aktivity, ktoré boli stanovené s cieľom zabezpečiť naplnenie vízie obce Stročín na roky 2026 - 2032. Programová časť dokumentu PHRSR uvádza tiež konkrétne merateľné ukazovatele plánovaných aktivít.

1. Prioritná oblasť – HOSPODÁRSKA		
CIEĽ: Zabezpečenie kvalitnej dopravnej, technickej a občianskej vybavenosti v obci	1.1 Zvýšenie bezpečnosti a komfortu dopravy v obci	1.1.1 Nová miestna komunikácia v Zóne ,,A" a v Zóna ,,B „
		1.1.2 Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií
	1.2 Podpora pešej a cyklistickej dopravy	1.2.1 Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov a miestnych komunikácií
	1.3 Skvalitnenie občianskej vybavenosti a verejných priestorov	1.3.1 Rekonštrukcia budovy OcÚ-rozšírenie kultúrnej sály
	1.4 Modernizácia technickej infraštruktúry obce a zvyšovanie spoľahlivosť poskytovaných služieb	1.4.1 Zabezpečenie intenzifikácie a posilnenia vodných zdrojov pre obecný vodovod Stročín, vyhľadanie nových vodných zdrojov a ich napojenie na existujúcu sieť s cieľom eliminovať výpadky dodávok pitnej vody v suchých obdobiach
	1.5 Zvyšovanie bezpečnosti a informovanosti obyvateľov a pripravenosť obce na mimoriadne udalosti	1.5.1 Dobudovanie a modernizácia obecného rozhlasu
		1.5.2 Rozšírenie kamerového systému na verejných priestranstvách kvôli prevencii kriminality

2 . Prioritná oblasť – SOCIÁLNA		
CIEĽ: Poskytovanie kvalitných sociálnych služieb a doplnkových služieb, budovanie občianskej infraštruktúry	2.1 Stabilizovanie počtu obyvateľov a vytváranie priaznivých podmienok pre mladé rodiny	2.1.1 Výstavba bytových domov v obci
	2.2 Rozvoj športových a voľnočasových aktivít	2.2.1 Výstavba a modernizácia detských ihrísk, podpora komunitných aktivít pre rodičov s deťmi
3 . Prioritná oblasť – ENVIRONMENTÁLNA		
CIEĽ: Zabezpečenie kvalitnej technickej infraštruktúry a ochrany životného prostredia	3.1 Ochrana prírodných zdrojov a zlepšovanie kvality životného prostredia	3.1.1 Vybudovanie alebo dovybavenie zberného miesta, podpora domáceho kompostovania a znižovanie objemu netriedeného odpadu
	3.2 Zvýšenie odolnosti obce voči klimatickým zmenám a energetickým rizikám	3.2.1 Energetická optimalizácia verejných budov (obecný úrad) – inštalácia fotovoltiky

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Zdroj	m.j.	2026	Cieľová hodnota	
					2029	2032
1.1.1 Nová miestna komunikácia v Zóne ,,A“ a v Zóna ,,B „						
Výsledok	Dĺžka novovybudovaných miestnych komunikácií	PD	m	0	917,73	917,73
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce + návštevníci	Všetci obyvatelia obce + návštevníci
1.1.2 Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií						
Výsledok	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií	PD	m	0	2 300	2 300
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce + návštevníci	Všetci obyvatelia obce + návštevníci
1.2.1 Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov a miestnych komunikácií						
Výsledok	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií	PD	m	0	2 300	2 300
Výsledok	Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov	PD	m	0	3 660	3 660
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce + návštevníci	Všetci obyvatelia obce + návštevníci
1.3.1 Rekonštrukcia budovy OcÚ- rozšírenie kultúrnej sály						
Výsledok	Plocha zrekonštruovaných priestorov	PD	m^2	0	95	95
Výsledok	Plocha novovybudovaných priestorov	PD	m^2	0	110	110

Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	575	Všetci obyvatelia obce + návštevníci	Všetci obyvatelia obce + návštevníci
1.4.1 Zabezpečenie intenzifikácie a posilnenia vodných zdrojov pre obecný vodovod Stročín, vyhľadanie nových vodných zdrojov a ich napojenie na existujúcu sieť s cieľom eliminovať výpadky dodávok pitnej vody v suchých obdobiach						
Výsledok	Dĺžka nového alebo upraveného vodovodného potrubia	PD	m	0	0	BD
Výsledok	Počet nových vodných zdrojov napojených na verejný vodovod	PD	počet	0	0	2
Dopad	Počet obyvateľov zásobovaných z posilneného systému	OcÚ	počet	0	0	Všetci obyvatelia obce
1.5.1 Dobudovanie a modernizácia obecného rozhlasu						
Výsledok	Počet nových alebo vymenených reproduktorov a rozhlasových jednotiek	PD	počet	0	70	70
Výsledok	Rozsah územia obce pokrytého funkčným rozhlasovým signálom	OcÚ	%		100	100
Dopad	Počet obyvateľov s dostupným pokrytím obecným rozhlasom	OcÚ	počet		Všetci obyvatelia obce	Všetci obyvatelia obce
1.5.2 Rozšírenie kamerového systému na verejných priestranstvách kvôli prevencii kriminality						
Výsledok	Počet nových inštalovaných kamerových zariadení	PD	počet	0	6	6
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy projektu	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce	Všetci obyvatelia obce
2.1.1 Výstavba bytových domov v obci						

Výsledok	Počet nových bytových domov	PD	počet	0	0	1
Výsledok	Počet nových bytových jednotiek	PD	počet	0	0	18
Výsledok	Plocha novovybudovaných bytov celkom	PD	m^2	0	0	850
Dopad	Počet osôb, ktoré získali prístup k bývaniu v rámci projektu	OcÚ	počet	0	0	60
2.2.1 Výstavba a modernizácia detských ihrísk, podpora komunitných aktivít pre rodičov s deťmi						
Výsledok	Počet novovybudovaných detských ihrísk	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Počet zmodernizovaných detských ihrísk	OcÚ	počet	0	0	0
Výsledok	Plocha novovybudovaných a zrekonštruovaných ihrísk celkom	PD	m2	0	150	150
Dopad	Počet detí využívajúcich vybudované a zmodernizované ihriská	OcÚ	počet	0	100	100
3.1.1 Vybudovanie alebo dovybavenie zberného miesta, podpora domáceho kompostovania a znižovanie objemu netriedeného odpadu						
Výsledok	Počet vybudovaných a zmodernizovaných zberných miest	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Počet obstaraných kontajnerov a zberných nádob	OcÚ	počet	0	133	133

Výsledok	Množstvo vytriedeného odpadu	PD	ton	0	30	30
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy z projektu	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce	Všetci obyvatelia obce
Dopad	Počet osôb zapojených do domáceho kompostovania	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce	Všetci obyvatelia obce
3.2.1 Energetická optimalizácia verejných budov (obecný úrad) – inštalácia fotovoltiky						
Výsledok	Počet nainštalovaných fotovoltických systémov	OcÚ/ PD	počet	0	1	1
Výsledok	Ročná výroba elektrickej energie z fotovoltiky	PD	kWh	0	12 600	12 600
Dopad	Ročná úspora nákladov na elektrickú energiu	OcÚ	EUR	0	2 000,00	2 000,00
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy z projektu	OcÚ	počet	0	575	575

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Nová miestna komunikácia v Zóne ,,A" a v Zóna ,,B „
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	S projektom sa začalo už v roku 2024, kedy sa začalo s odkupovaním pozemkov, v roku 2026 bola vypracovaná projektová dokumentácia a pokračuje sa v majetkoprávnom vysporiadaní pozemkov naďalej.
Stav projektu pred realizáciou	Absencia miestnych komunikácií v obci. V obci Stročín prebieha v posledných rokoch výstavba nových rodinných domov, čo viedlo k vybudovaniu novej lokality s rodinnými domami. V súčasnosti však v tejto novovzniknutej štvrti chýba adekvátna dopravná infraštruktúra. Prístup k nehnuteľnostiam je zabezpečený len po nespevnených, prípadne provizórnych komunikáciách. Tento stav spôsobuje značné komplikácie v každodennom živote obyvateľov (zvýšená prašnosť v lete, blato a neprejazdnosť v zime). Čo je však najkritickejšie je absencia plnohodnotnej miestnej komunikácie, znemožňuje to bezpečný a rýchly prístup vozidiel integrovaného záchranného systému (hasiči, záchranná služba) a vozidiel údržby, či odvozu komunálneho odpadu. Realizácia projektu je preto nevyhnutná pre odstránenie tohto infraštruktúrneho dlhu a zabezpečenie základných životných potrieb občanov.
	Projekt sa momentálne nachádza vo fáze pokročilej prípravy a majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod plánovanou miestnou komunikáciou. Obec už úspešne majetkovo vyrovnala a odkúpila majoritnú časť dotknutých pozemkov, ktoré sú už zapísané do vlastníctva obce. V súčasnosti prebiehajú záverečné rokovania s poslednými vlastníkmi zostávajúcich parcelných častí s cieľom kompletne sceliť pozemky pod budúcou cestou. Je vypracovaná projektová dokumentácia a následné stavebné konanie. Ukončenie majetkovoprávneho vyrovnania je kľúčovým krokom k dosiahnutiu plnej pripravenosti projektu pre samotnú realizáciu stavebných prác.
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života obyvateľov dobudovaním a zlepšením kvality dopravnej infraštruktúry obce; Vytvorenie plnohodnotných podmienok pre mladé rodiny, čím sa zabráni odlivu obyvateľov z obce; Napojenie novovybudovanej obytnej zóny na existujúcu sieť miestnych komunikácií obce
Výstupy	Novovybudované miestne komunikácie, vyššia bezpečnosť a komfort účastníkov cestnej premávky. • Prístup k infraštruktúre pre 6 existujúcich a 10 plánovaných rodinných domov (cca 45 obyvateľov). • Sprístupnenie lokality pre integrovaný záchranný systém.
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, motoristi
Indikátory monitoringu	Dĺžka novovybudovaných miestnych komunikácií: 917,73 m Cesta bude rozdelená do 5 vetiev: • vetva „A" – obslužná cestná komunikácia kat. MO3 6,5/40 a MO3 7/40 v celkovej dĺžke 333,14 m

	• vetva „B“ – obslužná cestná komunikácia kat. MO3 6,5/40 v celkovej dĺžke 269, 66 m • vetva „C“ – obslužná cestná komunikácia kat. MO3 7/40 v celkovej dĺžke 145,50 m • vetva „D“ – obslužná cestná komunikácia kat MO3 5/30 v celkovej dĺžke 73,66 m • vetva „E“ – obslužná cestná komunikácia kat MO3 7/40 v celkovej dĺžke 125,77 m Pre umožnenie prístupu pre peších k súkromným pozemkom sa navrhujú chodníky pre peších šírky 1,5 m, celkovej dĺžky 884,90 m. Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít. Využitie bude pre celú obec – cca 575 ľudí					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier			Február 2026		
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad			November 2026 – december 2026		
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ			December 2026 - marec 2027		
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt					
Realizácia projektu	Dodávateľ			Máj 2027 - máj 2028		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	5 500,00	0,00	0,00	0,00	5 500,00	0,00
Verejné obstarávanie	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	3 500,00	0,00	0,00	0,00	3 500,00	0,00
Realizácia projektu	518 000,00	440 300,00	51 800,00	0,00	25 900,00	0,00
Spolu	**530 000, 00**	**521 000,00**	**0,00**	**0,00**	**9 000,00**	**0,00**

Základné údaje o projektovom zámere		
Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií a chodníkov	
Garant	Obec Stročín	
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce	
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ	
Začatie a ukončenie projektu	November 2026 - december 2028	
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav niektorých úsekov miestnych komunikácií v obci. Miestne komunikácie a chodníky v obci Stročín sú v súčasnosti v nevyhovujúcom až havarijnom technickom stave. V dôsledku veku infraštruktúry, klimatických vplyvov a narastajúceho dopravného zaťaženia vykazujú povrchy ciest hlboké výtlky a deformácie, ktoré bezprostredne ohrozujú bezpečnosť cestnej premávky a spôsobujú škody na motorových vozidlách. Chodníky pre peších sú na mnohých miestach popraskané, prepadnuté a majú narušené obrubníky, čo predstavuje vážne bezpečnostné riziko pre chodcov, najmä pre seniorov, deti a mamičky s kočíkmi. Zásadným problémom je absencia funkčného odvodnenia. Počas dažďov dochádza k hromadeniu a stojatej vode na vozovke a chodníkoch. Táto situácia nielen obmedzuje pohyb občanov, ale pri mrazoch devastuje podložie ciest a zaplavuje priľahlé súkromné pozemky. Rekonštrukcia je nevyhnutná pre zamedzenie ďalších škôd a zaistenie bezpečnosti.	
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života obyvateľov rekonštrukciou a zlepšením kvality dopravnej infraštruktúry obce	
Výstupy	Zrekonštruované miestne komunikácie, vyššia bezpečnosť a komfort účastníkov cestnej premávky. Zrekonštruované budú miestne komunikácie a chodníky v celej obci.	
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, motoristi	
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií: 2 300 m Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov: 3 660 m Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít – využívať MK a chodníky budú všetci obyvatelia obce, návštevníci obce teda viac ako 575 osôb	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom	
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Január 2027
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	Február 2027 – júl 2027
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	Júl 2027 – september 2027
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt	September 2027- december 2027

Realizácia projektu	Dodávateľ					
Kolaudácia	Stavebný úrad				-	
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	5 000,00	4 250,00	500,00	0,00	250,00	0,00
Verejné obstarávanie	3 500,00	2 975,00	350,00	0,00	175,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	3 500,00	2 975,00	350,00	0,00	175,00	0,00
Realizácia projektu	800 000,00	680 000,00	80 000,00	0,00	40 000,00	0,00
Spolu	**812 000,00**	**690 200,00**	**81 200,00**	**0,00**	**40 600,00**	**0,00**

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Rekonštrukcia budovy OcÚ- rozšírenie kultúrnej sály
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	2027 - 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav kultúrnej sály. Kultúrna sála Obecného úradu v obci Stročín je v súčasnosti jediným vnútorným priestorom určeným na organizovanie kultúrnych, spoločenských, pamätných a reprezentačných podujatí. Jej aktuálna kapacita je však kriticky obmedzená na maximálne 90 osôb, čo je pre potreby moderného rozvoja obce a záujmu občanov úplne nepostačujúce. Pri organizovaní tradičných podujatí (napr. Deň matiek, Mesiac úcty k starším, obecné plesy, folklórne vystúpenia či schôdze občianskych združení) naráža obec na kapacitný strop. Súčasné priestory neumožňujú uspokojiť dopyt obyvateľov, čo vedie k ich vyčleňovaniu z komunitného života. Absencia priestoru pre účinkujúcich (zázemie, šatne) a stiesnené podmienky obmedzujú rozsah a kvalitu podujatí. Realizácia prístavby a rozšírenia sály je nevyhnutná na vytvorenie reprezentatívneho, bezpečného a kapacitne vyhovujúceho priestoru pre všetkých občanov. Predkladaný dokument predstavuje prvotný koncepčný zámer obce, pre ktorý doposiaľ neboli iniciované nadväzujúce administratívne ani projekčné kroky. Samospráva týmto deklaruje svoj dlhodobý investičný plán a v strednodobom horizonte sa bude aktívne uchádzať o mimorozpočtové finančné zdroje (dotácie a eurofondy) s cieľom zabezpečiť plné krytie nákladov na vypracovanie projektovej dokumentácie aj samotnú realizáciu stavby. Kde (Lokalita): Budova Obecného úradu v obci Stročín (Stročín 15). Prístavba sa zrealizuje na priľahlej obecnej parcele priamo nadväzujúcej na súčasný objekt OcÚ s pôdorysnou výmerou 232 m². Aký typ (Rozsah stavby): Typ projektu: Rekonštrukcia a prístavba budovy občianskej vybavenosti. Zámerom je realizácia prístavby o výmere cca 100 m² až 120 m², čím sa takmer zdvojnásobí úžitková plocha kultúrneho zázemia obce.

	Aká kapacita: Navýšenie súčasnej kapacity sály z maximálne 90 osôb na 150 až 180 osôb súčasne.
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života obyvateľov rekonštrukciou obecných budov. Cieľom je zlepšiť materiálno-technické podmienky na organizovanie kultúrnych, spoločenských a komunitných podujatí v obci Stročín prostredníctvom rekonštrukcie a rozšírenia existujúcich priestorov obecného úradu. Realizáciou projektu sa zvýši kapacita a funkčnosť kultúrnej sály, zlepší sa kvalita zázemia pre obyvateľov a vytvoria sa vhodnejšie podmienky na organizovanie kultúrnych programov, stretnutí, osláv a ďalších aktivít podporujúcich spoločenský život, komunitnú súdržnosť a zachovávanie miestnych tradícií.
Výstupy	Zrekonštruovaná a rozšírená budova obecného úradu s kultúrnou sálou, zvýšená kapacita priestorov určených na podujatia, zlepšené podmienky pre organizáciu spoločenských podujatí, skvalitnené zázemie. Navýšenie kapacity priestorov o 100%.
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, miestne kultúrne a spoločenské organizácie a združenia
Indikátory monitoringu	Plocha zrekonštruovaných priestorov: 95 m^2 Plocha novovybudovaných priestorov 110 m^2 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít (kapacita sály) – sála bude dostupná pre všetkých obyvateľov a návštevníkov obce Stročín, prioritne však pre občanov obce: 575 obyvateľov
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu
Poznámky	-

Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Marec 2027
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	Máj 2027
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	Júl 2027
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt	Október 2027
Realizácia projektu	Dodávateľ	Máj 2028
Kolaudácia	Stavebný úrad	-

Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	15 000,00	12 750,00	1 500,00	0,00	750,00	0,00
Verejné obstarávanie	3 000,00	2 550,00	300,00	0,00	150,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	3 000,00	2 550,00	300,00	0,00	150,00	0,00
Realizácia projektu	279 000,00	237 150,00	27 900,00	0,00	13 950,00	0,00
Spolu	300 000,00	255 000,00	30 000,00	0,00	15 000,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Zabezpečenie intenzifikácie a posilnenia vodných zdrojov pre obecný vodovod Stročín, vyhľadanie nových vodných zdrojov a ich napojenie na existujúcu sieť s cieľom eliminovať výpadky dodávok pitnej vody v suchých obdobiach
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	2027- 2032
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav dodávok pitnej vody v obci, najmä v suchých obdobiach. Obec Stročín v súčasnosti čelí kritickému problému s nedostatočnou kapacitou a výdatnosťou vlastných vodných zdrojov, ktoré zásobujú obecný vodovod. Súčasný prítok vody z existujúcich prameňov je dlhodobo slabý a nepokrýva reálnu spotrebu obyvateľov, podnikov a občianskej vybavenosti v obci. Táto nepriaznivá situácia sa rapídne zhoršuje najmä v suchých hydrologických obdobiach (počas letných mesiacov a pretrvávajúceho bezzrážkového počasia), kedy dochádza k vážnym výpadkom dodávok pitnej vody. Aby obec zamedzila úplnému odstaveniu vodovodu a eliminovala dopady na občanov, je nútená situáciu riešiť neustálym a finančne nákladným dočerpávaním a nákupom vody zo skupinového vodovodu Starina. Tento stav zapríčiňuje vysokú finančnú a prevádzkovú závislosť obce od externého dodávateľa, neúmerne zaťažuje obecný rozpočet a z dlhodobého hľadiska je neudržateľný. Absencia stabilného vlastného zdroja vody navyše brzdí akýkoľvek ďalší rozvoj obce, vrátane plánovanej bytovej či individuálnej výstavby, a znižuje celkovú kvalitu života a bezpečnosť obyvateľov v oblasti prístupu k základným životným potrebám. Projekt sa nachádza v počiatočnej fáze koncepčného zámeru a strategického plánovania. Samospráva doposiaľ nedisponuje hydrogeologickým prieskumom, projektovou dokumentáciou a neboli iniciované žiadne administratívne kroky k spracovaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). Cieľom zaradenia tohto zámeru do strategických plánov obce je zadefinovať kritickú infraštruktúrnu prioritu a vytvoriť legislatívny základ pre budúce uchádzanie sa o externé dotačné zdroje a štátne príspevky. Finančné prostriedky budú v strednodobom horizonte žiadané ako na samotnú realizáciu, tak aj na predchádzajúce nevyhnutné prieskumné a projekčné práce.
Cieľ projektu	Cieľom projektu je skvalitnenie a dobudovanie technickej infraštruktúry v obci. Cieľom je najmä zabezpečiť dlhodobo stabilné, bezpečné a dostatočné zásobovanie obyvateľov obce Stročín pitnou vodou prostredníctvom vyhľadania nových vodných zdrojov, zvýšenia kapacity existujúcich zdrojov a ich napojenia na sústavu obecného vodovodu. Realizáciou projektu sa zníži riziko výpadkov dodávok pitnej vody v období sucha a zvýšenej spotreby, zvýši sa spoľahlivosť vodárenskej infraštruktúry a posilní sa odolnosť obce voči dôsledkom klimatických zmien.
Výstupy	Vyhľadané a hydrogeologicky overené nové zdroje pitnej vody, napojené nové vodné zdroje na sieť verejného vodovodu, zvýšená kapacita

	systému zásobovania pitnou vodou, eliminácia rizika výpadkov v dodávkach pitnej vody. Cieľom je zabezpečiť zásobovanie vodou pre celú obec – 575 obyvateľov.					
Užívatelia	Obyvatelia obce, podnikateľské subjekty pôsobiace v obci					
Indikátory monitoringu	Dĺžka nového alebo upraveného vodovodného: BD Počet nových vodných zdrojov napojených na verejný vodovod: 2 Počet obyvateľov zásobovaných z posilneného systému: 575					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier			Apríl 2028		
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad			Október 2028		
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ			Február 2029		
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			Február 2029		
Realizácia projektu	Dodávateľ			September 2029 – Jún 2030		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	7 500,00	6 375,00	750,00	0,00	375,00	0,00
Verejné obstarávanie	2 500,00	2 125,00	250,00	0,00	125,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	4 500,00	3 825,00	450,00	0,00	225,00	0,00
Realizácia projektu	115 500,00	98 175,00	11 550,00	0,00	5 775,00	0,00
Spolu	130 000,00	110 500,00	13 000,00	0,00	6 500,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Dobudovanie a modernizácia obecného rozhlasu
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	Január 2027 – december 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav obecného rozhlasu, nevyhovujúci stav pokrytia. Súčasný systém verejného obecného rozhlasu v obci Stročín je technicky zastaralý a nespĺňa súčasné štandardy pre efektívne a spoľahlivé informovanie obyvateľstva. Dlhodobé vystavenie infraštruktúry

	poveternostným vplyvom malo za následok vysokú poruchovosť vedenia, degradáciu reproduktorov a výrazný pokles kvality zvukového prenosu, ktorý je na mnohých miestach nezrozumiteľný. Zásadným problémom je zároveň nedostatočné priestorové pokrytie obce. V dôsledku dynamického rozvoja rezidenčnej výstavby vznikli v obci nové lokality s rodinnými domami, v ktorých úplne absentujú rozhlasové prijímače. Obyvatelia týchto nových štvrtí sú tak odrezaní od dôležitých informácií poskytovaných samosprávou. Tento stav predstavuje nielen informačný deficit, ale aj bezpečnostné riziko, nakoľko súčasný systém nedokáže v prípade krízových situácií (živelné pohromy, havárie) zabezpečiť varovanie a evakuáciu 100 % obyvateľov na celom území obce. Projekt sa nachádza vo fáze aktívnej projektovej a administratívnej prípravy. V súčasnosti prebieha v spolupráci s externou poradenskou spoločnosťou vypracovanie kompletnej žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP), resp. dotačného projektu. Paralelne s týmto procesom sa definujú technické parametre modernizácie (prechod na bezdrôtovú technológiu a rozšírenie do novej štvrte) a pripravujú sa podklady pre úvodné schvaľovacie procesy. Cieľom je predložiť finálny projektový balík hneď po oficiálnom vyhlásení najbližšej relevantnej výzvy z externých fondov.
Cieľ projektu	Cieľom je skvalitnenie a dobudovanie technickej infraštruktúry v obci. Cieľom projektu je skvalitniť a modernizovať systém obecného rozhlasu v obci Stročín s cieľom zabezpečiť spoľahlivé, včasné a dostupné informovanie obyvateľov o dianí v obci, činnosti samosprávy, kultúrnych a spoločenských podujatiach, mimoriadnych udalostiach a krízových situáciách. Realizáciou projektu sa zvýši technická úroveň a funkčnosť obecného rozhlasu, zlepší sa pokrytie územia obce a posilní sa informovanosť a bezpečnosť obyvateľov.
Výstupy	Dobudovaný a modernizovaný systém obecného rozhlasu, zlepšené pokrytie územia rozhlasovým signálom, zlepšené podmienky na informovanie obyvateľov. Projekt bude mať prínos pre všetkých obyvateľov obce. Cca 575 osôb. Počet zmodernizovaných systémov verejného rozhlasu: 1 ks (komplexný systém v obci Stročín). Počet novonainštalovaných rozhlasových ústrední: 1 ks (hlavné vysielacie pracovisko na Obecnom úrade s digitálnym softvérom a mikrofónom). Počet osadených bezdrôtových rozhlasových hlásičov: 70 ks (samostatné rádiové prijímače s reproduktormi a batériovým/solárnym napájaním umiestnené na stĺpoch). Počet pokrytých obytných zón / lokalít v obci: 100 % územia obce vrátane novovzniknutej lokality s rodinnými domami. Počet vypracovaných technických dokumentácií a akustických štúdií: 1 ks (dokumentácia pre optimálne šírenie zvuku bez hluchých miest).
Užívatelia	Obyvatelia obce, podnikateľské subjekty pôsobiace v obci, predstavitelia obecnej samosprávy
Indikátory monitoringu	Počet nových alebo vymenených reproduktorov a rozhlasových jednotiek: 70 nových rozhlasových jednotiek a 1 ks nová rozhlasová ústredňa, ktorou sa bude obsluhovať rozhlas. Rozsah územia obce pokrytého funkčným rozhlasovým signálom: 100 % Počet obyvateľov s dostupným pokrytím obecným rozhlasom: 575 osôb
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom

Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier			November - december 2026		
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad			November - december 2026		
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ			November - december 2026		
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			November - december 2026		
Realizácia projektu	Dodávateľ			Január 2027 - september 2027		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 500,00	1 275,00	150,00	0,00	75,00	0,00
Verejné obstarávanie	1 000,00	850,00	100,00	0,00	50,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	1 500,00	1 275,00	150,00	0,00	75,00	0,00
Realizácia projektu	19 000,00	16 150,00	1 900,00	0,00	950,00	0,00
Spolu	23 000,00	19 550,00	2 300,00	0,00	1 150,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Rozšírenie kamerového systému na verejných priestranstvách kvôli prevencii kriminality
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	Január 2027 – december 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav/ absencia kamerového pokrytia v obci, zvýšená kriminalita v obci. V obci Stročín v súčasnosti pretrváva nepriaznivý stav v oblasti bezpečnosti a ochrany verejného poriadku, ktorý je zapríčinený absentujúcim, resp. kriticky nedostatočným pokrytím územia kamerovým systémom. Súčasný nízky počet kamier nedokáže efektívne monitorovať kľúčové verejné priestranstvá, čo vedie k opakovaným prejavom vandalizmu, poškodzovaniu obecného majetku (napr. prvky drobnej architektúry, detské ihrisko, oplotenia) a k narúšaniu občianskeho spolužitia. Zásadným a dlhodobým problémom je zároveň nekontrolované vytváranie nelegálnych skládok odpadu na odľahlejších miestach a v okrajových častiach obce. Tento stav priamo znečisťuje životné prostredie, kazí

	estetický vzhľad obce a samospráve generuje neúmerné a opakované finančné náklady na ich likvidáciu a čistenie územia. Kvôli chýbajúcej monitorovacej technológii je identifikácia a usvedčenie páchateľov takmer nemožné. Rozšírenie a modernizácia kamerového systému sú preto nevyhnutné na účinnú prevenciu, ochranu investícií obce a zabezpečenie poriadku. Projekt sa nachádza vo fáze aktívnej projektovej a administratívnej prípravy. V súčasnosti prebieha v spolupráci s externou poradenskou spoločnosťou vypracovanie kompletnej žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP), resp. dotačného projektu. Paralelne s týmto procesom sa definujú technické parametre modernizácie (prechod na bezdrôtovú technológiu a rozšírenie do novej štvrte) a pripravujú sa podklady pre úvodné schvaľovacie procesy. Cieľom je predložiť finálny projektový balík hneď po oficiálnom vyhlásení najbližšej relevantnej výzvy z externých fondov.	
Cieľ projektu	Cieľom projektu je zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce Stročín prostredníctvom rozšírenia kamerového systému na vybraných verejných priestranstvách. Projekt je zameraný na prevenciu kriminality, vandalizmu a poškodzovania obecného majetku, zlepšenie dohľadu nad verejnými priestormi a vytvorenie bezpečnejšieho prostredia pre obyvateľov.	
Výstupy	Rozšírený kamerový systém na vybraných verejných priestranstvách obce, nainštalované nové kamerové zariadenia, zlepšený dohľad nad verejnými priestranstvami, lepšia prevencia kriminality a vandalizmu, zvýšená bezpečnosť obyvateľov. Počet monitorovaných verejných priestranstiev (lokalít): 6 rizikových zón - detské ihrisko, okolie OcÚ, priestranstvo s kontajnermi na triedený odpad a veľkoplošné kontajneri, vstup/výstup z obce, lokality s rizikom čiernych skládok) Počet vybudovaných centrálnych monitorovacích pracovísk: 1 ks (záznamové zariadenie - NVR server so softvérom a monitorom umiestnený na Obecnom úrade). Počet osadených monitorovacích kamier: 6 ks moderných digitálnych IP kamier s vysokým rozlíšením a nočným videním. Počet vypracovaných bezpečnostných projektov (GDPR): 1 ks (legislatívne povinná dokumentácia na ochranu osobných údajov pre prevádzku kamerového systému).	
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, podnikateľské subjekty pôsobiace v obci, predstavitelia obecnej samosprávy	
Indikátory monitoringu	Počet nových inštalovaných kamerových zariadení: 6 Počet osôb využívajúcich výstupy projektu: 575	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom	
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Október 2026 - november 2026
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	November 2026

Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ			November 2026		
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			November 2026 - december 2026		
Realizácia projektu	Dodávateľ			December 2026 - september 2027		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 000,00	850,00	100,00	0,00	50,00	0,00
Verejné obstarávanie	500,00	425,00	50,00	0,00	25,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	800,00	680,00	80,00	0,00	40,00	0,00
Realizácia projektu	6 000,00	5 100,00	600,00	0,00	300,00	0,00
Spolu	8 300,00	7 055,00	830,00	0,00	415,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Výstavba bytových domov v obci
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	Január 2028 – december 2031
Stav projektu pred realizáciou	Absencia možností pre bývanie v obci, najmä pre mladé rodiny a sociálne znevýhodnené skupiny. Obec Stročín dlhodobo čelí nepriaznivému demografickému vývoju, ktorý sa prejavuje postupným starnutím populácie a každoročným poklesom počtu obyvateľov. Tento trend vyľudňovania je spôsobený najmä absenciou dostupného nájomného alebo štartovacieho bývania, čo núti mladé rodiny a mladých dospelých odchádzať z obce do väčších miest alebo susedných regiónov. Súčasný realitný trh v obci ponúka takmer výhradne individuálnu výstavbu rodinných domov, ktorá je však pre mnohé začínajúce rodiny finančne nedostupná. Ak obec nedokáže poskytnúť cenovo dostupné formy bývania, hrozí ďalší odliv obyvateľov v produktívnom veku, čo bude mať negatívny dopad na fungovanie miestnej infraštruktúry, rozpočet obce (výnos podielových daní) a celkový komunitný život. Výstavba obecných bytových domov je preto strategickým krokom k stabilizácii populácie a zvráteniu tohto negatívneho trendu. Projekt sa momentálne nachádza v počiatočnej fáze koncepčného zámeru a dlhodobého strategického plánovania. Samospráva nateraz nedisponuje vybraným pozemkom, architektonickou štúdiou, realizačnou projektovou dokumentáciou a neboli podniknuté žiadne administratívne ani projekčné kroky k spracovaniu žiadostí o financovanie. Cieľom zaradenia tohto zámeru do PHSR je zadefinovať rozvojovú prioritu obce v oblasti bytovej politiky, ktorá v strednodobom horizonte umožní obci

	uchádzať sa o kombinované externé financovanie (Dotácie Ministerstva dopravy SR a úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania - ŠFRB) na projektovú prípravu aj samotnú výstavbu.	
Cieľ projektu	Cieľom projektu je rozšíriť možnosti bývania v obci Stročín prostredníctvom výstavby bytových domov a vytvoriť dostupné a kvalitné podmienky na bývanie pre súčasných aj budúcich obyvateľov. Projekt je zameraný na podporu bytovej výstavby, stabilizáciu obyvateľstva, vytváranie podmienok pre mladé rodiny a domácnosti, ktoré majú záujem usadiť sa v obci, a podporu dlhodobého demografického a sociálneho rozvoja obce.	
Výstupy	Vybudované nové bytové domy na území obce Stročín, zlepšenie dostupnosti bývania, stabilizovaný počet obyvateľov. Typ projektu: Novostavba bytového domu s charakterom obecných nájomných bytov (štartovacie bývanie). Projekt bude typovo koncipovaný ako nízkoenergetická bytová budova (kategória A0) s prevažujúcim zastúpením 2-izbových a 3-izbových bytových jednotiek, ktoré sú najžiadanejšie pre cieľovú skupinu mladých rodín s deťmi. Miesto výstavby nových bytových domov – presná parcela bude určená v nadväzujúcej fáze na základe aktualizácie Územného plánu obce a majetkovoprávnych možností samosprávy (prednostne na budúcich obecných pozemkoch) Počet novovybudovaných bytových domov: 1 Počet novovzniknutých bytových jednotiek (bytov): 18 obecných nájomných bytov. Celková podlahová/úžitková plocha bytov: cca 700 m² (podľa finálneho projektu). Počet novovytvorených parkovacích miest: 24 (štandardne sa plánuje 1,5 až 2 parkovacie miesta na jeden byt) v bezprostrednom okolí bytového domu. Počet vybudovaných prípojok na inžinierske siete: 1 (komplexné napojenie objektu na obecný vodovod, kanalizáciu/ČOV a elektrickú sieť). Plocha zrevitalizovaného okolia budovy: 1 (úprava okolitej zelene, vybudovanie prístupového chodníka a stojiska na kontajnery).	
Užívatelia	Obyvatelia obce, mladé rodiny, jednotlivci	
Indikátory monitoringu	Počet nových bytových domov: 1 Počet nových bytových jednotiek: 18 Plocha novovybudovaných bytov celkom: 850 m^2 Počet osôb, ktoré získali prístup k bývaniu v rámci projektu: 60 osôb	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom	
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Apríl 2028
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	Október 2028
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	Január 2029

Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			Jún 2029		
Realizácia projektu	Dodávateľ			September 2029 – december 2031		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	55 000,00	0,00	55 000,00	0,00	0,00	0,00
Verejné obstarávanie	4 500,00	0,00	4 500,00	0,00	0,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	4 000,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00
Realizácia projektu	1 856 500,00	0,00	1 856 500,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	1 920 000,00	0,00	1 920 000,00	0,00	0,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Výstavba a modernizácia detských ihrísk, podpora komunitných aktivít pre rodičov s deťmi
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	Marec 2028 – december 2028
Stav projektu pred realizáciou	Nevyhovujúci stav detských ihrísk, nepostačujúce možnosti trávenia voľného času s deťmi na území obce. V obci Stročín v súčasnosti absentuje plnohodnotné, celoročne prístupné verejné detské ihrisko pre najmladšie vekové kategórie detí (od 2 do 10 rokov). Obec síce disponuje moderným multifunkčným ihriskom, to je však primárne určené na loptové hry a športové aktivity staršej mládeže a dospelých. Pre najmenšie deti tu úplne chýbajú herné prvky, ako sú klasické hojdačky, šmýkačky, pieskoviská či preliezačky. Jediné existujúce detské herné prvky sa nachádzajú v areáli materskej školy. Tento areál sa však z bezpečnostných a prevádzkových dôvodov počas popoludní, víkendov a prázdnin zamyká, čo znemožňuje jeho využívanie širokou verejnosťou. Rodičia s malými deťmi tak nemajú v obci žiadny verejný priestor na bezpečné trávenie voľného času, socializáciu a podporu komunitných aktivít. Tento stav núti rodiny cestovať za oddychom do okolitých miest, čo oslabuje komunitný život priamo v obci. Projekt sa momentálne nachádza v počiatočnej fáze koncepčného zámeru a strategického plánovania. Samospráva nateraz nedisponuje spracovanou projektovou dokumentáciou, vizualizáciou ani vytipovaným konkrétnym obecným pozemkom a neboli podniknuté žiadne administratívne ani projekčné kroky k realizácii. Cieľom zaradenia tohto zámeru do PHSR je zadefinovať rozvojovú prioritu obce v oblasti podpory mladých rodín a voľnočasovej infraštruktúry, čo obci v strednodobom

	horizonte umožní operatívne reagovať a uchádzať sa o menšie dotačné schémy (napr. z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Úradu vlády SR, prípadne nadačných fondov) na projektovú prípravu a nákup herných prvkov.	
Cieľ projektu	Cieľom projektu je vytvoriť bezpečné, kvalitné a dostupné priestory na trávenie voľného času detí prostredníctvom výstavby nových detských ihrísk, modernizácie existujúcich ihrísk a podpory komunitných aktivít pre rodičov s deťmi. Cieľom je aj posilňovanie komunitného života a vytváranie atraktívnejšieho prostredia pre rodiny s deťmi v obci Stročín.	
Výstupy	Vybudované nové detské ihriská a zrekonštruované existujúce detské ihriská, osadené nové herné prvky, posilnené možnosti trávenia voľného času v miestnom prostredí. Umiestnenie bude prioritne vybrané tak, aby bolo ihrisko v centre obce, v pešej dostupnosti pre mladé rodiny. Ihrisko bude dimenzované na okamžitú kapacitu cca 20 až 25 detí súčasne, čo plne pokrýva potreby obce Stročín. Hlavnou cieľovou skupinou sú deti v predškolskom a mladšom školskom veku (od 2 do 10 rokov) a ich rodičia, resp. starí rodičia, pre ktorých bude v areáli vybudovaná oddychová zóna s lavičkami. Počet vybudovaných detských ihrísk: 1 (nové verejné detské ihrisko v obci Stročín). Počet osadených certifikovaných herných prvkov: 6 ks (1x kombinovaná zostava so šmýkačkou a preliezačkou, 2x hojdačka, 1x pružinové húpadlo, 1x kolotoč, 1x pieskovisko s krytom). Počet osadených prvkov drobných architektúry (oddychová zóna): 5 ks (3x lavička pre rodičov, 2x odpadkový kôš). Počet vybudovaných bezpečných dopadových zón: 1 ks (bezpečný tlmiaci povrch pod hernými prvkami, napr. certifikovaná gumená dlažba alebo drevná štiepka). Dĺžka osadeného bezpečnostného oplotenia: 1 ks (oplotenie areálu, ktoré zabezpečí ochranu detí pred vbehnutím na cestu alebo pred voľne pohybujúcimi sa zvieratami).	
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, deti, materská škola	
Indikátory monitoringu	Počet novovybudovaných detských ihrísk: 1 Počet zmodernizovaných detských ihrísk: 0 Plocha novovybudovaných a zrekonštruovaných ihrísk celkom: 150 m^2 Počet detí využívajúcich vybudované a zmodernizované ihriská: 100	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom	
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Marec 2028
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	Apríl 2028
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	Máj 2028
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt	Jún 2028

Realizácia projektu	Dodávateľ			Júl 2028 – december 2028		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 200,00	1 020,00	120,00	0,00	60,00	0,00
Verejné obstarávanie	500,00	425,00	50,00	0,00	25,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	800,00	680,00	80,00	0,00	40,00	0,00
Realizácia projektu	20 500,00	17 425,00	2050,00	0,00	1 025,00	0,00
Spolu	23 000,00	19 550,00	2300,00	0,00	1 150,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Energetická optimalizácia verejných budov (obecný úrad) – inštalácia fotovoltiky
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	Marec 2029 – august 2029
Stav projektu pred realizáciou	Nízka energetická efektívnosť pri prevádzke budovy obecného úradu, zastaralé technologické vybavenie, vysoká finančná náročnosť prevádzky budovy. Budova Obecného úradu v obci Stročín je v súčasnosti z hľadiska energetickej sebestačnosti plne závislá od odberu elektrickej energie z verejnej distribučnej siete. Obec doposiaľ nedisponuje žiadnymi obnoviteľnými zdrojmi energie (OZE) a nevyužíva potenciál solárnej energie na krytie vlastnej spotreby svojich samosprávnych objektov. V dôsledku nestability energetického trhu a dlhodobo vysokých cien elektrickej energie znáša obecný rozpočet neúmerne vysoké a neustále sa zvyšujúce prevádzkové náklady na prevádzku obecného úradu (osvetlenie, chod kancelárskej techniky, serverov, prípadne ohrev vody/kúrenie). Tento stav obmedzuje možnosti investovať obecné financie do iných rozvojových projektov. Absencia fotovoltického systému zároveň znamená vysokú uhlíkovú stopu budovy a neumožňuje obci napĺňať moderné environmentálne ciele SR a EÚ v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov a prechodu na zelenú energiu. Realizácia projektu je preto nevyhnutná pre dosiahnutie finančných úspor a energetickej optimalizácie verejnej budovy. Projekt sa momentálne nachádza v počiatočnej fáze koncepčného zámeru a strategického plánovania. Samospráva nateraz nedisponuje povinným energetickým auditom, technicko-ekonomickou štúdiou uskutočniteľnosti ani realizačnou projektovou dokumentáciou (PD). V tejto fáze nebolo spustené verejné obstarávanie (VO) na dodávateľa technológií a neboli podniknuté žiadne administratívne kroky k spracovaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP). Cieľom zaradenia tohto zámeru do PHSR je zadefinovať zelenú energetickú prioritu obce Stročín, čo

	v strednodobom horizonte umožní obci operatívne reagovať na dotačné výzvy zamerané na obnoviteľné zdroje energie (napr. z Plánu obnovy a odolnosti SR alebo Programu Slovensko).	
Cieľ projektu	Cieľom projektu je znížiť energetickú náročnosť prevádzky budovy obecného úradu v obci Stročín prostredníctvom inštalácie fotovoltického systému na výrobu elektrickej energie z obnoviteľného zdroja. Projekt zároveň prispeje k znižovaniu emisií skleníkových plynov.	
Výstupy	Inštalovaný fotovoltický systém, zvýšený podiel odberu elektrickej energie z vlastného zdroja, znížené náklady na elektrickú energiu, znížená produkcia emisií. KDE? Strešný plášť budovy Obecného úradu v obci Stročín (Stročín 15). Fotovoltické panely budú umiestnené priamo na streche objektu s optimálnou orientáciou voči svetovým stranám (juh/juhozápad) tak, aby sa maximalizoval solárny zisk a nebol narušený architektonický vzhľad budovy. Aká kapacita? (Výkon systému / Kapacita) - Navrhovaný inštalovaný výkon fotovoltického systému je odhadom cca 10 až 15 kWp (kilowatt-peak). Táto kapacita je dimenzovaná tak, aby primárne pokrývala denné energetické minimum a bežnú prevádzkovú spotrebu obecného úradu (osvetlenie, servery, IT technika). Súčasťou systému bude aj batériové úložisko s kapacitou cca 10–15 kWh na akumuláciu prebytočnej energie vyrobenej počas dňa a jej využitie v ranných alebo večerných hodinách. Typ projektu: Energetická optimalizácia a modernizácia verejnej budovy s využitím obnoviteľných zdrojov energie (OZE). Pôjde o takzvaný hybridný fotovoltický systém (on-grid s akumuláciou do batérií), ktorý bude prepojený s existujúcou vnútornou elektroinštaláciou budovy a distribučnou sieťou. Použité budú monokryštalické fotovoltické panely s vysokou účinnosťou, inteligentný menič napätia (striedač) a certifikovaný monitorovací softvér na online sledovanie výroby a spotreby elektrickej energie.	
Užívatelia	Obyvatelia obce, zamestnanci obecného úradu,	
Indikátory monitoringu	Počet nainštalovaných fotovoltických systémov: 1 Ročná výroba elektrickej energie z fotovoltiky: 12 600 kWh Ročná úspora nákladov na elektrickú energiu: 2 000,00 EUR Počet osôb využívajúcich výstupy z projektu: 575 osôb (zahŕňa všetkých obyvateľov obce Stročín s trvalým pobytom, ktorí nepriamo profitujú z úspor v obecnom rozpočte a z modernizácie služieb úradu, plus zamestnancov a návštevníkov OcÚ)	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom	
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Marec 2029
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	Apríl 2029
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	Máj 2029

Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			Jún 2029		
Realizácia projektu	Dodávateľ			Júl 2029 – August 2029		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 500,00	1 275,00	150,00	0,00	75,00	0,00
Verejné obstarávanie	500,00	425,00	50,00	0,00	25,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	800,00	680,00	80,00	0,00	40,00	0,00
Realizácia projektu	15 200,00	12 920,00	1 520,00	0,00	760,00	0,00
Spolu	18 000,00	15 300,00	1 800,00	0,00	900,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere	
Názov projektu	Vybudovanie alebo dovybavenie zberného miesta, podpora domáceho kompostovania a znižovanie objemu netriedeného odpadu
Garant	Obec Stročín
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	Február 2029 – december 2030
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zberného dvora. Obec Stročín v súčasnosti nedisponuje vybudovaným zberným dvorom ani legálnym zabezpečeným zberným miestom pre triedenie iných ako bežných zložiek komunálneho odpadu. Systém nakladania s odpadmi je momentálne postavený na občasnom rozmiestňovaní veľkokapacitných kontajnerov, čo sa ukazuje ako neefektívne a pre obecný rozpočet ekonomicky neudržateľné. Tento prístup generuje neúmerne vysoké finančné náklady spojené s odvozom a skládkovaním netriedeného zmesového odpadu. Súčasne dochádza k anonymnému zneužívaniu kontajnerov a miešaniu bioodpadu či stavebného odpadu so zmesovým odpadom. V obci zároveň chýba systematická podpora domáceho kompostovania, čo vedie k tomu, že biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad končí na skládkach namiesto jeho zhodnotenia priamo v domácnostiach. Absencia zbernej infraštruktúry bráni obci zvyšovať zákonné percento vytriedenia odpadu, vystavuje ju riziku zvyšovania poplatkov za skládkovanie a prispieva k riziku vzniku nelegálnych skládok. Realizácia projektu je nevyhnutná na radikálne zníženie objemu netriedeného odpadu a stabilizáciu výdavkov obce. Projekt sa momentálne nachádza v počiatočnej fáze koncepčného zámeru a strategického plánovania. Samospráva nateraz nedisponuje vytipovaným pozemkom pre zberné miesto, technickou štúdiou, súhlasnými stanoviskami orgánov ochrany životného prostredia ani realizačnou

	projektovou dokumentáciou (PD). V tejto fáze nebolo spustené verejné obstarávanie (VO) na dodávateľa technológií a neboli podniknuté žiadne administratívne kroky k spracovaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP).	
Cieľ projektu	Cieľom projektu je zlepšiť systém nakladania s komunálnymi odpadmi v obci Stročín prostredníctvom vybudovania alebo modernizácie zberného miesta, podpory domáceho kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu a zvyšovania miery triedenia odpadov v domácnostiach. Projekt je zameraný na znižovanie množstva zmesového komunálneho odpadu. Zároveň prispeje k zlepšeniu čistoty verejných priestranstiev a k udržateľnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov.	
Výstupy	Vybudované zberné miesto, obstarané kontajnery a zberné nádoby, podporené domáce kompostovanie, znížené množstvo komunálneho odpadu. Projekt je kapacitne dimenzovaný na pokrytie 100 % potrieb obyvateľov obce Stročín. Technologická kapacita zberného miesta bude navrhnutá pre súčasné umiestnenie 3 až 4 veľkoobjemových kontajnerov (s objemom 7 až 12 m³) na triedené zložky odpadu (objemný odpad, elektroodpad, drobný stavebný odpad, kovy). Kapacita podpory domáceho kompostovania zahŕňa nákup a distribúciu cca 130 kusov záhradných plastových kompostérov (každý s objemom cca 800 až 1 000 litrov), čím sa pokryjú všetky trvalo obývané rodinné domy so záhradou v obci. Typ projektu: Vybudovanie chráneného, oploteného a uzamykateľného obecného zberného miesta (nejde o klasický veľký priemyselný zberný dvor) kombinované s plošnou distribúciou záhradných kompostérov pre separáciu bioodpadu pri zdroji. Zberné miesto bude typovo realizované ako spevnená plocha (asfaltový alebo betónový recyklát) s nepriepustným podkladom, ohradená 2 metre vysokým oplotením s uzamykateľnou bránou, ekologicky zabezpečená proti úniku látok do pôdy a monitorovaná kamerovým systémom obce. Kompostéry budú typovo určené na celoročné vonkajšie použitie z mrazuvzdorného a UV stabilného recyklovaného plastu.	
Užívatelia	Obyvatelia obce,	
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných a zmodernizovaných zberných miest: 1 Počet obstaraných kontajnerov a zberných nádob: 133 Množstvo vytriedeného odpadu: 30 ton Počet osôb využívajúcich výstupy z projektu : 575 Počet osôb zapojených do domáceho kompostovania: 575	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom	
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	Február 2029
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	Jún 2029
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	September 2029

Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			Júl 2029		
Realizácia projektu	Dodávateľ			Október 2029 – december 2030		
Kolaudácia	Stavebný úrad			-		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 500,00	1 275,00	150,00	0,00	75,00	0,00
Verejné obstarávanie	500,00	425,00	50,00	0,00	25,00	0,00
Vypracovanie ŽoNFP	800,00	680,00	80,00	0,00	40,00	0,00
Realizácia projektu	32 200,00	27 370,00	3220,00	0,00	1 610,00	0,00
Spolu	35 000,00	29 750,00	3500,00	0,00	1 750,00	0,00

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť nadväzuje na programovú časť. Zahŕňa formuláre podrobnejšieho rozpracovania projektových zámerov a je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie dokumentu PHRSR, ale obsahuje tiež systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov a vecný časový harmonogram realizácie programu formou akčného plánu.

Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR

Organizačné zabezpečenie – realizácia zámerov obsiahnutých v dokumente PHRSR je súčasťou činnosti samosprávy obce reprezentovanej obecným zastupiteľstvom a starostom. Samospráva pri tvorbe a realizácii dokumentu získava a spracováva pripomienky partnerov, členov komisií, pracovných skupín, poslancov a obyvateľov obce.

Obecné zastupiteľstvo – sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za tri mesiace. Poslanci prijímajú záväzné nariadenia, čím rozhodujú o základných otázkach fungovania obce. Vo vzťahu k realizácii programu PHRSR obce Stročín berie obecné zastupiteľstvo na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje samotný dokument a každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia tohto dokumentu. Taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov a z prostriedkov obecného rozpočtu.

Starosta – je najvyšším výkonným orgánom obce. Rozhoduje o všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom delegované na obecné zastupiteľstvo. Vo vzťahu k PHRSR starosta podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Inštitucionálne zabezpečenie – inštitucionálne a administratívne zabezpečuje záležitosti obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom, obecný úrad. Jeho činnosť organizuje a riadi prednosta úradu. Okrem prípadov, kedy sú žiadateľmi/prijímateľmi podpory iné subjekty, v plnom rozsahu zabezpečuje administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia a monitorovania.

Hlavným komunikačným nástrojom obce Stročín je obecná webová stránka so sprievodnými komunikačnými kanálmi, akými sú najmä vývesky na obecných tabuliach. Komunikačná stratégia v súvislosti s dokumentom PHRSR prebiehala kontinuálne počas celého obdobia tvorby dokumentu a bude sa uskutočňovať aj v období realizácie jednotlivých zámerov.

Všestranným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly, je materiál predkladaný na rokovanie obecného zastupiteľstva. Vstupné údaje sú pripravované zamestnancami obecného úradu v dostatočnom časovom predstihu. Predkladaný materiál má vždy svojho predkladateľa – zodpovednú osobu, odborného

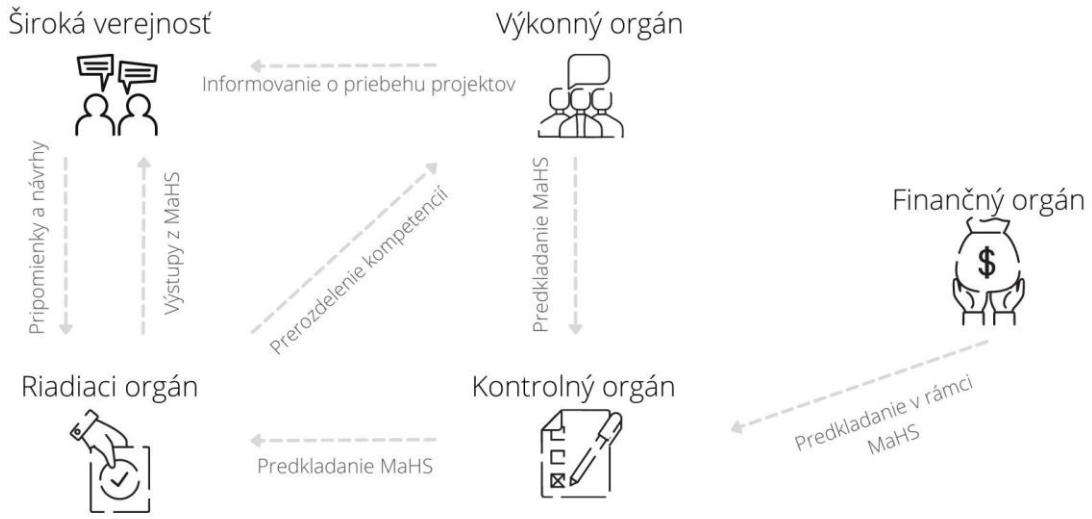

garanta a na príprave sa podieľajú komisie obecného zastupiteľstva, ako aj poradné orgány.

Schéma 3 Model implementácie PHRSR

Č.	Rok	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	2026	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Informovanie poslancov o zámere spracovať PHRSR na obdobie 2026 – 2032	Rámcové informácie o povinnosti mať spracované PHRSR 2026 – 2030	Schválenie zámeru spracovať PHRSR na obdobie 2026 – 2032
2.	2026	www. obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Pripomienkovanie pracovnej verzie PHRSR 2026 – 2032	Pracovná verzia PHRSR 2026 – 2032	Pripomienky a návrhy občanov k pracovnej verzii PHRSR 2026 – 2032

3.	2026	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Schválenie PHRSR 2026 – 2032	Pracovná verzia PHRSR 2026 – 2032	Schválenie PHRSR 2026 – 2032
4.	2026	www. obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie – online	Projektové zámery na rok 2026	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2026	Pripomienky a návrhy občanov
5.	2026	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OŮ	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania	Metodika programového rozpočtovania, výsledky hospodárenia obce za rok 2026	Návrh štruktúry programového rozpočtu na rok 2026
6.	10/2026	www. obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Projektové zámery na rok 2027	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2027	Pripomienky a návrhy občanov
7.	11/2026	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Projektové zámery na rok 2027	Základné údaje o projektových zámeroch	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2027
8.	10/2027	www. obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Projektové zámery na rok 2028	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových	Pripomienky a návrhy občanov

						zámerov na rok 2028	
9.	11/2027	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Projektové zámery na rok 2028	Základné údaje o projektových zámeroch	inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2028
10.	10/2028	www.obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Projektové zámery na rok 2029	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2029	Pripomienky a návrhy občanov
11.	11/2028	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Projektové zámery na rok 2029	Základné údaje o projektových zámeroch	inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2029
12.	10/2029	www.obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Projektové zámery na rok 2030	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2030	Pripomienky a návrhy občanov
13.	11/2029	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Projektové zámery na rok 2030	Základné údaje o projektových zámeroch	inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2030

14.	10/2030	www.obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Projektové zámery na rok 2031	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2031	Pripomienky a návrhy občanov
15.	11/2030	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Projektové zámery na rok 2031	Základné údaje o projektových zámeroch	inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2031
16.	10/2031	www.obecstrocin.sk	Občania	Verejné prerokovanie online	Projektové zámery na rok 2032	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2032	Pripomienky a návrhy občanov
17.	11/2031	OÚ	Poslanci	Zasadnutie OÚ	Projektové zámery na rok 2032	Základné údaje o projektových zámeroch	inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2032

Formulár R6 – Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

Systém monitorovania a hodnotenia

Strategické plánovanie obce je nepretržitý proces zabezpečovania rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami obce v neustále meniacom sa prostredí. Účelom strategického

plánovania je stanoviť ciele a spôsob ich dosiahnutia. Hlavnými procesmi strategického plánovania sú:

Formulár R2 – Kritériá hodnotenia PHRSR (bude doplnené)

P. č.	Skupina kritérií/kritérium	Váha/body	Bodové hodnotenie	Poznámka
1.	Obsah dokumentu		0-4	
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty miestnej, regionálnej a národnej úrovni		0-4	
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi		0-4	
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania		0-4	
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu		0-4	

Formulár R 5 – Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2026 – 2032		
Typ hodnotenia	**Vykonať**	**Dôvod vykonania/periodicita**
Strategické hodnotenie	2026	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2026 - 2032	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NRSR 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v termíne do 3. mesiaca príslušného roku.
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2026 - 2032	Téma hodnotenia: Ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie PHRSR	2026 - 2032	Pri značnom odklone od stanovených cieľov alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí alebo zmene hodnôt ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHRSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2026 – 2032	Na základe rozhodnutia starostu v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe správy auditu.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2032	Na základe rozhodnutia starostu o príprave PHRSR na nasledovné programové obdobie po roku 2032.

Akčný plán na obdobie trvania PHRSR

Významnou súčasťou realizačnej časti PHRSR je tiež akčný plán spracovaný na obdobie rokov 2026 - 2032. Ide o formulár slúžiaci ako monitorovací nástroj obsahujúci zoznam zámerov roztriedených podľa jednotlivých oblastí – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. Ku každému zámeru je v rámci akčného plánu pridelený termín realizácie, výška potrebných zdrojov a garant, ktorého úlohou je zabezpečiť realizáciu daného zámeru. O napĺňaní jednotlivých zámerov obec vypracováva Správu o plnení akčného plánu, ktorej cieľom je poskytnúť komplexnú informáciu o úspešnosti samosprávy v snahe dosiahnuť stanovenú víziu. Správa o plnení akčného plánu je k dispozícii samospráve aj širokej verejnosti.

Formulár R1: Akčný plán

Akčný plán pre Hospodársku oblasť			
Projekt	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**
1.1.1 Nová miestna komunikácia v Zóne ,,A“ a v Zóna ,,B „	2026 - 2032	Obec Stročín	530 000,00
1.1.2 Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií	2026 - 2032	Obec Stročín	BD
1.2.1 Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov a miestnych komunikácií	2026 - 2032	Obec Stročín	812 000,00
1.3.1 Rekonštrukcia budovy OcÚ- rozšírenie kultúrnej sály	2026 - 2032	Obec Stročín	300 000,00
1.4.1 Zabezpečenie intenzifikácie a posilnenia vodných zdrojov pre obecný vodovod Stročín, vyhľadanie nových vodných zdrojov a ich napojenie na existujúcu sieť s cieľom eliminovať výpadky dodávok pitnej vody v suchých obdobiach	2026 - 2032	Obec Stročín	130 000,00
1.5.1 Dobudovanie a modernizácia obecného rozhlasu	2026 - 2032	Obec Stročín	23 000,00
1.5.2 Rozšírenie kamerového systému na verejných priestranstvách kvôli prevencii kriminality	2026 - 2032	Obec Stročín	8 300,00
Akčný plán pre Sociálnu oblasť			
Projekt	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**
2.1.1 Výstavba bytových domov v obci	2026 - 2032	Obec Stročín	1 920 000,00
2.2.1 Výstavba a modernizácia detských ihrísk, podpora komunitných aktivít pre rodičov s deťmi	2026 - 2032	Obec Stročín	23 000,00
Akčný plán pre Environmentálnu oblasť			
Projekt	**Termín (rok)**	**Zodpovedný**	**Financovanie**
3.1.1 Vybudovanie alebo dovybavenie zberného miesta, podpora domáceho kompostovania a znižovanie objemu netriedeného odpadu	2026 - 2032	Obec Stročín	35 000,00

3.2.1 Energetická optimalizácia verejných budov (obecný úrad) – inštalácia fotovoltiky	2026 - 2032	Obec Stročín	18 000,00

Formulár č. R 7 - Záznam z verejného prerokovania – bude doplnené

Zápis o prerokovaní strategického dokumentu v komisiách samosprávy

Názov dokumentu: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2026 – 2032

Pripomienkovanie realizoval: *odborný útvar samosprávy (napr. kancelária starostu)*

Termín pripomienkovania: *kedy*

Oznam uverejnený: *kde*

Text dokumentu k dispozícii: *kde*

Spôsob doručenia pripomienok: *poštou, do schránky, e-mailom a pod.*

Priamo oslovené subjekty: *obecné výbory, mimovládne organizácie a pod.*

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *názov komisie a dátum zasadania*

Zdôvodnenie komisie:

Vyjadrenie odborného útvaru: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie odborného útvaru:

Počet pripomienok: celkový počet .... akceptované ...

Zápis spracoval: *meno, funkcia, dňa, podpis*

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

E.I INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN PHRSR

Formulár F 3 – Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť/ projekt	**Celkové náklady**	**Verejné zdroje**					**Súkr. zdroje**
		EÚ	**Štát**	**VÚC**	**Obec**	**Spolu**	
Hospodárska oblasť	1 803 300	1 603 305	127 330	0	72 665	1 803 300	0
1.1.1 Nová miestna komunikácia v Zóne ,,A“ a v Zóna ,,B „	530 000,00	521 000,00	0,00	0,00	9 000,00	530 000,00	0,00
1.1.2 Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií	BD	BD	BD	BD	BD	BD	BD
1.2.1 Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov a miestnych komunikácií	812 000,00	690 200,00	81 200,00	0,00	40 600,00	812 000,00	0,00
1.3.1 Rekonštrukcia budovy OcÚ- rozšírenie kultúrnej sály	300 000,00	255 000,00	30 000,00	0,00	15 000,00	300 000,00	0,00
1.4.1 Zabezpečenie intenzifikácie a posilnenia vodných zdrojov pre obecný vodovod Stročín, vyhľadanie nových vodných zdrojov a ich napojenie na existujúcu sieť s cieľom eliminovať výpadky dodávok pitnej vody v suchých obdobiach	130 000,00	110 500,00	13 000,00	0,00	6 500,00	130 000,00	0,00
1.5.1 Dobudovanie a modernizácia obecného rozhlasu	23 000,00	19 550,00	2 300,00	0,00	1 150,00	23 000,00	0,00

1.5.2 Rozšírenie kamerového systému na verejných priestranstvách kvôli prevencii kriminality	8 300,00	7 055,00	830,00	0,00	415,00	8 300,00	0,00
Sociálna oblasť	1 943 000	19 550	1 922 300	0	1 150	1 943 000	0
2.1.1 Výstavba bytových domov v obci	1 920 000,00	0,00	1 920 000,00	0,00	0,00	1 920 000,00	0,00
2.2.1 Výstavba a modernizácia detských ihrísk, podpora komunitných aktivít pre rodičov s deťmi	23 000,00	19 550,00	2300,00	0,00	1 150,00	23 000,00	0,00
Environmentálna oblasť	53 000	45 050	5 300	0	2 650	53 000	0,00
3.1 Ochrana prírodných zdrojov a zlepšovanie kvality životného prostredia	18 000,00	15 300,00	1 800,00	0,00	900,00	18 000,00	0,00
3.2 Zvýšenie odolnosti obce voči klimatickým zmenám a energetickým rizikám	35 000,00	29 750,00	3500,00	0,00	1 750,00	35 000,00	0,00
Spolu	**3 799 300**	**1 667 905**	**2 054 930**	**0**	**76 465**	**3 799 300**	**0**

Oblasť/politika	Rok							
	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**Spolu**
Hospodárska politika	176 666,67	769 983,33	769 983,33	21 666,67	21 666,67	21 666,67	21 666,67	1 803 300
Sociálna politika	-	320 000,00	343 000,00	320 000,00	320 000,00	320 000,00	320 000,00	1 943 000
Environmentálna politika	-	-	-	44 000,00	9 000,00	-	-	53 000
Spolu	**176 666,67**	**1 089 983,33**	**1 112 983,33**	**385 666,67**	**350 666,67**	**341 666,67**	**341 666,67**	**3 799 300**

E.II FINANČNÁ ČASŤ

Obec Stročín plánuje na svoje aktivity využiť vlastné zdroje z obecného rozpočtu v kombinácii s možnosťami financovania z verejných zdrojov.

Obec Stročín môže do roku 2032 financovať svoje rozvojové projekty z viacerých verejných zdrojov – kombináciou európskych fondov, národných dotačných schém a vlastného rozpočtu.

Konkrétne možnosti financovania budú závisieť od aktuálne vyhlásených výziev, podmienok oprávnenosti žiadateľov a projektov, ako aj od finančných možností obce.

Obec má tieto možnosti financovania projektov z verejných zdrojov:

1. Prioritná oblasť – Hospodárska

- Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov:

- Program Slovensko a ďalšie dostupné programy na podporu regionálneho rozvoja a miestnej infraštruktúry;
- dotačné schémy príslušných ministerstiev a verejných inštitúcií;
- vlastné zdroje obce.

- Rekonštrukcia budovy obecného úradu a rozšírenie kultúrnej sály:

- programy podpory obnovy verejných budov a rozvoja občianskej vybavenosti;
- dotačné schémy zamerané na kultúrnu infraštruktúru;
- programy energetickej efektívnosti;
- vlastné zdroje obce.

- Posilnenie vodných zdrojov a zvýšenie spoľahlivosti obecného vodovodu:

- Environmentálny fond;
- dostupné programy podpory vodného hospodárstva a ochrany životného prostredia;
- vlastné zdroje obce.

- Modernizácia obecného rozhlasu a rozšírenie kamerového systému:

- dotačné programy Ministerstva vnútra SR zamerané na prevenciu kriminality a zvyšovanie bezpečnosti;

- programy podpory ochrany obyvateľstva a pripravenosti na mimoriadne udalosti;
- vlastné zdroje obce.

2. Prioritná oblasť – Sociálna

- Výstavba bytových domov v obci:

- Štátny fond rozvoja bývania (ŠFRB);
- dostupné programy podpory nájomného bývania;
- vlastné zdroje obce a ďalšie prípustné zdroje spolufinancovania.

- Výstavba a modernizácia detských ihrísk a podpora komunitných aktivít:

- dotačné programy zamerané na rozvoj športu, voľnočasových aktivít a občianskej vybavenosti;
- programy podpory regionálneho rozvoja a komunitného života;
- vlastné zdroje obce.

Prioritná oblasť – Environmentálna

- Vybudovanie alebo dovybavenie zberného miesta, podpora domáceho kompostovania a znižovanie množstva netriedeného odpadu:

- Environmentálny fond;
- Program Slovensko a ďalšie dostupné programy na podporu odpadového a obehového hospodárstva;
- vlastné zdroje obce.

- Energetická optimalizácia budovy obecného úradu vrátane inštalácie fotovoltického systému:

- Environmentálny fond;
- programy podpory energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie;
- vlastné zdroje obce.

ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR obce Stročín) na roky 2026 – 2032 prestavuje strednodobý plánovací dokument vyjadrujúci súčasný stav, ale aj víziu rozvoja obce, ktorú má samospráva záujem v nasledujúcich rokoch skutočne dosiahnuť. S cieľom formulovať budúce smerovanie obce tak, aby vízia čo najlepšie odrážala potreby občanov a iných subjektov pôsobiacich v obci, vznikalo PHRSR obce Stročín za aktívnej pomoci zamestnancov obecného úradu, odborníkov, občanov a organizácií, pričom všetci títo aktéri prispeli k formulácii aktuálnych potrieb lokality, v ktorej žijú, o ktorú sa starajú a na ktorej im záleží.

PHRSR obce Stročín bol spracovaný ako podporný dokument obsahujúci prioritné rozvojové oblasti, strategické ciele, opatrenia a aktivity podnecujúce rozvoj obce v súlade s platnou metodikou na vypracovanie dokumentu PHRSR, pričom dokument korešponduje s výsledkami analýz, identifikovanými problémami, ako aj s možnosťami realizácie programových zámerov, ktoré sú ovplyvňované kombináciou pôsobenia vnútorných a vonkajších faktorov.

I keď sa dokument PHRSR snaží detailne popísať budúcu podobu obce a taktiež finančnú stránku plánovaných zámerov, treba mať na pamäti, že nie je možné s definitívnou presnosťou stanoviť budúci vývoj a odhadnúť celkové náklady potrebné na rozvoj územia. Na druhej strane je zase potrebné zdôrazniť, že bez akejkoľvek predstavy o budúcich krokoch obce by bol jej rozvoj bezplánový, preto dokument PHRSR predstavuje významný oporný koncepčný materiál.

V období rokov 2026 – 2032 plánuje obec Stročín realizovať 7 hospodárskych, 2 sociálne a 2 environmentálne zámeroy, na ktoré využije jednak vlastné zdroje, ale bude sa usilovať aj o získanie spolufinancovania v podobe nenávratných finančných príspevkov z národných a nadnárodných zdrojov, čo obci práve dokument PHRSR umožní, keďže viaceré nenávratné finančné príspevky sú podmienené súladom predkladaného zámeru s dokumentom PHRSR. Každý jeden realizovaný zámer posunie obec Stročín bližšie k naplneniu vytýčenej vízie – požadovaného stavu, ktorý chce obec v budúcnosti dosiahnuť.

Žijeme v dynamickom, rýchlo sa meniacom prostredí, preto bol aj PHRSR zostavený ako otvorený dokument, ktorý môže byť v čase podľa potrieb obce aktualizovaný a revidovaný. Veríme, že realizácia jednotlivých zámerov spríjemní život občanov a pobyt návštevníkom a prispeje k vytvoreniu atraktívneho prostredia, v ktorom budú obyvatelia radi bývať, podnikatelia radi pôsobiť a návštevníci sa sem radi vracať.

Zoznam tabuliek a grafov:

Tabuľka 1: Zoznam realizovaných projektov, Zdroj: OcÚ Stročín 22

Tabuľka 2: Základné charakteristiky obce Stročín, zdroj: ŠÚSR, e-obce, 2025 23

Tabuľka 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 - 2025, zdroj: ŠÚ SR 31

Tabuľka 4: Mechanický pohyb v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 32

Tabuľka 5: Celkový pohyb v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR..... 33

Tabuľka 6: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa veku v obci Stročín 2019 – 2025, zdroj: ÚPSVR 44

Tabuľka 7: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky trvania evidencie v nezamestnanosti v obci Stročín 2019 – 2025, zdroj: ÚPSVR..... 45

Tabuľka 8: Domy a byty podľa formy vlastníctva, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021 46

Tabuľka 9: Domy podľa obdobia výstavby, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021 46

Tabuľka 10: Byty podľa počtu obytných miestností, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021.... 47

Tabuľka 11: Počet detí navštevujúcich MŠ, zdroj: obec Stročín..... 48

Tabuľka 12: Spádovosť obce Stročín, zdroj: ŠÚ SR 50

Tabuľka 13: Vývoj počtu právnických osôb so sídlom v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR 51

Tabuľka 14: Vývoj počtu podnikajúcich fyzických osôb v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR..... 51

Tabuľka 15: Vývoj príjmov a výdavkov obce Stročín za rok 2020 - 2025, zdroj: obec Stročín 59

Tabuľka 16: Príjmy a výdavky obce Stročín – podrobnejšie členenie, zdroj: obec Stročín..... 59

Tabuľka 17: Vývoj daňových príjmov obce Stročín za roky 2020 - 2025, zdroj: obec Stročín 60

Tabuľka 18: Dostupnosť obce Stročín, zdroj ŠÚ SR..... 63

Tabuľka 19: SWOT analýza obce Stročín zdroj: vlastné spracovanie..... 83

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 29

Graf 2: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 30

Graf 3: Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 31

Graf 4: Vývoj mechanického pohybu obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR..... 32

Graf 5: Vývoj celkového pohybu obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 33

Graf 6: Vekové zloženie obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR. 35

Graf 7: Priemerný vek obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 36

Graf 8: Index starnutia obyvateľstva v obci Stročín v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR 37

Graf 9: Veková pyramída obyvateľstva v obci Stročín v roku 2025, zdroj: ŠÚ SR 37

Graf 10: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021 39

Graf 11: Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021 40

Graf 12: Religiózna štruktúra obyvateľstva v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021 41

Graf 13: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity v obci Stročín, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011 42

Graf 14: Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Svidník a v SR v rokoch 2016 – 2025, zdroj: ŠÚ SR .. 43

Graf 15: Využitie poľnohospodárskej pôdy v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR 71

Graf 16: Využitie nepoľnohospodárskej pôdy v obci Stročín, zdroj: ŠÚ SR 71

Obrázok 1: Erb obce Stročín zdroj: obec Stročín 26

Obrázok 2: Vlajka obce Stročín, zdroj: obec Stročín 27

Obrázok 3: Rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša v Stročíne, zdroj: obec Stročín 27

Obrázok 4: Podujatie Festival tradičnej ľudovej kultúry, Zdroj: obec Stročín 53

Obrázok 5: Podujatie Obecná zabíjačka, Zdroj: obec Stročín 53

Obrázok 6: Lokalizácia obce Stročín, zdroj: ZBGIS 62

Obrázok 7: Cestná sieť okresu Svidník, zdroj: www.cdb.sk 64

Schéma 1: Členenie dokumentu PHRSR, Zdroj: vlastné spracovanie 7

Schéma 2: Skupiny stakeholderov pri tvorbe PHRSR, Zdroj: vlastné spracovanie 17

Schéma 3 Model implementácie PHRSR 120

Zoznam použitých skratiek:

BD – Bude doplnené

EÚ – Európska únia

FO – Fyzická osoba

MAS – Miestna akčná skupina

MRK – Marginalizované rómske komunity

MŠ – Materská škola

MVSR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

OÚ/ OcÚ – Obecný úrad

PD – Projektová dokumentácia

PHSR/ PHRSR – Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

PO – Právnická osoba

ÚPSVR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚSVRK – Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity

SODB – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

ŠK – Športový klub

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

VÚC – Vyšší územný celok

ZŠ – Základná škola

ŽoNFP – Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Prílohy

Formulár Ú 1: Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2026 – 2032
Forma spracovania	PHRSR bolo vypracované externými odborníkmi v spolupráci so zamestnancami samosprávy, občanmi a organizáciami pôsobiacimi v obci Stročín
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu sa uskutočňoval za účasti pracovných skupín, ktoré mali za úlohu riadiť jednotlivé oblasti: hospodársku, sociálnu a environmentálnu
Obdobie spracovania	Zámer spracovať PHRSR obce Stročín na roky 2026 – 2032 bol schválený dňa 11.10.2026 uznesením č. 148/10/2026. Dokument bol spracovávaný v období od júla 2026 do októbra 2026. Podrobný harmonogram spracovania dokumentu je konkretizovaný vo formulári Ú 2.
Financovanie spracovania	• Náklady na vlastné spracovanie (vyjadrené v osobohodinách): BD • Náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: BD • Náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť: BD • Náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií: BD

Formulár Ú 2: Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR				
Rok 2026				
Termín (mesiac)	**VII.**	**VIII.**	**IX.**	**X.**
Úvod				
Analytická časť				
Strategická časť				
Programová časť				
Realizačná časť				
Finančná časť				
Záver				

Formulár Ú 4: Zoznam členov pracovných skupín

Zoznam členov pracovných skupín	
Názov skupiny	**Titul, meno, priezvisko**
Hospodárska skupina:	Stanislav Potoma- starosta
	Mgr. Zuzana Džavoronok- administ. pracovníčka
	Bc. Pavol Gajdoš- terénny pracovník
Sociálna skupina:	Alena Drimáková- poslanec OZ
	Ing. Marek Janov- zástupca starostu
	Anna Nemcová- poslanec OZ
Environmentálna skupina:	Bc. Peter Gutt- poslanec OZ
	Viliam Gajdoš- technický pracovník
	Bc. Patrícia Jaškaničová – učiteľka MŠ

Formulár PP 1: Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	**Zdroje dát**	**Webová stránka**
Obyvateľstvo	Štatistický úrad SR Obecný úrad	www.slovak.statistics.sk www.obecstrocin.sk
Domový a bytový fond	Štatistický úrad SR Obecný úrad	www.slovak.statistics.sk www.obecstrocin.sk
Občianska vybavenosť	Obecný úrad	www.obecstrocin.sk
Technická infraštruktúra	Obecný úrad	www.obecstrocin.sk
Ekonomická štruktúra	Obecný úrad Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR Štatistický úrad SR	www.obecstrocin.sk www.upsvar.sk www.slovak.statistics.sk
Rozpočet a finančné hospodárenie obce	Obecný úrad	www.obecstrocin.sk
Poloha	Atlas krajiny SR Google Earth	www.enviroportal.sk www.google.com/earth
Doprava a dostupnosť územia	Atlas krajiny SR Google Earth Portál cestnej databanky	www.enviroportal.sk www.google.com/earth www.cdb.sk

Prírodné podmienky	Atlas krajiny SR	www.enviroportal.sk
Využitie zeme	Katastrálny portál SR	www.katasterportal.sk/kapor
Životné prostredie	Štátna ochrana prírody SR	www.sopsr.sk/web
Cestovný ruch	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja	www.telecom.gov.sk

Formulár PP 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	**Platnosť dokumentu**	**Úroveň dokumentu**	**Zdroj**
Stratégia Európa 2030	2030	Európska	www.eu2020.gov.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Národný rozvojový plán	2030	Národná	www.nsrr.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2021 – 2030	2030	Regionálna	www.psk.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stročín 2021 - 2025	2025	Lokálna	www.obecstrocin.sk

Formulár A13: Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Kontrolný zoznam hodnotenia možných rizík				
Druh rizika	**Objekt rizika**	**Zdroj rizika**	**Nežiaduce dôsledky**	**Pravdepodobnosť**
Individuálne	Nedostatočná odborná pripravenosť pracovného tímu	Profily členov pracovného tímu	Neodborná, nedostatočná rozpracovanosť stratégie rozvoja	Nízka
Technické	Nevysporiadanie pozemkov, chybná projektová dokumentácia	Projektová dokumentácia, stavebné povolenia	Nemožnosť realizovať projekt, časové oneskorenie, predraženie projektu	Nízka

Ekologické	Poškodzovanie životného prostredia projektovými aktivitami	Interné dokumenty obce	Negatívny dopad až degradácia životného prostredia	Veľmi nízka
Sociálne	Vnímanie projektových investícií obyvateľmi	Obyvateľstvo obce	Obyvateľstvo nebude súčinné pri realizácii – napr. vysporiadavanie pozemkov	Nízka
Ekonomické	Rizikové zaobchádzanie s rozpočtom samosprávy	Rozpočet obce	Zadlženie obce	Veľmi nízka

Formulár Z 1: Schválenie PHRSR

Schválenie PHRSR	
Dokument	- **Názov:** Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Stročín na roky 2026 – 2032 - **Hlavné časti dokumentu:** o Analytická časť (A) o Strategická časť (B) o Programová časť (C) o Realizačná časť (D) o Finančná časť (E) o Záver
Spracovanie	- **Forma spracovania:** PHRSR bolo vypracované externými odborníkmi v spolupráci so zamestnancami samosprávy, obyvateľmi obce a organizáciami pôsobiacimi v obci - **Obdobie spracovania:** júl 2026 – október 2026 - **Riadiaci tím – počet členov:** 3 - **Pracovné skupiny – počet skupín:** 3, **počet členov:** 9 - **Externá odborná spolupráca:** ... - **Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou**: prostredníctvom web stránky obce www.obecstrocin.sk - **Náklady na spracovanie PHRSR**: BD
Prerokovanie	- Prerokovanie v orgánoch samosprávy

	- Verejné pripomienkovanie: dokument bol k dispozícii na verejné pripomienkovanie na web stránke obce Stročín - Pracovnú verziu dokumentu pripomienkovali zástupcovia samosprávy, odborníci na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť
Schválenie	- Dokument PHRSR obce Stročín na roky 2026 – 2032 bol schválený: Uznesením Obecného zastupiteľstva v Stročíne dňa BD